

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული შუალედური ფინანსური ანგარიშგება

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით

წარმოდგენილი ანგარიშგება არის არა აუდირებული და ეფუძნება სს „ლიბერთი ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებულ ანგარიშებს.

შინაარსი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი	6
3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა.....	6
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	16
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ.....	19
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	19
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	20
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები.....	21
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	22
10. ძირითადი საშუალებები	23
11. არამატერიალური აქტივები	24
12. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები	25
13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	26
14. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე.....	27
15. სუბორდინირებული ვალი	27
16. საკუთარი კაპიტალი.....	28
17. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	31
18. წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან	31
19. სხვა შემოსავალი.....	32
20. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	32
21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	33
22. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები.....	35

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
	არა აუდირებული	აუდირებული	
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	546,911	494,771
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	91,307	99,723
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	8	3,127,904	2,857,976
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	459,157	346,704
ძირითადი საშუალებები	10	152,444	153,069
არამატერიალური აქტივები	11	67,443	61,406
აქტივის გამოყენების უფლება		35,095	30,724
გადახდილი ავანსები	12	12,310	6,728
სხვა აქტივები	12	33,090	44,496
სულ აქტივები		4,525,661	4,095,597
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	13	656,231	363,574
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	14	3,132,599	3,033,490
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		5,913	11,771
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები		16,813	17,220
საიჯარო ვალდებულებები		36,340	30,114
სხვა ვალდებულებები	12	18,363	50,103
სუბორდინირებული ვალი	15	107,280	93,588
სულ ვალდებულებები		3,973,539	3,599,860
საკუთარი კაპიტალი	16		
სააქციო კაპიტალი			
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		44,491	44,491
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები		35,558	35,558
გაუნაწილებელი მოგება		4,565	4,565
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		443,347	386,890
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		2,259	2,331
		21,902	21,902
სულ საკუთარი კაპიტალი		552,122	495,737
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		4,525,661	4,095,597

ბანკის წესდების 9.8 მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წინამდებარე დოკუმენტი ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით შემდეგი დირექტორების მიერ:

ბექა გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

2024 წლის 30 ივლისი

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	30 ივნისი, 2024 არა აუდირებული	31 დეკემბერი, 2023 აუდირებული
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	546,911	494,771
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	91,307	99,723
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	8	3,127,904	2,857,976
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	459,157	346,704
ძირითადი საშუალებები	10	152,444	153,069
არამატერიალური აქტივები	11	67,443	61,406
აქტივის გამოყენების უფლება		35,095	30,724
გადახდილი ავანსები	12	12,310	6,728
სხვა აქტივები	12	33,090	44,496
სულ აქტივები		4,525,661	4,095,597
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	13	656,231	363,574
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	14	3,132,599	3,033,490
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		5,913	11,771
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები		16,813	17,220
საიჯარო ვალდებულებები		36,340	30,114
სხვა ვალდებულებები	12	18,363	50,103
სუბორდინირებული ვალი	15	107,280	93,588
სულ ვალდებულებები		3,973,539	3,599,860
საკუთარი კაპიტალი	16		
სააქციო კაპიტალი		44,491	44,491
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		35,558	35,558
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები		4,565	4,565
გაუნაწილებელი მოგება		443,347	386,890
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		2,259	2,331
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		21,902	21,902
სულ საკუთარი კაპიტალი		552,122	495,737
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		4,525,661	4,095,597

ბანკის წესდების 9.8 მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წინამდებარე დოკუმენტი ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით შემდეგი დირექტორების მიერ:

ბექა გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

2024 წლის 30 ივლისი

კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

		30 ივნისით დასრულებული ექვსთვიანი პერიოდისთვის		
		შენიშვნა	2024	2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			265,785	230,031
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			19,296	15,330
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			8,650	6,449
			293,731	251,810
საპროცენტო ხარჯი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე			(116,622)	(95,471)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			(15,496)	(12,334)
სალიზინგო ვალდებულებები			(669)	(687)
სუბორდინირებული ვალი			(4,299)	(4,002)
			(137,086)	(112,494)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი			156,645	139,316
საკრედიტო ზარალის ხარჯი			(8,354)	(19,174)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის შემდგომ			148,291	120,142
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან:		17	13,428	14,483
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:				
-შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო შემოსავლიდან			27,115	25,904
-საკომისიო ხარჯი			(13,687)	(11,421)
– სავალუტო ოპერაციების და წარმოებული ინსტრუმენტების გადაფასება		18	12,326	4,906
– საკურსო სხვაობები		18	(1,762)	1,984
სხვა შემოსავალი		19	8,403	7,734
არასაპროცენტო შემოსავალი			32,395	29,107
პერსონალზე გაწეული ხარჯი		20	(65,893)	(57,203)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		20	(23,078)	(17,166)
ცვეთა და ამორტიზაცია			(18,311)	(17,433)
სხვა საოპერაციო ხარჯები			(6,080)	(10,703)
სხვა გაუფასურება და რეზერვები			(1,018)	(474)
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სავაჭრო ოპერაციებიდან			(25)	–
			(114,405)	(102,979)
არასაპროცენტო ხარჯი				
მოგება გადასახადით დაბეგვრამდე			66,281	46,270
მოგების გადასახადის ხარჯი			(9,824)	(6,573)
ნახევარი წლის წმინდა მოგება			56,457	39,697
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში				
ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების რეზერვის და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილების დინამიკა			(72)	–
ნახევარი წლის სხვა სრული შემოსავალი			(72)	–
ნახევარი წლის მთლიანი სრული შემოსავალი			56,385	39,697
შემოსავალი აქციაზე:				
საბაზისო შემოსავალი ერთ აქციაზე (L –ში მთლიანი თანხა)		16	0.013	0.009
განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე (L –ში მთლიანი თანხა)			0.013	0.009

5–38 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების
განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

	ბანკის აქციონერებისთვის მიკუთვნებადი							
	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გამოსყიდული აქციები	კონვერ- ტირებადი პრივილე- გირებული აქციები	გაუნაწილებელი მოგება	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდე- ბისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	ძირითადი საშუალების გადაფასების რეზერვი	სულ
31 დეკემბერი, 2022 წ.	54,629	35,558	(10,138)	4,565	306,093	1,526	22,428	414,661
წლის წმინდა მოგება	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	-	-
ნახევარი წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	-	39,697	-	-	39,697
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	-	-	-	-	-	-	-
კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები	-	-	-	-	-	-	-	-
30 ივნისი, 2023 წ.	54,629	35,558	(10,138)	4,565	345,790	2,692	22,428	455,524
31 დეკემბერი, 2023 წ.	44,491	35,558	-	4,565	386,890	2,331	21,902	495,737
წლის წმინდა მოგება	-	-	-	-	56,457	-	-	56,457
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-	(72)	-	(72)
ნახევარი წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	-	56,457	(72)	-	56,385
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	-	-	-	-	-	-	-
გამოსყიდული აქციების გაუქმება (მე-16 პერიოდი)	-	-	-	-	-	-	-	-
კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები	-	-	-	-	-	-	-	-
30 ივნისი 2024 წ.	44,491	35,558	-	4,565	443,347	2,259	21,902	552,122

5-38 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული საანგარიშგებო ექვსი თვისთვის

(ათას ლარში)

30 ივნისით დასრულებული ექვსთვიანი პერიოდისთვის			
	შენიშვნა	2024	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		266,813	239,569
გადახდილი პროცენტი		(159,485)	(107,185)
მიღებული საკომისიო		26,842	26,003
გადახდილი საკომისიო		(13,687)	(11,421)
წმინდა რეალიზებული(ზარალი)/შემოსულობა უცხოური ვალუტით			
შესრულებული ოპერაციებიდან		12,326	11,958
მიღებული სხვა შემოსავალი		8,392	7,728
პერსონალზე გაწეული ხარჯების გადახდა		(79,710)	(65,730)
იჯარაზე გადახდილი პროცენტი		(669)	(687)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო დანახარჯები		(29,162)	(27,870)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		31,660	72,365
საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		11,661	(3,426)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(241,290)	(188,782)
ავანსები და სხვა აქტივები		7,666	(5,537)
საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		291,638	(31,742)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ		89,513	124,303
მიმდინარე მოგების გადასახადი		–	(6,681)
სხვა ვალდებულებები		(14,994)	(12,210)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		175,854	(51,710)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(16,093)	–
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		159,761	(51,710)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(143,430)	(41,729)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		32,843	104,153
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შეძენა		(14,516)	(7,641)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(125,103)	54,783
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(4,602)	(3,162)
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	15	13,318	(8,044)
სუბორდინირებული სესხის გაცემა		(3,853)	3,374
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების მფლობელებისთვის გადახდილი დივიდენდები	16	–	(776)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		4,863	(7,832)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე			
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		12,629	(7,751)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		(10)	24
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	6	52,140	(12,486)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	6	494,771	450,324
		546,911	437,838

5–38 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „ლიბერთი ბანკი“ (შემდგომში – „ბანკი“) არის საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე 1993 წელს ჩამოყალიბებული სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში – „სებ“) მიერ 1993 წლის 10 თებერვალს გაცემული #3500/10 ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე (საიდენტიფიკაციო კოდი: 203828304).

„ჯორჯიან ფაინენშალ გრუპ ბი.ვი.“, ნიდერლანდების სამეფოს კანონმდებლობის მიხედვით დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია, არის ბანკის მშობელი საწარმო და ფლობს მის 95.12%-იან სააქციო წილს 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით. ბანკის საბოლოო ბენეფიციარი მესაკუთრეები არიან ბატონი ირაკლი რუხაძე, ბატონი ბენ მარსონი და ბატონი იგორ ალექსევი.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის საცალო და კორპორაციულ კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში, და 2024 წლის 30 ივნისისთვის ჰქონდა 458 ფილიალი, სერვისცენტრი, სადისტრიბუციო ცენტრი და მობილური სერვისცენტრი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 456). ბანკის იურიდიული მისამართია ლიბერთი თაუერი, საქართველო, 0162 თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი #74.

2024 წლისა 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის პირდაპირი აქციონერები იყვნენ:

აქციონერი	2024		2023	
	საკუთრების წილი, %	ხმის უფლება, %	საკუთრების წილი, %	ხმის უფლება, %
ჯორჯიან ფაინენშალ გრუპ	95.12%	98.51%	95.99%	95.99%
ლიბერთი ბანკი (გამოსყიდული აქციები)	—	—	—	—
სს „Heritage Securities“ (ნომინალური მფლობელი)	0.55%	0.57%	0.56%	0.56%
სხვა აქციონერები (რომელთაგან თითოეული ფლობს აქციათა 5%-ზე ნაკლებს)	4.33%	0.92%	3.45%	3.45%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

ბანკი წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებულ კომპანიას და მისი ჩვეულებრივი აქციები განთავსებულია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერების მიერ. აქციონერებს უფლება აქვთ შეიტანონ ცვლილებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოიცავს შემდეგ შვილობილ და მეკავშირე საწარმოებს, რომლებსაც 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის მდგომარეობით შეზღუდული ოპერაციები ჰქონდათ. ბანკი და მისი შვილობილი საწარმოები ქვემოთ ერთად მოიხსენიება, როგორც „ჯგუფი“.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

სახელი	ურთიერ- თობის ტიპი	რეგისტრაციის ქვეყანა	ჯგუფის საკუთრების წილი			საქმიანობა
			30 ივნისი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.	დაფუძნების თარიღი	
შპს „Bus Stop“	შვილობი- ლი საწარმო	საქართველო	100.00%	100.00%	27 აგვისტო, 2009 წ.	გარე სარეკლამო მომსახურება
სს „სმარტქესი“*	მეკავშირე საწარმო	საქართველო	21.47%	21.47%	5 იანვარი, 2009 წ.	ადრეულ ეტაპზე განხორციელებული ინვესტიციები სარისკო კაპიტალში
საზოგადო- ებრივი ფონდი	შვილობილი საწარმო	საქართველო	100.00%	100.00%	5 თებერვალი, 2007 წ.	არაკომერციული

* ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია წილობრივი მეთოდით.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, გარდა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების იმ ნაწილისა, რომელიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წარმოებული ინსტრუმენტებისა, საინვესტიციო ქონებისა და შენობებისა, ქვემოთ წარმოდგენილი ფინანსური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლ“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა გარკვეული სტანდარტები და ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ქვემოთ ჩამოთვლილია სტანდარტებში შესული ცვლილებები, რომლებიც პირველად 2024 წელს იქნა გამოყენებული:

- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკის – შესწორებები ბასს 1
- ▶ სააღრიცხვო შეფასებების – ფასს (IFRS) 16-ის შესწორებები
- ▶ გრძელვადიანი ვალდებულებები ქოვენანტები – ცვლილებები ბასს 1-ში
- ▶ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიმუშო წესები – ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება – გამონაკლისის გამოყენება და ამ ფაქტის გამჟღავნება

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი საწარმოები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება, კონსოლიდირებულია. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ საწარმოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს ინვესტირებულ საწარმოზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტირებული საწარმოს რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტირებულ საწარმოში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენის გამო.

გაგრძელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტირებულ საწარმოში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტირებულ საწარმოზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა რელევანტურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგება/გარიგებები;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ თარიღიდან, როდესაც წყდება კონტროლი. ყველა შიდაჯგუფური გარიგება, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან სრულად გაიქვითება; ასევე გაიქვითება არარეალიზებული ზარალი ამ გარიგებებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც გარიგება ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი საწარმოების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

შვილობილი საწარმოს საკუთარ კაპიტალში საკუთრების წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არამაკონტროლებელ წილს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, ის ჩამოწერს შვილობილი საწარმოს აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს, არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულებას, საკუთარ კაპიტალში ასახულ დაგროვილ საკურსო სხვაობებს; ასახავს მიღებული საზღაურის სამართლიან ღირებულებას, ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას და მოგებაში და ზარალში ნამეტს ან დეფიციტს, ასევე მოახდენს მშობელი საწარმოს კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, რაც უწინ აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება წილობრივი მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება მოგებაში ან ზარალში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის გარიგებებზე იქვეთება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვეთება, თუ გარიგება არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც აღრიცხულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და არაფინანსურ აქტივებს, მაგ. საინვესტიციო ქონებას აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ბალანსის ყოველი თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა შემთხვევაშიც სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის მნიშვნელოვანი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემი არაემპირიულია.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

საწყისი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა–გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივების ან ვალდებულებების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ყიდვა–გაყიდვა ბაზრის სტანდარტული პირობებით ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა–გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

ვალდებულების შესრულების გარანტია

ვალდებულების შესრულების გარანტია არის ხელშეკრულება, რომელიც ითვალისწინებს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ვალდებულების შესრულების გარანტიები ექცევა ფასს 9–ის მოქმედების არეალში და ფაქტობრივად წარმოადგენენ პირობითი სასესხო ვალდებულების ფორმას. ვალდებულების შესრულების გარანტიის ანარიცხები ფასდება ფასს 9–ის შესაბამისად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ჩვეულებრივი საქმიანობისას ჯგუფი სხვადასხვა პერიოდის განმავლობაში ინარჩუნებს ავანსებსა თუ დეპოზიტებს სხვა ბანკებში. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების თანხა აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ჯგუფი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს სავალუტო გაცვლით და კაპიტალის ბაზრებზე. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასებით ან ფასწარმოქმნის ისეთი მოდელების შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და სახელშეკრულებო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება–ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან ან როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სავალუტო ოპერაციებიდან ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

(ათას ლარში)

**3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)
ნასესხები სახსრები**

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების, მენაბრეების წინაშე და სუბორდინირებულ ვალს. საწყისი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

რესტრუქტურიზებული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს სესხების რესტრუქტურიზაციას ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკებების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, სხვაობის აღიარება კი ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე ბუღალტრულად აღრიცხული არ არის. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა მომხმარებელზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, სხვა ფაქტორებთან ერთად, ჯგუფი შემდეგსაც ითვალისწინებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს მოდიფიცირება ინსტრუმენტის მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ მოდიფიცირება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, მოდიფიცირება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხმარებელს ჯგუფი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებში, თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, პროდუქტების მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობა ექვემდებარება რესტრუქტურიზაციას. ყველა რესტრუქტურიზებული სესხი კლასიფიცირებულია მეორე სტადიის სესხებად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად მათზე ვრცელდება აქტივის არსებობის მთელ მანძილზე დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლები. ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, იგი ფინანსურ ინსტრუმენტს განიხილავს „გამოჯანსაღებულად“ და, შესაბამისად, მე-2 სტადიიდან რეკლასიფიცირებულად, როდესაც არსებობს მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)**იჯარა****i. ჯგუფი, როგორც მოიჯარე**

ჯგუფი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადასახადები და აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

იჯარა (გაგრძელება)*საიჯარო ვალდებულებები*

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიცირება ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ან ცვლილება შედის საიჯარო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიანი იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

განახლების ოფციონის მქონე ხელშეკრულებების იჯარის ვადის განსაზღვრა განსჯის საფუძველზე

ჯგუფი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ საკმარისად სარწმუნოა ამ ოფციონის აღსრულება, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მისი აღსრულება არ მოხდება.

ჯგუფს, ზოგიერთი იჯარის მიხედვით, უფლება აქვს, იჯარით გადასცეს თავისი აქტივები დამატებითი პირობებით სამიდან ხუთ წლამდე ვადით. ჯგუფი განსჯაზე დაყრდნობით აფასებს საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ იჯარის განახლების ოფციონს აღასრულებს. ანუ, იგი ითვალისწინებს ყველა რელევანტურ ფაქტორს, რომლებიც მისთვის ქმნიან განახლების ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა განსაზღვრავს იჯარის ვადას, თუ ხდება მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან გარემოებების ცვლილება, რომელიც მის კონტროლს ექვემდებარება და გავლენას ახდენს მის უნარზე, აღასრულოს (ან არ აღასრულოს) ოფციონი (მაგ. ცვლილება ბიზნესსტრატეგიაში).

ii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარას, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. იჯარიდან შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ამონაგების ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული საწყისი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება ამონაგების სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადით დაბეგვრა

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ის წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის ხარჯების ჯამს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო თანხებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის საწყისი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებობდა ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა შვილობილ საწარმოებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში ინვესტიციებიდან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის გაუქმების დრო და ახლო მომავალში მათი გაუქმება არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, შენობების გამოკლებით, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო თანხების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო თანხის აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თვითღირებულებით საწყისი აღიარების შემდგომ, შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ტარდება იმ სიხშირით, რაც საკმარისია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი ნამეტი კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ ნამეტს, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნამეტიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

მიწა და შენობა-ნაგებობები	2%–5%
ავეჯი და მოწყობილობები	10%–20%
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	10%–25%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%–25%
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	10%–25%

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

მიწა სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება. საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი იჯარით აღებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

მესამე მხარეებისგან მიღებული კომპენსაცია ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებისთვის, რომლებიც გაუფასურდა, დაიკარგა ან გადაცემულ იქნა, შედის სხვა შემოსავალში, როდესაც კომპენსაციის ვალდებულებას მესამე მხარე აღიარებს.

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)**არამატერიალური აქტივები**

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის – 1–10 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას.

შიდა რესურსებით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო დანახარჯები

კვლევის დანახარჯები გაწვევითანავე აისახება ხარჯებში. საცდელ-საკონსტრუქტორო დანახარჯები ინდივიდუალურ პროექტზე აღიარდება, როგორც არამატერიალური აქტივი, როდესაც ჯგუფს შეუძლია აჩვენოს:

- ▶ რომ ტექნიკურად განხორციელებადია არამატერიალური აქტივის დასრულება ისე, რომ მისი გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
- ▶ აქტივის დასრულების განზრახვა და გამოყენების ან მისი გაყიდვის შესაძლებლობა და სურვილი;

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

▶

- ▶ როგორ წარმოქმნის აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს;
- ▶ აქტივის დასრულებისთვის საჭირო რესურსების ხელმისაწვდომობა;
- ▶ შემუშავების განმავლობაში გაწეული დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასების უნარი.

აქტივის შექმნის ხარჯის საწყისი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქტივის ამორტიზაცია იწყება მას შემდეგ, რაც დასრულდება აქტივის შექმნა და აქტივი გამოყენებისთვის მზად არის. აქტივის ამორტიზაცია ხდება მოსალოდნელი მომავალი სარგებლის მიღების პერიოდის განმავლობაში. ამორტიზაცია აღირიცხება ზოგად და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

სააქციო კაპიტალი*სააქციო კაპიტალი და დამატებით შეტანილი კაპიტალი*

ჩვეულებრივი და პრივილეგირებული აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი შეიძენს ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი საკუთარი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია ამონაგების სარწმუნოდ შეფასება. ამონაგების აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)**შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)*****საპროცენტო და მსგავსი ამონაგები და ხარჯი***

ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს სავალო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფინანსური აქტივების (გარდა გაუფასურებული საკრედიტო აქტივებისა) საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოძინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის ოფციონს) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხებს და დამატებით დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი უფასურდება, ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდა და აღარ არის გაუფასურებული, მაშინ ჯგუფი უბრუნდება საპროცენტო ამონაგების გამოთვლას ბრუტოს საფუძველზე.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ყველა ფინანსური აქტივიდან მიღებული საპროცენტო ამონაგები სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით აღირიცხება „სხვა საპროცენტო ამონაგებში“ კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. საკომისიო საზღაური შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებისთანავე. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)***დროის გარკვეულ მომენტში მიღებული საკომისიო შემოსავალი***

ანგარიშსწორების, ფულადი გზავნილების, ქვითრების გადახდების და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი ოპერაციის დასრულებისთანავე. თითოეული ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ცალკე შესასრულებელი სახელშეკრულებო მოვალეობა.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის გარიგების თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის – მაგალითად, როდესაც ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულება არის აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება ამ გარიგების დასრულებისთანავე. საზღაური და საზღაურის ის კომპონენტები, რომლებიც გარკვეულ შესასრულებელ ვალდებულებებს უკავშირდება, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ. როდესაც ხელშეკრულება ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, საზღაურისა და საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ აღიარებული კუმულაციური ამონაგების თანხის მნიშვნელოვანი გაუქმება არ მოხდება მანამ, სანამ საბოლოოდ გაირკვევა ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკისა და მისი შვილობილი საწარმოების სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში.

2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი გაცვლითი კურსი გამოიყენა:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ლ/ 1 აშშ დოლარი	2.8101	2.6894
ლ / 1 ევრო	3.0082	2.9753

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ბალანსის თარიღისთვის წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ნახევარი წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებების თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები(გაგრძელება)**ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი**

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაანგარიშებლად ჯგუფი იყენებს კომპლექსურ მოდელებს, რომლებიც ეყრდნობა რამდენიმე დაშვებას ცვლადი მონაცემების არჩევასთან და მათ ურთიერთდამოკიდებულებასთან დაკავშირებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ჯგუფის შიდა საკრედიტო რეიტინგების მოდელი, რომელიც თითოეულ დონეს ანიჭებს დეფოლტის ალბათობას.
- ▶ ჯგუფის კრიტერიუმები იმის შესაფასებლად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა საკრედიტო რისკი და ამიტომ ფინანსური აქტივების რეზერვები ხომ არ უნდა შეფასდეს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით და ხარისხობრივად;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;
- ▶ კავშირის დადგენა მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთ ეკონომიკურ მონაცემებს შორის, როგორიცაა უმუშევრობის დონეები და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებები, ასევე გავლენის განსაზღვრა დეფოლტის ალბათობაზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე;
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების არჩევა და მათი ალბათობების შეწონა, მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში გამოყენების მიზნით.

ჯგუფი პერიოდულად ამოწმებს თავის სასესხო პორტფელს, რათა შეაფასოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობა, ჩაატაროს გაუფასურების შემოწმება და განსაზღვროს გაუფასურების ზარალის ოდენობა საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ისეთ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და მსგავს მსესხებლებთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ანალოგიურად, ჯგუფი სამომავლო ფულად ნაკადებში ცვლილებებს იმ ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით განსაზღვრავს, რომლებიც მიუთითებენ, რომ მსესხებლების გადახდის სტატუსი გაუარესდა. ხელმძღვანელობა ალბათობებს განსაზღვრავს მსესხებლებთან ურთიერთობის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რა დროსაც ითვალისწინებს დეფოლტის შემთხვევების მსგავსებასა და დეფოლტის შემთხვევაში მიღებულ დანაკარგებს. ჯგუფი თავის გამოცდილებაზე დაყრდნობით აკორექტირებს ერთგვაროვანი სესხების ჯგუფის ემპირიულ მონაცემებს, რათა ასახოს არსებული ვითარება და საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი (გაგრძელება)

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით განახლებული ფასს 9 დარეზერვების ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

- ▶ ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციას საკრედიტო რისკის მიხედვით გაუფასურების სტადიების მიხედვით, მათ შორის:
 - 1-ლი დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 1) ხვდება სტანდარტული საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის გაუფასურებული ან რომლებზეც საკრედიტო რისკი არ არის მნიშვნელოვნად გაზრდილი საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-2 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 2) ხვდება საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-3 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 3) ხვდება საკრედიტო რისკის მიხედვით სრულად გაუფასურებული (დეფოლტური) საკრედიტო ინსტრუმენტები.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

- ▶ კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციებისთვის, ჰომოგენური ჯგუფების ჭრილში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR Significant Increase in Credit Risk) ან/და დეფოლტის თრიგებზე გამოიყენება DSCR & PTI & LTV კოეფიციენტები. ეს ფუნდამენტური ცვლილებაა და სეზონის ახალი მოთხოვნების გარეშე, ისედაც საჭირო იყო მისი განხორციელება. ვინაიდან გაუფასურების სტადიებს შორის მიგრაციების არსებული ხარისხობრივი პარამეტრები, ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელის/პროდუქტების შესაბამისი რისკების საპასუხოდ საჭიროებდა განახლებას და გაუმჯობესებას.
- ▶ მოქმედებს კლიენტების ჭრილში კონტამინაციის პრინციპი, რომლის მიხედვითაც მსესხებლის ერთ-ერთი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა/გაუფასურება, იწვევს ამავე მსესხებლის სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას/გაუფასურებას, მიუხედავად იმისა, ეს ინსტრუმენტები ერთ ჰომოგენურ ჯგუფში ხვდება თუ სხვადასხვაში.
- ▶ რისკის პოზიციების კატეგორიების რეკლასიფიკაცია (კატეგორიების გაუმჯობესება) დაფუძნებულია მსესხებლების ფინანსურ ანალიზსა და ასევე 3, 6, 12 თანმიმდევრული დემონსტრაციული გადახდების ისტორიებზე.
- ▶ მოქმედებს რეკლასიფიკაციის და დარეზერვების სპეციალური მიდგომები საყურადღებოდ მოდიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტების (სმფი), განმეორებითი რესტრუქტურისაციების და რეფინანსირებული სესხების მიმართ.
- ▶ კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად ბანკის გარესაბალანსო ვალდებულებების ნაწილში მოქმედებს CCF (Credit Conversion Factor) კონცეფცია, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ მიღებულ პრაქტიკას. აღნიშნულიდან გამომდინარე ბანკი გამოიყენებს კრედიტის კონვერსიის ფაქტორებს, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი რისკის პოზიციებისთვის Stage 1, Stage 2, Stage 3 კატეგორიების ჭრილში.
- ▶ ბანკი იყენებს ინდივიდუალური შეფასების მიდგომას $\geq$ GEL 500,000 მოცულობის ბიზნეს სესხებისთვის და ყველა ოქროს საბითუმო ლომბარდის (ოსლ) რისკის პოზიციისთვის, სადაც დანერგულია ECL შეფასების შესაბამისი უნიფიცირებული მიდგომები, რაც ითვალისწინებს კომპანიების შეფასებას S&P GMI-ის PD&LGD სქორქარდებით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას.

საინვესტიციო ქონების და შენობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონება და შენობები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიყვალოს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“ შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

ჯგუფის შენობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2022 წლის 31 დეკემბერი იყო (*მე-10 შენიშვნა*). ხელმძღვანელობამ, მნიშვნელოვანწილად განსჯაზე დაყრდნობით, განსაზღვრა, რომ 2023-2024 წლის განმავლობაში შენობების საბაზრო ღირებულებები არ შეცვლილა და რომ 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, შენობების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდზე დაყრდნობით. აღნიშნული ითვალისწინებს ნებისმიერი მიმდინარე იჯარის ხელშეკრულების და სხვა ხელშეკრულებების პირობებს და როდესაც ეს ხელმისაწვდომია, ისეთ მტკიცებულებებს, როგორებიცაა ანალოგიური ძირითადი საშუალებების იჯარის მიმდინარე საბაზრო ფასი, შედარებადი ადგილმდებარეობა და პირობები. გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთები, რომლებიც ასახავს ფულადი ნაკადების მოცულობისა და პერიოდულობის გაურკვევლობის საბაზრო შეფასებებს.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ზემოაღნიშნული შეფასებები ექვემდებარება შემდგომ ცვლილებას ახალი გარიგებების შესახებ მიღებული ინფორმაციისა და ახალი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე.

სს ფაშა ბანკი საქართველოსგან პორტფელის შეძენა

2024 წლის 29 თებერვალს სს „ლიბერთი ბანკმა“ შეიძინა სასესხო ფორთფელი სს ფაშა ბანკი საქართველოსგან ღირებულებით 57,299 ლარი. სასესხო ფორთფელი მოიცავდა სახრედიტო ბარათები: 48,029 ათასი, სამომხმარებლო სესხები: 16,394 და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზი 72,783 ლარის ოდენობით.

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა აფასებს მთლიან ჯგუფს, როგორც ერთი საოპერაციო სეგმენტს, საბანკო ბიზნესს. სეგმენტის საქმიანობის შედეგები ფასდება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული მოგების ან ზარალის საფუძველზე.

ჯგუფი ოპერირებს გეოგრაფიულ ბაზარზე – საქართველოში. ვინაიდან ჯგუფის აქტივები განთავსებულია ერთ გეოგრაფიულ ერთეულში, ჯგუფის გარე შემოსავალი, მთლიანი აქტივები და კაპიტალის დანახარჯებიც ამავე ერთეულშია განთავსებული. ჯგუფს არ მიუღია შემოსავალი რომელიმე გარე მომხმარებლისგან, რომელიც შეადგენდა ჯგუფის ამონაგების 10%-ზე მეტს.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ნაღდი ფული	285,711	311,934
90 დღემდე ვადიანი ანაზრები საკრედიტო დაწესებულებებში	184,393	128,986
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	56,086	39,031
მიმდინარე ანგარიშები სეპ-ში	20,732	14,821
	546,922	494,772
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(11)	(1)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	546,911	494,771

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, 12,698 (2023 წლის 31 დეკემბერი: 2,768) იყო განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ ბანკებში, რომლებიც კონტრაგენტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში.

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგი ასეთია:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
A	92	32
A–	13,474	2,379
BBB+	–	–
BBB–	–	–
BB–	–	–
BB	19,767	32,151
B+	14,606	1,473
B	2,684	2,993
B–	4	3
რეიტინგის გარეშე	5,459	–
სულ	56,086	39,031

საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული 90 დღემდე ვადიანი ანაზრების საკრედიტო რეიტინგი:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
BB–	184,393	128,986
სულ	184,393	128,986

ცხრილებში მოცემულია საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო Fitch Ratings–ის მიერ მინიჭებული რეიტინგები. ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ყველა ნაშთი პირველ სტადიას მიეკუთვნება.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
სავალდებულო რეზერვები სებ–ში	88,514	75,027
განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები	2,164	23,982
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	807	908
	91,485	99,917
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(178)	(194)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	91,307	99,723

(ათას ლარში)

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. სებ-ის რეგულაციების მიხედვით, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. ჯგუფს ევალება სებ-ში სავალდებულო პროცენტიანი დეპოზიტის გახსნა კლიენტებისგან და არარეზიდენტი საკრედიტო დაწესებულებებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში 1-ში და უცხოურ ვალუტებში მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-20%-ის ოდენობით (2023 წ.: 5%-20%).

2024 წლის 30 ივნისისთვის, 2,164 (2023 წლის 31 დეკემბერი: 23,982) იყო განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტის სახით სვოპ გარიგებების დასაფინანსებლად გაფორმებული სვოპ დილერთა საერთაშორისო ასოციაციის (ISDA) ჩარჩო ხელშეკრულების „კრედიტის უზრუნველყოფის შესახებ დანართით“ განსაზღვრული ვარიაციული და საიმედოობის მარჟებისთვის. ვარიაციული მარჟა დროდადრო იცვლება ფორვარდულ კონტრაქტებში საბაზრო კოტირებების მიხედვით გადაფასებისას. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში. ჯგუფის სვოპ შეთანხმებებით გათვალისწინებული აქტივები და ვალდებულებები შეიძლება უზრუნველყოფის საგანთან გაიქცეთ გარკვეულ გარემოებებში შესაბამისი ჩარჩო ხელშეკრულების ურთიერთგადაფარვის პირობების თანახმად. 2024 წლის ივნისისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წარმოდგენილი აქტივები და შესაბამისი გადახდილი უზრუნველყოფა არ აკმაყოფილებდა გაქვითვის კრიტერიუმებს ბასს 32-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ მიხედვით. კლიენტებზე გაცემული სესხები

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
კომერციული სესხები	1,207,787	1,119,050
სამომხმარებლო სესხები	1,058,563	945,345
მიკროსესხები	599,327	541,627
იპოთეკური სესხები	266,720	220,863
სალომბარდო სესხები	133,769	165,824
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	3,266,166	2,992,709
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(138,262)	(134,733)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	3,127,904	2,857,976

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 202,279-ს ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 6.19%-ს (2023 წ.: 198,147 და 6.62%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 1,382-ის (2023 წ.: 1,241) ოდენობით.

სს ფაშა ბანკი საქართველოსგან პორტფელის შეძენა

2024 წლის 29 თებერვალს სს „ლიბერთი ბანკმა“ შეიძინა სასესხო ფორთფელი, რომელიც მოიცავდა სახრედიტო ბარათებს, სამომხმარებლო სესხებს სს ფაშა ბანკი საქართველოსგან ღირებულებით 57,299 ლარი. დამატებით ფორთფელი არ გადაფასებულა. პორტფელის საბალანსო ღირებულება იყო 57,199.

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ფიზიკური პირები	2,278,184	1,956,340
კერძო საწარმოები	987,982	1,036,369
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	3,266,166	2,992,709
გამოკლებული – სესხების გაუფასურების რეზერვი	(138,262)	(134,733)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	3,127,904	2,857,976

(ათას ლარში)

8. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს(გაგრძელება)

სესხები საქართველოს ფარგლებში ძირითადად შემდეგ დარგებზეა გაცემული:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ფიზიკური პირები	2,278,184	1,956,340
ვაჭრობა და მომსახურება	489,266	476,243
სოფლის მეურნეობა	169,722	244,350
მშენებლობა	94,446	97,124
ენერგეტიკა	85,925	83,465
სამთო მრეწველობა	38,115	28,987
ტურიზმი და სასტუმროს ბიზნესი	40,933	27,522
ჯანდაცვა	27,062	40,332
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაცია	16,633	13,552
წარმოება	8,851	7,726
ტრანსპორტირება და კომუნიკაცია	4,029	4,462
სხვა	13,000	12,606
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	3,266,166	2,992,709
გამოკლებული – სესხების გაუფასურების რეზერვი	(138,262)	(134,733)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	3,127,904	2,857,976

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	217,430	192,536
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	44,560	4,275
კორპორაციული ობლიგაციები	32,102	32,116
	294,092	228,927
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(623)	(482)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	293,469	228,445
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	165,466	118,259
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, მოგება ზარალში ასახვით	222	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები	459,157	346,704

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ლ 184,967-ის (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ლ 206,610) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იყო დაგირავებული საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად.

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუ- ტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურ- ვილობა	სატრან- სპორტო საშუალო- ბები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავ- რებელი აქტივები	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2023 წ.	97,710	122,445	51,930	18,892	16,391	24	307,392
შემოსვლები	1,779	2,736	1,185	1,793	144	177	7,814
გასვლები	-	(471)	(541)	(24)	-	-	(1,036)
30 ივნისი 2024 წ.	99,489	124,710	52,574	20,661	16,535	201	314,170
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2023 წ.	1,898	86,468	38,952	16,890	10,115	-	154,323
ცვეთის ხარჯი	982	4,122	2,055	532	669	-	8,360
გასვლები	-	(397)	(536)	(24)	-	-	(957)
30 ივნისი 2024 წ.	2,880	90,193	40,471	17,398	10,784	-	161,726
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2023 წ.	95,812	35,977	12,978	2,002	6,276	24	153,069
30 ივნისი 2024 წ.	96,609	34,517	12,103	3,263	5,751	201	152,444

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუ- ტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურ- ვილობა	სატრან- სპორტო საშუა- ლებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2022 წ.	92,578	116,760	48,085	17,467	15,820	290,710
შემოსვლები	909	2,375	1,606	217	586	5,693
გასვლები	-	(3)	(5)	(75)	(147)	(230)
გადაფასება	-	-	-	-	-	-
30 ივნისი 2023 წ.	93,487	119,132	49,686	17,609	16,259	296,173
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება						
31 დეკემბერი, 2022 წ.	-	78,264	35,042	16,395	8,935	138,636
ცვეთის ხარჯი	929	4,173	1,895	344	668	8,009
გასვლები	-	(3)	(5)	(75)	(119)	(202)
გადაფასება	-	-	-	-	-	-
30 ივნისი 2023 წ.	929	82,434	36,932	16,665	9,484	146,443
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება						
31 დეკემბერი, 2022 წ.	92,578	38,496	13,043	1,072	6,885	152,074
30 ივნისი 2023 წ.	92,558	36,698	12,754	945	6,775	149,730

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ჯგუფის მიწა და შენობა-ნაგებობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2022 წლის 31 დეკემბერი იყო.

ჯგუფის შენობები სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მეთოდით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
თვითღირებულება	73,297	71,563
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(18,315)	(16,849)
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	54,982	54,714

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამებისა და ლიცენზიების დინამიკა ასეთია:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზიები
თვითღირებულება	
31 დეკემბერი, 2022 წ.	126,844
შემოსვლები	7,656
30 ივნისი, 2023 წ.	134,500
31 დეკემბერი, 2023 წ.	142,375
შემოსვლები	12,132
30 ივნისი 2024 წ.	154,508
დაგროვილი ამორტიზაცია	
31 დეკემბერი, 2022 წ.	69,685
ამორტიზაციის ხარჯი	5,767
30 ივნისი 2023 წ.	75,452
31 დეკემბერი, 2023 წ.	80,969
ამორტიზაციის ხარჯი	6,096
30 ივნისი, 2024 წ.	87,065
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
30 ივნისი, 2023 წ.	59,048
31 დეკემბერი, 2023 წ.	61,406
30 ივნისი, 2024 წ.	67,443

(ათას ლარში)

12. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები**სხვა აქტივებს მიეკუთვნება**

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	15,544	24,279
მარაგები	5,109	5,168
მოთხოვნები ფულადი გადარიცხვების სისტემის ოპერატორების მიმართ	3,197	4,339
დასაკუთრებული ქონება	3,071	2,405
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	2,957	2,957
საინვესტიციო ქონება	2,045	2,045
მოთხოვნები შემოსავლების სამსახურის მიმართ არარეზიდენტი მომხმარებლებისთვის გაწეული დაუბეგრავი მომსახურებისთვის	2,013	4,286
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	1,032	1,054
გადახდილი გარანტიებიდან მისაღები ანგარიშები	950	950
სადაზღვევო მოთხოვნებიდან მისაღები თანხები	71	75
სხვა	3,775	2,583
სულ	39,764	50,141
გამოკლებული – სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(6,674)	(5,645)
სხვა აქტივები	33,090	44,496

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში. ბოლო გადაფასების თარიღი 2023 წლის 31 დეკემბერი იყო. შეფასება ჩაატარა აკრედიტებულმა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა, რომელსაც აქვს აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ასევე აქვს გამოცდილება შესაფასებელი საინვესტიციო ქონების ანალოგიური კატეგორიისა და ადგილმდებარეობის ქონების შეფასებაში. გამოყენებულია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის მიერ რეკომენდებული შეფასების მოდელები და შეფასება შეესაბამება ფასს 13-ის პრინციპებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2024 წლის 30 ივნისისა და 2023 წლის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ავანსები მოიცავს შემდეგს

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები	8,467	4,343
პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერაში, სარეკლამო და სხვა მომსახურებაში გადახდილი ავანსები	1,733	701
პროფესიული მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	1,065	265
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა	381	775
წინასწარ გადახდილი იჯარა	50	54
სხვა	614	590
სულ გადახდილი ავანსები	12,310	6,728

(ათას ლარში)

12. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
დარიცხული პრემია	7,366	11,896
ვალდებულებები კრედიტორების მიმართ	3,172	13,206
დაუფარავი თანხები	2,172	958
წარმოებული ვალდებულება	1,387	18,545
სასესხო ვალდებულებებისთვის შექმნილი ანარიცხები	1,060	781
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	861	1,634
სხვადასხვა კრედიტორები	392	440
სხვა	1,953	2,643
სხვა ვალდებულებები	18,363	50,103

13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
სებ-ისგან ნასესხები სახსრები	540,360	290,229
საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	54,314	62,110
ადგილობრივი კომერციული ბანკებისგან ნასესხები სახსრები	48,251	–
მიმდინარე ანგარიშები	9,151	5,957
ადგილობრივი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები	4,155	5,278
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	656,231	363,574

2024 წლის 26 ივნისს ჯგუფმა მიიღო სესხი სებ-ისგან ლ 540,000–ის ოდენობით, რომელიც 2024 წლის 4 ივლისს უნდა დაიფაროს. სესხი გაიცემა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების (ლ 184,967) და მომხმარებელთა სესხების უზრუნველყოფით (ლ 456,451).

2020 წლის სექტემბერში ჯგუფმა გააფორმა 15 მილიონი აშშ დოლარის (4.87%) სესხის ხელშეკრულება აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების საფინანსო კორპორაციასთან (DFC) და 15 მილიონი ევროს (1–ელი ტრანში – 4,5 მილიონი აშშ დოლარი, 1.54% საპროცენტო განაკვეთით და მე-2 ტრანში – 10,5 მილიონი აშშ დოლარი, 1.17% საპროცენტო განაკვეთით) სესხის ხელშეკრულება ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (EIB), რომელთა დაფარვის ვადა 2029 წელსა და 2027 წელს მთავრდება, შესაბამისად. 2021 წლის განმავლობაში ბანკმა მოიზიდა ახალი ფულადი სახსრები 2,113 მილიონი ევროს ოდენობით (3,8%) და 2,22 მილიონი ევროს ოდენობით (3.87%) მიკროდაფინანსების განვითარების ფონდისგან (MEF), რომლის დაფარვის ვადა იჭურება 2025 წლის 31 იანვარს და EIB-ისგან 2,5 მილიონი ევროს ოდენობით (1.36%), რომლის ვადა იჭურება 2026 წლის 17 დეკემბერს.

(ათას ლარში)

14. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
მიმდინარე ანგარიშები	1,517,002	1,290,396
ვალიანი ანაზღაურები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	1,615,597	1,743,094
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	3,132,599	3,033,490

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ლ 557,684-ის (17.8%) ოდენობის ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ ათ უმსხვილეს მენაბრეზე მოდიოდა (2023 წლის 31 დეკემბერი: ლ 623,483 (20.6%)).

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	30 ივნისი, 2024	31 დეკემბერი, 2023
ფიზიკური პირები	1,884,224	1,633,290
სახელმწიფო და საჯარო სექტორი	789,500	888,295
უძრავი ქონების მშენებლობა	131,081	130,274
არასაბანკო ფინანსური ორგანიზაციები	111,058	150,192
ვაჭრობა და მომსახურება	66,282	68,705
ტრანსპორტირება და კომუნიკაცია	16,516	7,625
ენერგეტიკა	10,947	31,777
სოფლის მეურნეობა	9,640	6,482
სამთო მრეწველობა	207	2,088
სხვა	113,082	114,762
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	3,132,599	3,033,490

15. სუბორდინირებული ვალი

ჯგუფმა გააფორმა არაუზრუნველყოფილი სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებები მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ და კორპორაციულ კლიენტებზე. ჯგუფს არ აქვს სუბორდინირებული ვალდებულებები საწარმოების მიმართ, რომელიც მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ს აღემატება. სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებების გამოშვების ძირითადი მიზანია მეორადი კაპიტალის მოზიდვა ჯგუფის კაპიტალიზაციის მხარდასაჭერად.

(ათას ლარში)

15. სუბორდინირებული ვალი (გაგრძელება)

2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა ლ 107,280 (2023 წლის 31 დეკემბერი: ლ 93,588) მიმდინარე სუბორდინირებული ვალი. აქედან, ბაზელ III-ის საფუძველზე, სეზ-ის მოთხოვნების თანახმად, მეორადი კაპიტალისთვის მიკუთვნებადი ვალის ამორტიზებული ღირებულება, შესაბამისად, იყო ლ 77,986 (2023 წლის 31 დეკემბერი: ლ 61,135).

	სუბორდინირებული ვალი
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	98,774
შემოსულობა	1,344
დაფარვა	(8,044)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(753)
სხვა	(102)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	91,219
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	93,588
შემოსულობა	13,318
დაფარვა	(3,853)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	4,239
სხვა	(12)
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	107,280

16. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2023 წლის განმავლობაში ბანკმა გააუქმა თავისი 1,013,828,327 გამოსყიდული აქცია და 39,379,852 ნებადართული, მაგრამ არა გამოყენებული აქციები თანამშრომლებისთვის აქციების გადაცემის სქემის ფარგლებში. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 4,489,682,955 ჩვეულებრივი აქციისგან (2023 წ.: 4,489,682,955). ბანკმა გამოუშვა 4,489,682,955 ჩვეულებრივი აქცია (2023 წ.: 4,489,682,955), საიდანაც 4,449,046,175 სრულად იყო განაღდებული (2023 წ.: 4,449,046,175), 40,636,780 აქცია გამიზნულია მხოლოდ პრივილეგირებულ აქციებად გარდაქმნისთვის (საჭიროების შემთხვევაში) და ამიტომ მათი გადაცემა მესამე მხარისთვის ნებისმიერი ფორმით დაუშვებელია. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა ლ 0.01.

კანონმდებლობის შესაბამისად, 2024 წლის 01 ივნისიდან ბანკის მიერ საჯარო ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელი რეგისტრატორიდან საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალურ დეპოზიტარში გადატანის საფუძველზე და იმის გათვალისწინებით, რომ ცენტრალურ დეპოზიტარში ფასიანი ქაღალდების ფლობა შესაძლებელია მხოლოდ ანგარიშის მწარმოებლის მეშვეობით, იმ მინორიტარი აქციონერების აქციები, რომლებსაც არ ჰყავთ ანგარიშის მწარმოებლები, განთავსდა ცენტრალური დეპოზიტარის ერთიან ტექნიკურ ანგარიშზე და შეეზღუდათ აქციების ფლობასთან დაკავშირებული უფლებები (მათ შორის ხმის უფლება, დივიდენდის მიღების უფლება). შესაბამისად, ვინაიდან ტექნიკურ ანგარიშზე განთავსებული აქციები ხმის უფლების დათვლისას არ იანგარიშება, პროპორციულად გაიზარდა სხვა აქციონერების ხმის უფლებები.

(ათას ლარში)

16. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

აქციონერებმა ჯგუფის სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლ-ში და ისინი უფლებამოსილნი არიან დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღონ ლ-ში.

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები მუდმივია და მათი კონვერტირება, მფლობელის სურვილისამებრ, შეიძლება ბანკის ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაციის ფასით, რომელიც წარმოადგენს წინა კალენდარული წლის ბოლოსთვის ბანკის კაპიტალის საღარიბო ღირებულების 1.05-ზე გამრავლებულ ოდენობას, მიმოქცევაში არსებულ ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით).

კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების განაკვეთი წელიწადში 17%-ია, გადაიხდება ყოველწლიურად და ექვემდებარება აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებას ყოველ წელს. დივიდენდები არ არის კუმულაციური.

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები (გაგრძელება)

დივიდენდის გადახდა დამოკიდებულია ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგზე და კაპიტალის ადეკვატურობის გონივრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე და შეიძლება, შეიზღუდოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

საბაზო/განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე

ჯგუფი წარმოადგენს მონაცემებს ერთ აქციაზე საბაზო და განზავებული შემოსავლის შესახებ თავისი ჩვეულებრივი აქციებისთვის. საბაზო შემოსავალი ერთ აქციაზე გამოითვლება ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა წმინდა მოგების ან ზარალის შეფარდებით პერიოდის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის საშუალო შეწონილთან (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით). განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე განისაზღვრება ჩვეულებრივი აქციების მფლობელების მოგების ან ზარალის და მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობის დაკორექტირებით, პოტენციური ჩვეულებრივი აქციების განზავების ეფექტის გათვალისწინებით (მაგრამ გამოსყიდული აქციების გათვალისწინების გარეშე), რომლებიც მოიცავს კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს.

ანგარიშგების პერიოდის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა იყო 4,489,682,955 (2023 წ. 30 ივნისი: 4,449,046,175), შესაბამისად, შემოსავალი აქციაზე 2024 წლის 30 ივნისს შეადგენდა ლ 0.012-ს (2023 წ. 30 ივნისი: ლ 0.009).

დივიდენდები

2024 წლის ექვს თვიან პერიოდში ბანკს არ გადაუხდია დივიდენდები თავის ჩვეულებრივ, თუ კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე. 2023 წელს ბანკმა კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადაიხდა დივიდენდები ლ 776-ის ოდენობით.

(ათას ლარში)

16. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

რეზერვები

რეზერვების დინამიკა ასეთია:

	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,526	22,428
გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით	805	–
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(526)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,331	21,902
გადაფასების რეზერვი, გადასახადის გათვალისწინებით	(72)	–
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	–
2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით	2,259	21,902

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში შესულ ცვლილებებს.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება საკუთარ კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

(ათას ლარში)

17. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2024	30 ივნისი, 2023
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	17,589	14,837
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	5,107	5,064
საკასო ოპერაციები	1,432	1,939
ფულადი გადარიცხვები	1,105	2,410
კომუნალური გადახდებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი	1,019	1,170
გარანტიები და აკრედიტივები	693	427
სხვა	168	58
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	27,113	25,905
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(11,324)	(9,742)
საკასო ოპერაციები	(1,082)	(322)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(912)	(811)
კომუნალურ გადახდებზე გაწეული საკომისიო ხარჯი	(322)	(472)
გარანტიები და აკრედიტივები	(45)	(75)
საკომისიო ხარჯი	(13,685)	(11,422)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	13,428	14,483

ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ჯგუფის ამონაგებს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ძირითადად წარმოადგენს შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან, გარანტიებიდან მიღებული შემოსავლის ჩათვლით. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან აღიარებულია 2024 წლის 30 ივნისით კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და შეადგინა ლ 34,613, საიდანაც ლ 7,500 არის შემოსავალი სოციალური მომსახურებიდან, რომელიც გაცხადებულია სხვა შემოსავალში (19 შენიშვნა) (2024წ. 30 ივნისი: ლ 33,405).

ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებულ მიდგომებს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი შესასრულებელი ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

18. წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან

	30 ივნისი, 2024	30 ივნისი, 2023
სავალუტო ოპერაციები	10,360	9,489
წმინდა შედეგი უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	1,966	(4,583)
საკურსო სხვაობები	(1,762)	1,984
	10,564	6,890

(ათას ლარში)

19. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი მოიცავს:

	30 ივნისი, 2024	30 ივნისი, 2023
შემოსავალი სოციალური მომსახურების გაწევიდან (ა)	7,500	7,500
შემოსავალი იჯარიდან	334	94
შემოსულობა აქტივების გაყიდვიდან	324	18
შემოსავალი სადაზღვევო მოთხოვნებიდან	66	–
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტის ეფექტი	(53)	–
სხვა	232	122
სხვა შემოსავლები, სულ	8,403	7,734

- (ა) ჯგუფი შემოსავალს იღებს სოციალური მომსახურების სააგენტოსგან პენსიის მიმღებთათვის საბანკო მომსახურების გაწევისთვის ყოველთვიურად ლ 1,250-ის ოდენობით. გადახდები ხდება 15 დღეში ხელშეკრულების შესაბამისად.

20. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	30 ივნისი, 2024	30 ივნისი, 2023
ხელფასები	49,056	43,408
ცვალეზადი ყოველთვიური პრემია	11,772	10,952
სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებული პრემიული თანხები	5,065	2,843
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	65,893	57,203

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 30 ივნისის მდგომარეობით:

	30 ივნისი, 2024	30 ივნისი, 2023
მუდმივ შტატზე		
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	2	2
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	93	113
სულ თანამშრომლები	4,783	4,589
დროებით დასაქმებული		
სხვა თანამშრომლები	1,355	1,067
სულ	6,233	5,656

(ათას ლარში)

20. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

	30 ივნისი, 2024	30 ივნისი, 2023
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	5,227	1,146
მარკეტინგი და რეკლამა	3,419	2,563
კომუნიკაცია	2,504	2,153
კომუნალური ხარჯი	2,128	2,065
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	1,887	1,504
შენობის დატვირთვა და ქირა	1,566	1,463
საოფისე მარაგები	1,447	1,778
საოპერაციო გადასახადები	1,230	1,182
დაზღვევა	824	800
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	473	281
მგზავრობის ხარჯი	411	386
უსაფრთხოება	373	343
აუდიტი, აუდიტთან დაკავშირებული და სხვა მომსახურების ხარჯები	216	500
სხვა	1,373	1,502
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	23,078	17,166

21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

(ათას ლარში)

21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციებიდან მიღებული შესაბამისი შემოსავალი და ხარჯი ასეთია:

	30 ივნისი, 2024			30 ივნისი, 2023		
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მფლობელები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა		საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მფლობელები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	
1 იანვრის მდგომარეობით						
დაუფარავი სესხები, მთლიანი	8,053	562	504	8,083	396	763
ნახევარი წლის განმავლობაში						
გაცემული სესხები	364	571	190	39	260	152
სესხის დაფარვა ნახევარი წლის განმავლობაში	(5)	(576)	(327)	(288)	(46)	(480)
30 ივნისის მდგომარეობით	8,412	557	367	7,834	610	435
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(408)	(24)	(1)	(489)	(1)	(4)
30 ივნისის მდგომარეობით	8,004	533	366	7,345	609	431
გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები	–	–	17	406	5	1
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	326	39	15	312	33	17
ანაზრები* 1 იანვრის მდგომარეობით	–	10,771	732	–	11,818	568
ნახევარი წლის განმავლობაში						
მიღებული ანაზრები	–	1,435	1,727	–	1	149
ნახევარი წლის განმავლობაში						
დაფარული ანაზრები	–	–	(656)	–	(1,000)	(16)
სხვა ცვლილების დინამიკა**	–	298	–	–	(337)	–
ანაზრები 30 ივნისის მდგომარეობით	–	12,504	1,803	–	10,482	701
მიმდინარე ანგარიშები 30 ივნისის მდგომარეობით	49	3,974	116	185	3,962	229
ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო ხარჯი	–	453	30	–	308	9
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	41	9	1	1	13	1

* ანაზრებში შედის ვადიანი ანაზრები და სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ასევე შემნახველი ანგარიშები.

** წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან.

(ათას ლარში)

21. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო ერთეულებს მიეკუთვნებიან ის ორგანიზაციები, რომლებზეც ჯგუფის აქციონერები გარკვეულ კონტროლს ახორციელებენ და რომლებიც ჯგუფის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ.

2024 წლის 30 ივნისით დასრულებული ნახევარი წლის განმავლობაში უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა შედგებოდა 6 ადამიანისგან (2023წ: 6) და მათი ანაზღაურება მოიცავდა შემდეგს:

	<i>30 ივნისი, 2024</i>	<i>30 ივნისი, 2023</i>
ხელფასები, პრემიები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	1,196	991
ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება, სულ	1,196	991

22. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები

2024 წლის 24 ივლისს „საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ წინასწარი პროსპექტის დამტკიცების შემდეგ, სს „ლიბერთი ბანკმა“ დაიწყო 25,000 აშშ დოლარის საინაგურაციო საჯარო სუბორდინირებული სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების („ობლიგაციების“) გამოშვების პროცესი. 2024 წლის 8 აგვისტოდან „კვალიფიციური ივესტორებისთვის, ივეგმება ფასიანი ქაღალდის გამოშვება, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება საჯარო შეთავაზების გზით. ტრანზაქციის მიზანია ბანკისთვის მოიზიდოს მეორე დონის კაპიტალი.

სს ლიბერთი ბანკი

მმართველობის ანგარიშგება
30 ივნისი 2024

სარჩევი

1	შესავალი	3
1.1	მმართველობის ანგარიშგების მიზანი.....	3
1.2	შემოწმება.....	3
1.3	მომზადების საფუძვლები	3
2	საქმიანობის მიმოხილვა.....	3
2.1	ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა	3
2.2	განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი.....	7
2.3	ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	9
2.4	კვლევების მიმოხილვა	10
2.5	გამოსყიდული საკუთარი აქციები.....	10
2.6	საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და სხვა რისკების მიმოხილვა.....	10
3	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება.....	22
3.1	აქციონერთა წლიური საერთო კრება.....	23
3.2	სამეთვალყურეო საბჭო	24
3.3	სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები.....	31
3.4	დირექტორთა საბჭო	35
3.5	რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ	40
3.6	სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება	41
3.7	ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა	42
4	არაფინანსური ანგარიშგება.....	42
4.1	სოციალური და დასაქმების საკითხები.....	42
4.2	გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები.....	46
4.3	ადამიანის უფლებები	46
4.4	კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა.....	47
4.5	დამატებითი ინფორმაცია.....	47

1 შესავალი

1.1 მმართველობის ანგარიშგების მიზანი

წინამდებარე დოკუმენტის მიზანია დაინტერესებულ პირებს გააცნოს და მიაწოდოს ინფორმაცია სს ლიბერთი ბანკის („ბანკი“) საქმიანობასთან, განვითარებასა და მდგომარეობასთან დაკავშირებით, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ბანკის საქმიანობის მიმოხილვას, კორპორაციული მართვის ანგარიშგებას და არაფინანსურ ანგარიშგებას. მმართველობის ანგარიშგება შეგიძლიათ იხილოთ ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის ვებ-გვერდზე: saras.gov.ge.

1.2 შემოწმება

მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია შემოწმდა და დამტკიცდა სს ლიბერთი ბანკის მმართველი საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. აუდიტორის მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგების მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობაში და იმავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრის თაობაზე მოცემულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

1.3 მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე. წინამდებარე დოკუმენტში მოცემული ყველა რაოდენობრივი მაჩვენებელი აღრიცხულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („IFRS“) შესაბამისად კონსოლიდირებულ დონეზე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 საქმიანობის მიმოხილვა

2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა

ბანკის 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მოგებამ შეადგინა 56.5 მლნ ლარი. კლიენტებზე გაცემული წმინდა სესხების მოცულობა გაიზარდა 9.4%-ით, 3,127.9 მლნ ლარამდე. მთლიანი აქტივები გაიზარდა 10.4%-ით, ხოლო მთლიანი კაპიტალი - 10.21%-ით.

ძირითადი ფინანსური ინფორმაცია

მილიონი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	30 ივნისი 2024	30 ივნისი 2023
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	156.65	139.32
მთლიანი საოპერაციო შემოსავალი ⁽¹⁾	189.04	168.42
წლის მოგება	56.46	39.70
შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე ⁽²⁾	10.78%	9.12%
შემოსავალი საშუალო მთლიან აქტივებზე ⁽³⁾	1.31%	1.08%
	30 ივნისი 2024	31 დეკემბერი 2023
მთლიანი აქტივები	4,525.66	4,101.02
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,127.90	2,857.98
მთლიანი ვალდებულებები	3,973.54	3,605.36
მთლიანი კაპიტალი	552.12	495.66

(1) მთლიანი საოპერაციო შემოსავალი არ მოიცავს სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯს.

(2) შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე (Return on Average Equity - „ROAE“) შეადგენს იმ პერიოდის წმინდა მოგებას, რომელიც იყოფა საშუალო მთლიან კაპიტალზე იმავე პერიოდის განმავლობაში.

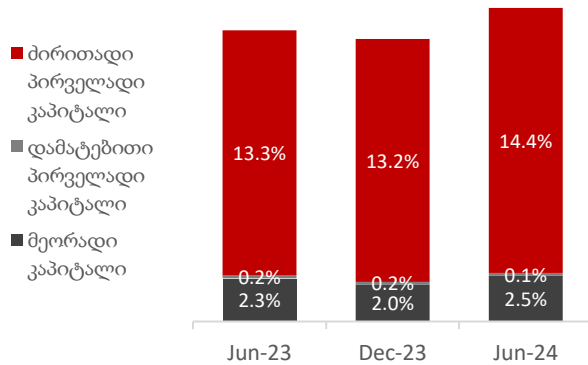
(3) შემოსავალი საშუალო მთლიან აქტივებზე (Return on Average Assets - „ROAA“) შეადგენს იმ პერიოდის წმინდა მოგებას, რომელიც იყოფა საშუალო მთლიან აქტივებზე იმავე პერიოდის განმავლობაში.

2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა (გაგრძელება)

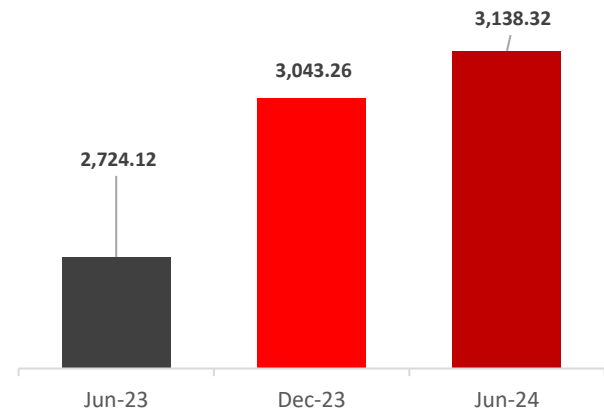
2024 წლის ივნისის მდგომარეობით ძირითადი პირველადი კაპიტალი (Common Equity Tier 1 - "CET1") შეადგენს 452 მლნ ლარს, ბოლო 1 წელში 83 მლნ ლარითა გაზრდილი, მოგების აკუმულირების ხარჯზე. დამატებითი პირველადი კაპიტალი 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით კვლავ უცვლელია და შეადგენს 4.6 მლნ ლარს, ხოლო მეორადი კაპიტალი 17 მლნ ლარითაა გაზრდილი.

რისკის მიხედვით შეწონილმა რისკის პოზიციებმა (Risk Weighted Exposure - "RWE") 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით შეადგინა 3,138 მლნ ლარი, აღნიშნული ბოლო ერთი წლის განმავლობაში გაზრდილია 414.2 მლნ ლარით, საიდანაც საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები გაიზარდა 309.6 მლნ ლარით, საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები 100 მლნ ლარით, ხოლო საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია შემცირდა 4.5 მლნ ლარით.

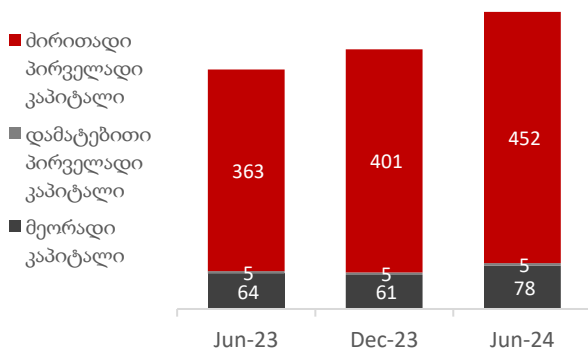
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები

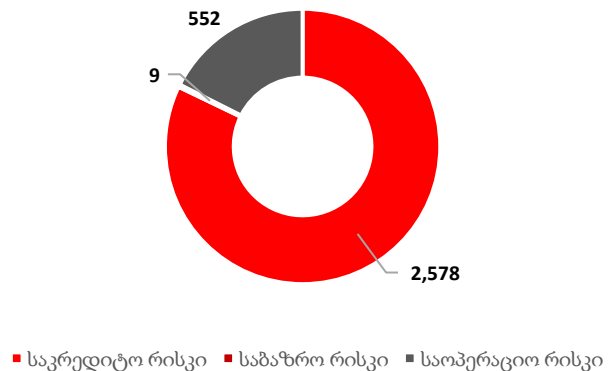
RWE მლნ ლარებში

საზედამხედველო კაპიტალი მლნ ლარებში

RWE რისკის ტიპის მიხედვით მლნ ლარში

შენიშვნა: ზემოთ წარმოდგენილი მონაცემები აღრიცხულია IFRS ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად.

2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა (გაგრძელება)

2021 წლის დეკემბერს სებ-მა ლარის სესხების გაცემის წასახალისებლად, მიიღო გადაწყვეტილება შეეცვალა სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის (CICR) დათვლის მეთოდი და დამოკიდებული გახდა კომერციული ბანკის საკრედიტო პორტფელის დოლარიზაციის დონეზე. სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი არსებული 75% რისკის წონის მოთხოვნის ნაცვლად სესხების დოლარიზაციის მიხედვით განისაზღვრება. აღნიშნული ცვლილება ძალაში 2023 წლის იანვრიდან შევიდა. 2024 წლის იანვრის თვიდან ლიბერთი ბანკმა აღადგინა კონსერვაციის ბუფერი 2%-ით, ხოლო ივნისში - 2.5%-ით. ამავე წლის მარტში კი კონტრაციკლურობის ბუფერი 0%-დან 0.25% გაიზარდა.

სს ლიბერთი ბანკის რეიტინგები

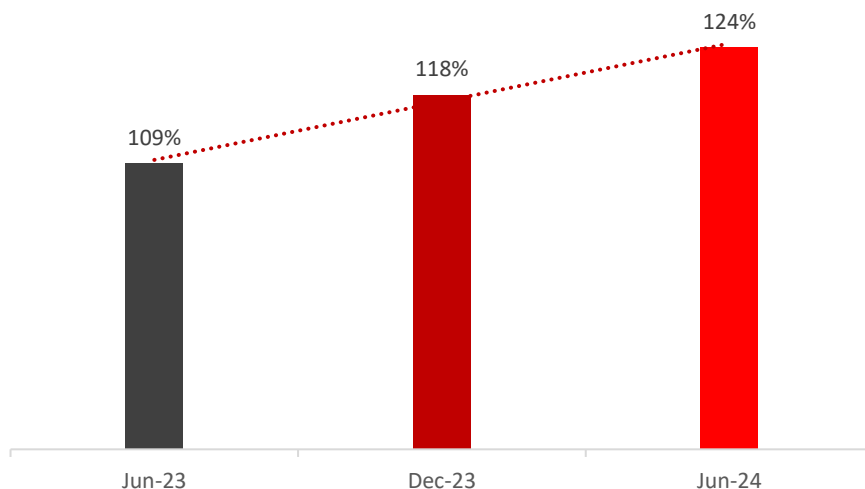
Fitch Ratings		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი	გრძელვადიანი	B+	პოზიტიური	24-აპრილი-24
	მოკლევადიანი	B	-	
მხარდაჭერის რეიტინგი		WD	-	
მხარდაჭერის რეიტინგის დონე		WD	-	

Moody's		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
საბანკო რეიტინგი (უცხოური)	გრძელვადიანი	Ba3	სტაბილური	28-მაისი-24
საბანკო რეიტინგი (ადგილობრივი)		Ba3		
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (უცხოური)	გრძელვადიანი	Ba2	-	
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (ადგილობრივი)		Ba2	-	

Fitch-ის პოზიტიური პერსპექტივა საქართველოს საბანკო სექტორზე 2024 წლის ივნისში ასახავს მოლოდინს, რომ საქართველოს გაუმჯობესებული საოპერაციო გარემო და მაღალი ეკონომიკური ზრდა გააძლიერებს ბანკების ფინანსურ პროფილს, კერძოდ, აქტივების ხარისხს, მომგებიანობას და დაფინანსებას.

2024 წელსაც ბანკი აგრძელებს ლიკვიდური აქტივების ეფექტურად გამოყენებას და ლიკვიდური სახსრებით სესხების დაფინანსებას. ლიკვიდობის პოზიცია საქართველოს ეროვნული ბანკის საზედამხედველო მოთხოვნებთან შესაბამისობაშია. 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი 124% შეადგინა.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

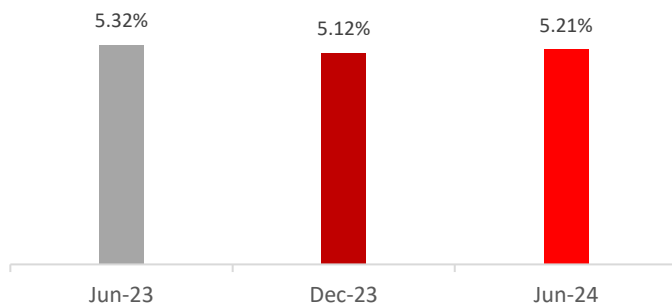

შენიშვნა: ზემოთ ცხრილში წარმოდგენილი 2023 წლის მონაცემები აღრიცხულია IFRS ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად.

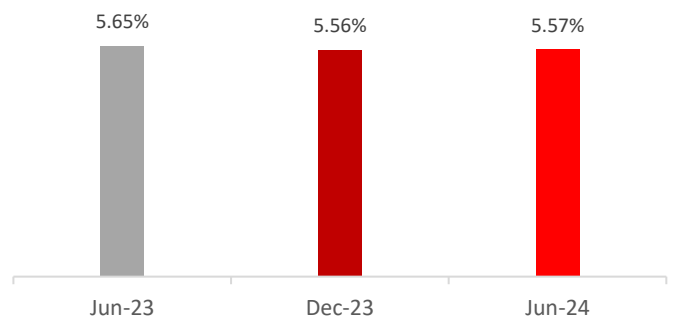
2.1.1 ბანკის კონკურენტული მდგომარეობა ბაზარზე

ბანკის მთლიანი აქტივების საბაზრო წილმა 2024 წლის ივნისის მდგომარეობით შეადგინა 5.21%. ბანკის მთლიანი სესხების საბაზრო წილი გასული წლის დეკემბრიდან 0.01%-ითაა გაზრდილი, ხოლო წმინდა სესხების საბაზრო წილი- 0.02%. კლიენტების მიერ განთავსებული დეპოზიტების საბაზრო წილი კი 6.17%-დან 5.48%-მდე შემცირდა.

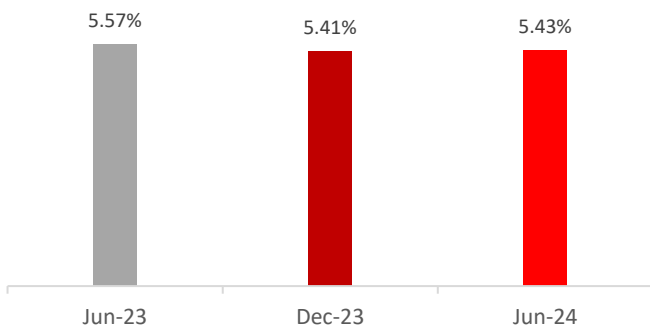
მთლიანი აქტივების საბაზრო წილი

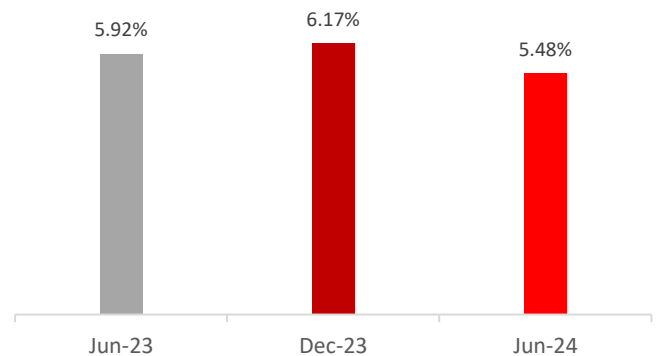
მთლიანი სესხების საბაზრო წილი

წმინდა სესხების საბაზრო წილი

კლიენტების მიერ განთავსებული დეპოზიტების საბაზრო წილი

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

2.1.2 ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკი არის ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მითითებული საწარმოების მშობელი კომპანია, რომლებიც კონსოლიდირებულია აუდიტის მიერ შემოწმებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში (ფასს-ის შესაბამისად). საზედამხედველო და სხვა მნიშვნელოვანი მიზნებისთვის, აღნიშნული კომპანიები არ არის კონსოლიდირებული და ბანკს მოეთხოვება შეასრულოს ყველა საზედამხედველო მოთხოვნა დამოუკიდებლად. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, მთლიანმა წმინდა ინვესტიციებმა აღნიშნულ კომპანიებში შეადგინა 0.1 მილიონი ლარი სებ-ის შესაბამისად და 1.1 მილიონი ლარი ფასს-ის შესაბამისად (31 დეკემბერი 2023 წ: 0.1 მილიონი ლარი სებ-ის შესაბამისად, 1.1 მილიონი ლარი ფასს-ის შესაბამისად).

ბანკის საკუთრების წილი

სახელი	რეგისტრაციის ქვეყანა	31-დეკ-19	31-დეკ-18	რეგისტრაციის თარიღი	საქმიანობები
შპს Bus Stop ⁽¹⁾	საქართველო	100.00%	100.00%	27-აგვისტო-09	გარე რეკლამირება
სს სმარტექსი	საქართველო	21.47%	21.47%	5-იანვარი-09	ადრეული ეტაპის VC ინვესტიციები
საზოგადოებრივი ფონდი ⁽¹⁾	საქართველო	100.00%	100.00%	5-თებერვალი-07	არაკომერციული

(1) ამჟამად უმოქმედო.

2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი

2020 წლის დასაწყისში ლიბერთი ბანკის ახალ აღმასრულებელ დირექტორად ვასილ ხოდელი დაინიშნა. 2020-2022 წლები ლიბერთი ბანკისთვის განახლებული სტრატეგიის, ცვლილებებისა და ტრანსფორმაციის წლები იყო. აღსანიშნავია, რომ 2023 წელს ჯგუფმა შეიძინა ვითიბი ბანკი საქართველოს როგორც სადეპოზიტო პორტფელის, ისე სასესხო პორტფელის ნაწილები (303,853 GEL და 317,162 GEL შესაბამისად). დირექტორთა საბჭოს უშუალო გეგმა გაძლიერება, უნივერსალური საბანკო ბიზნეს მოდელის გამყარება, პროდუქტებისა და პროცესების ციფრულ ტრანსფორმაციასთან მიახლოება, რაც გააუმჯობესებს საქართველოს რეგიონებში ფინანსების ხელმისაწვდომობას ყველა სამომხმარებლო სეგმენტში. 2024 წელსაც ლიბერთი ბანკი მიყვება აღნიშნულ სტრატეგიას, 2024 წლის 29 თებერვალს „ლიბერთი ბანკმა“ შეიძინა € 57,288 ათასის სესხები სს „პაშა ბანკი საქართველოსგან“.

ახალი დირექტორთა საბჭოს მიზანია მაქსიმალურად გაზარდოს სააქციო ღირებულება მომგებიანი ზრდისა და საქართველოში ბანკის ერთ-ერთ წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტად გარდაქმნის გზით. ბანკი აერთიანებს ყველაზე დიდ საცალო ქსელს საქართველოში, რომელიც მოიცავს სრული მომსახურების ფილიალებს, სერვისცენტრებს, მცირე ზომის გაყიდვების ობიექტებს, აგრეთვე ისეთი ტიპის ობიექტებს, რომლებიც მესამე მხარის ბიზნესშია განთავსებული. ბანკი მუდმივად ცდილობს მეტად განავითაროს მომხმარებლებთან კომუნიკაცია დისტანციური და ციფრული არხების გამოყენებით.

2020 წლის დასაწყისში ბანკმა შეიმუშავა ახალი ხედვა და მისია და წარმატებით მიყვება გეგმას 2024 წელსაც:

- ხედვა: ჩვენი ხედვაა გავაუმჯობესოთ საქართველოში თითოეული ადამიანის, ოჯახისა და ბიზნესის ცხოვრება.
- მისია: ჩვენ მთელი გულით ვზრუნავთ ადამიანებზე, მათ ოჯახებსა და ბიზნესებზე. ჩვენ ვიქნებით ხელმისაწვდომი ყველგან, სადაც ჩვენი მომხმარებლები არიან და მივაწვდით მათზე მორგებულ და სწრაფ მომსახურებას.

2024 წელი

- 2024 წელს ბანკი ინარჩუნებს საქართველოში აქტივებით მესამე უმსხვილესი ბანკის პოზიციას და ამავდროულად ლარიზაციის მაღალ დონეს როგორც აქტივების, ისე ვალდებულებების მხრივ.

2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი (გაგრძელება)

უნივერსალური საბანკო მომსახურება

- ლიბერთი ბანკი შეინარჩუნებს უნივერსალურ საბანკო მოდელს ძირითადი აქცენტით საცალო და MSME სეგმენტებზე. კორპორატიული და კერძო საბანკო ბიზნესის დარჩევა მტკიცე საყრდენი უნივერსალური ბანკის მშენებლობის თვალსაზრისით.
- ხარისხიან უნივერსალურ საბანკო მომსახურებასთან ერთად, ლიბერთი ბანკი ყურადღებას გაამახვილებს ინოვაციური პროდუქტების შემუშავებაზე, პროცესების გამარტივებაზე, ციფრული ტრანსფორმაციის ხარისხის ამაღლებასა და ახალი მომხმარებლების მოზიდვაზე, მათ შორის ისეთ კლიენტებზე, რომლებიც ჯერ არ სარგებლობენ საბანკო მომსახურებით.

ციფრული საბანკო მომსახურება

- ბანკი აპირებს გააგრძელოს ციფრული საბანკო შესაძლებლობების გაუმჯობესება და შექმნას მომხმარებლის უმაღლესი დონის ციფრული გამოცდილება მობილური და ინტერნეტბანკის პლატფორმების საშუალებით.
- ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ახალი მომხმარებლებისთვის პროცესების დაჩქარება/გამარტივებას.
- ხანდაზმულთა და სოციალურად დაუცველი სეგმენტისთვის ფართო ფინანსური განათლების შესაძლებლობების შეთავაზებებთან ერთად, ასევე შემუშავდება ინოვაციური პროდუქტები.

კლიენტების მომსახურება

- ლიბერთი ბანკი არის მომხმარებელზე ორიენტირებული ფინანსური სერვისების მიმწოდებელი და აპირებს გააგრძელოს მომხმარებელთა მომსახურების და გამოცდილების მეტად გაღრმავება. ამ მხრივ, მიმდინარეობს მომხმარებელთა მომსახურების მოდელის, ორგანიზაციული ცვლილებების და მომხმარებელთა საჩივრების მართვის გაუმჯობესება.

საკრედიტო რეიტინგები

- ლიბერთი ბანკის მიზანია შეინარჩუნოს საკრედიტო რეიტინგები COVID-19-ით გამოწვეულ რთულ გარემოში, მაგრამ ასევე გეგმავს მათ გაუმჯობესებას გრძელვადიან პერსპექტივაში.
- ბანკის უახლესი საკრედიტო რეიტინგები გამოიყურება შემდეგნაირად:
 - Fitch: B+, პერსპექტივა - პოზიტიური, განახლების თარიღი: 24 აპრილი 2024
 - Moody's: Ba3, პერსპექტივა - სტაბილური განახლების თარიღი: 28 მარტი 2024

დაფინანსება

- ლიბერთი ბანკი მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს/დააოპტიმიზიროს დაფინანსების სტრუქტურა და გამოიყენოს შესაძლებლობები ფონდირების ხარჯის შესამცირებლად. ამასთან დაკავშირებით, ბანკი აპირებს გააგრძელოს თანამშრომლობა და კომუნიკაცია საერთაშორისო განვითარების ფინანსურ ინსტიტუტებთან.

2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი (გაგრძელება)

კორპორაციული და სოციალური პასუხისმგებლობა

- ბანკი აქტიურად უწყობს ხელს გარემოსთვის სასარგებლო, საგანმანათლებლო და ჯანდაცვის CSR პროექტებს, რომლებიც მიმართულია ხადაზმულთა და საზოგადოების მოწყვლადი ნაწილის საჭიროებებზე, ასევე თანამშრომლების ჯანმრთელობაზე ზრუნვაზე.
- „მწვანე ყუთები“ სათაო ოფისში - სადაც გამოყენებული ქაღალდები გროვდება გადასამუშავებლად.
- უფასო კომპიუტერული და ფინანსური განათლება 60+ ასაკის ადამიანებისთვის, ახლა უკვე ონლაინ.
- სოლიდარობის ფონდი 22 წლამდე ონკოდაავადებული პაციენტებისთვის და რეაბილიტაციის ცენტრი შშმ ბავშვებისთვის.
- კომუნალური გადასახადების დაფინანსება ქვეყნის მასშტაბით 52 თავშესაფრისა და მზრუნველობის სახლისთვის.
- შიდა ფონდი თანამშრომლებისთვის „გულით ერთმანეთისთვის“, რომელიც პანდემიის პერიოდში შეიქმნა და მათი ოჯახის წევრებს ეხმარება ჯანმრთელობის გაუარესების შემთხვევაში.

ცხრილი 2.3.1 ბანკის მთავარი სტრატეგიული მაჩვენებლები

მომგებიანობა	30 ივნისი 2024	31 დეკემბერი 2023
უკუგება აქტივებზე, (გაწლიურებული), %	1.31%	2.09%
უკუგება კაპიტალზე, (გაწლიურებული), %	10.78%	17.81%

ათას ლარში	30 ივნისი 2024	31 დეკემბერი 2023
მთლიანი სესხები	3,127.90	2,857.98

2.3 ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

ბანკი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე ფართო ფილიალების ქსელის მფლობელს საქართველოში. ბანკი მთელი საქართველოს მასშტაბით წარმოდგენილია 456 ფილიალით, რომელიც ყოველთვიურად ემსახურება 1.6 მილიონ კლიენტზე მეტს. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით ბანკის ფილიალები და სერვის ცენტრები ნაწილდება შემდეგნაირად:

- ფილიალები და სერვის ცენტრები – 148
- სპეციალიზირებული სერვის ცენტრები (Specialize Outlet) – 154
- მობილური ფილიალები (LX Mobile Branches) – 103
- ექსპრესს ფილიალები (Express Branches)-53

ფილიალები და სერვის ცენტრები მდებარეობს საქართველოს ყველა ქალაქში, დაბასა და რაიონული ცენტრში. სპეციალიზირებული სერვის ცენტრები ემსახურება საქართველოს მოსახლეობას ისეთ სტრატეგიულ ლოკაციებზე, როგორც არის: სასაზღვრო-გამშვები პუნქტები, შსს მომსახურების სააგენტოები, იუსტიციის სახლები, შემოსავლების სამსახურები, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოები და სხვა სტრატეგიული ლოკაციები.

ბანკი გაყიდვების წერტილებით წარმოდგენილია ყველა დასახლებულ პუნქტსა და სოფელში, სადაც მოსახლეობას საშუალება აქვს მიიღოს სრული საბანკო მომსახურება. მობილური ფილიალი არის მოძრავი ბანკი (ავტომობილი აღჭურვილი ტექნიკით), რომლითაც ბანკი სრულ საბანკო მომსახურებას უწევს საქართველოს მოსახლეობას ნებისმიერ ადგილას, მათ შორის მაღალმთიან რეგიონებში.

2.4 კვლევების მიმოხილვა

2024 წლის 30 ივნისის ჩათვლით, ბანკმა ჩაატარა შემდეგი კვლევები:

- NPS, SCAT, CES - მომხმარებელთა კმაყოფილების და ლოიალობის კვლევა. კვლევის მთავარ მიზანს წარმოადგენდა ლიბერთის მომხმარებლების კმაყოფილების, ლოიალობის და მომსახურების მიღების სიმარტივის შეფასება. კვლევა ტარდება ყოველთვიურად.
- რეგულარულად ტარდება თანამშრომლების ლოიალობის კვლევა ENPS, რომლის მთავარი მიზანია, თანამშრომელთა ლოიალობის დონის და არსებული პრობლემების და ძლიერი მხარეების გამოვლენა. კვლევა ტარდება ბანკის მიერ HR დეპარტამენტთან ერთად.

2.5 გამოსყიდული საკუთარი აქციები

2015 წლის 12 ნოემბერს ბანკმა გამოაცხადა ჩვეულებრივი აქციების გამოსყიდვის შესახებ (შემდგომში „გამოსყიდვა“), რა დროსაც თითო ჩვეულებრივ აქციაში გადაიხადა 0.0179 ლარი, და გამოსყიდული ჩვეულებრივი აქციების მაქსიმალურმა რაოდენობამ შეადგინა 1,045,428,327, ანუ გამოშვებული და განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%. გამოსყიდვის პერიოდი განისაზღვრა 90 კალენდარული დღით გამოცხადების თარიღიდან 2016 წლის 10 თებერვლამდე. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს გამოსყიდული ჰქონდა 1,045,428,327 ჩვეულებრივი აქცია (გამოშვებული და განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი რაოდენობის 19.00%) და ანგარიშსწორებაც სრულად ჰქონდა განხორციელებული. 2018 წელს ბანკის მაჟორიტარმა აქციონერმა, ჯორჯიან ფაინანშალ გრუპ ბი.ვი-მ მისი კუთვნილი 1,573,680 პრივილეგირებული აქცია დააკონვერტირა 31,600,000 ჩვეულებრივ აქციად, პრივილეგირებული აქციების პროსპექტით განსაზღვრული პროპორციის გათვალისწინებით. კონვერტაციის შედეგად GFG-ისთვის ჩვეულებრივი აქციების გადაცემა ბანკმა განახორციელა სახაზინო აქციებიდან, რის შედეგადაც ჩვეულებრივი გამოსყიდული აქციები შემცირდა 1,013,828,327-მდე (2017 წ.: 1,045,428,327).

2.6 საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და სხვა რისკების მიმოხილვა

რისკი დამახასიათებელია საბანკო საქმიანობისთვის, თუმცა რისკის მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის უწყვეტი პროცესის მეშვეობით, რისკის ლიმიტების და კონტროლის სხვა მექანიზმების გამოყენებით. რისკის მართვის პროცესი უმნიშვნელოვანესია ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ბანკის თითოეული პირი ანგარიშვალდებულია რისკის პოზიციებზე მის მიერ აღებულ პასუხისმგებლობებთან დაკავშირებით. ბანკი დგას საკრედიტო რისკის, ლიკვიდობის რისკის, საბაზრო რისკის, საოპერაციო რისკის და სხვა არაფინანსური რისკების წინაშე. ბანკის მიერ მიღებული რისკის მართვის სტრუქტურა ადგენს დასაშვებ რისკების ლიმიტების ფარგლებს თითოეულ რისკთან და ბიზნეს ხაზთან მიმართებაში და უზრუნველყოფს მის შესაბამისობას.

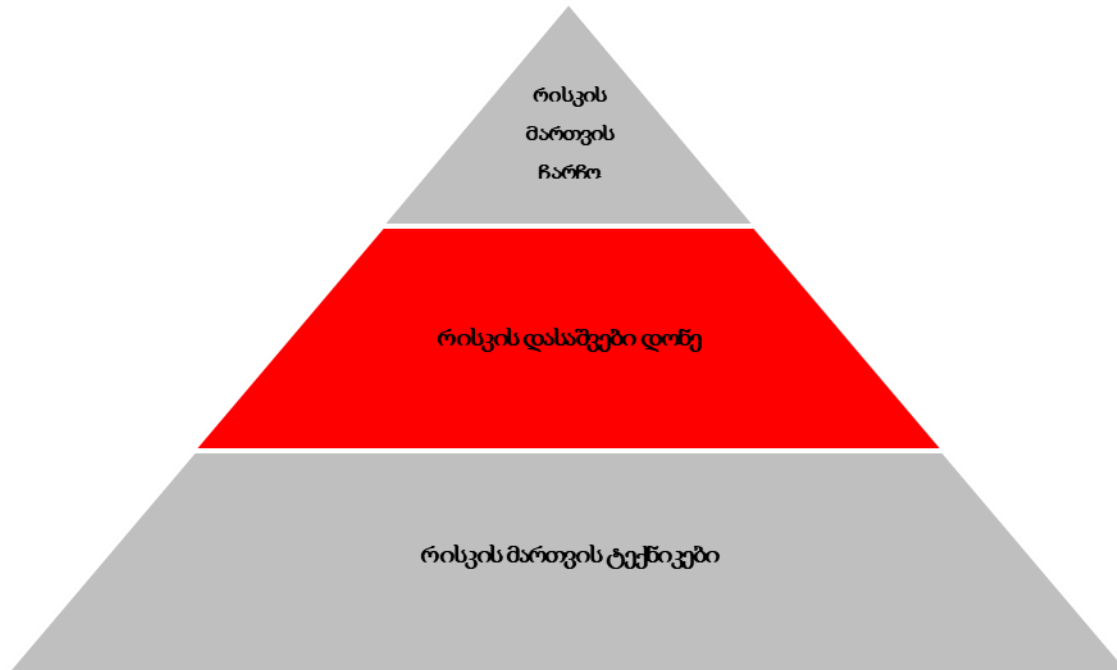
2.6.1 რისკების მართვის მექანიზმები

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის რისკის მართვის ჩარჩოს შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს ბანკის რისკების დადგენასა და ანალიზს, შესაბამისი რისკის ლიმიტების და კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრის და რისკების მონიტორინგის და ლიმიტების დაცვის მიზნით. რეგულარულად ხდება რისკის მართვის პოლიტიკის და სისტემების გადახედვა ბაზრის პირობების, პროდუქტების და შეთავაზებული მომსახურებების ცვლილებების ასახვის მიზნით. ბანკს, მართვის სტანდარტების, პროცედურების და ტრენინგების მეშვეობით, აქვს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის საშუალებები, სადაც ყველა თანამშრომელმა იცის თავისი ფუნქციები და ვალდებულებები.

2.6.1 რისკების მართვის მექანიზმები (გაგრძელება)

რისკის მართვაზე ანგარიშვალდებული პირების პასუხისმგებლობა ითვალისწინებს ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფას ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ RAS-თან. შესაბამისობა უზრუნველყოფილია RAS პარამეტრების უწყვეტი მონიტორინგით. დირექტორთა საბჭოს აქტიური ჩართულობით, რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს სათანადო კომუნიკაციას და გამჭვირვალობას ყველა დონეზე, რისკის მიზნობრივ მაჩვენებლებთან, რისკის პროფილის უწყვეტ მონიტორინგთან რისკის დასაშვებ დონესთან მიმართებით, რისკთან დაკავშირებული გაფრთხილებების დროულ ესკალაციასთან და შემარბილებელი ზომების დაგეგმვასთან დაკავშირებით.

ბანკის რისკის მართვის ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ოთხ კომპონენტს:

- რისკის მართვის პრინციპები** ითვალისწინებს რისკის მართვის სტრუქტურის რაოდენობრივ საფუძველს, ესენია:
 - რისკების მართვის ეფექტური კულტურის ხელშეწყობა;
 - რისკზე ანგარიშვალდებულება ბიზნეს ხაზების მიხედვით;
 - რისკების დამოუკიდებელი ცენტრალური ზედამხედველობა;
 - გადაჭარბებული კონცენტრაციების თავიდან აცილება და/ან შემცირება;
 - რისკების მკაფიოდ გამოვლენადობის, შეფასებადობის და მართვადობის უზრუნველყოფა.
- სტრატეგიული პრინციპები** ითვალისწინებს ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომლითაც იხელმძღვანელებს ბანკი საზედამხედველო ფინანსური მიზნების მიღწევისას და რომლითაც იზომება ახალ ინიციატივებსა და ბანკის მიერ რისკის დასაშვებ დონეს შორის შეთანხმების ხარისხი. სტრატეგიული პრინციპები მოიცავს შემდეგს:
 - ყურადღების გამახვილება მოგების მრავალფეროვნებაზე, ხარისხსა და სტაბილურობაზე;
 - ორიენტირება ძირითად საქმიანობაზე ბანკის კონკურენტუნარიანი უპირატესობების ეფექტური გამოყენებით;
 - დისციპლინირებული და შერჩევითი სტრატეგიული ინვესტიციების განხორციელება.

2.6.1 რისკების მართვის მექანიზმები (გაგრძელება)

3. **საზედამხედველო ფინანსური მიზნები** ორიენტირებულია აქციონერთა ღირებულების და ბანკის საქმიანობის ფრენაიზინგის მდგრადობის გრძელვადიან პერსპექტივებზე. აღნიშნული მიზნები ორიენტირებულია კაპიტალის შიდა გენერირებაზე მოგების მდგრადი ზრდის საფუძველზე, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის წვდომას კაპიტალზე სათანადო კომერციული პირობებით, და ადეკვატური კაპიტალის შენარჩუნებაზე ბანკის რისკის პროფილთან მიმართებაში.
4. **რისკის დასაშვები დონის შეფასებები** ითვალისწინებს ობიექტურ მაჩვენებლებს, რომელიც ზომავს რისკს და ახდენს ბანკის მისაღები რისკის დონის ფორმულირებას. ასეთი მაჩვენებლები უზრუნველყოფს კავშირს რისკის მიღების ფაქტობრივ ოპერაციებსა და რისკის მართვის პრინციპებს, სტრატეგიულ პრინციპებს და საზედამხედველო ფინანსურ მოთხოვნებს შორის. აღნიშნული მაჩვენებლები მოიცავს კაპიტალის და შემოსავლების კოეფიციენტებს, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკის ლიმიტებს და საკრედიტო და საოპერაციო რისკის მიზნებსა და ლიმიტებს.

სამეთვალყურეო საბჭო ერთპიროვნულად პასუხისმგებელია რისკების დადგენას და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკე დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ბანკის ძირითად რისკებს მართავს ქვემოთ მითითებული კომიტეტები და ერთეულები, დირექტორთა საბჭო საბჭოს აქტიური ჩართულობით:

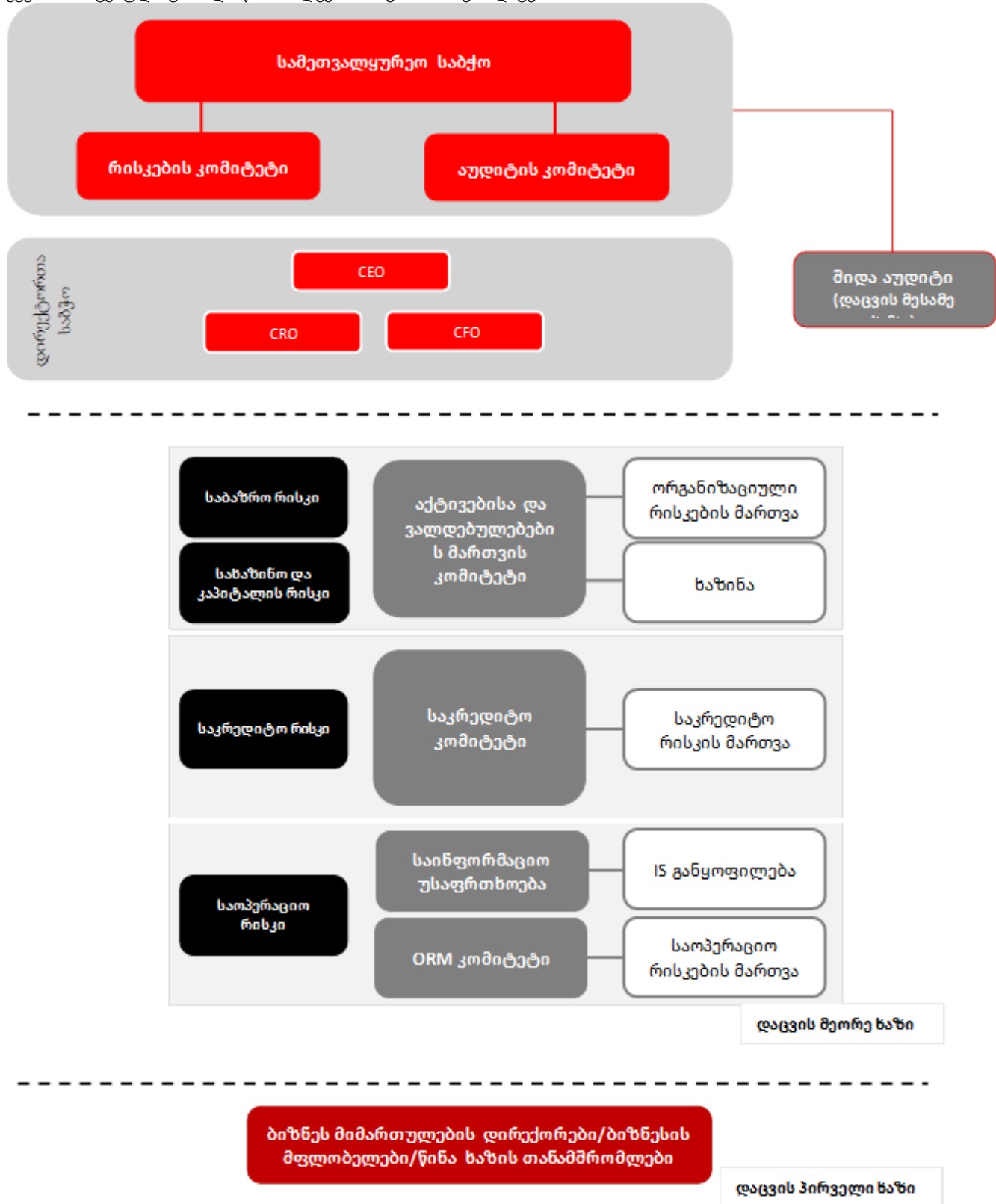
- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი
- ლიკვიდობის რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ALCO")
- საბაზრო რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი
- საოპერაციო რისკს მართავს საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი
- ინფორმაციის უსაფრთხოების და ტექნოლოგიურ რისკებს მართავს ინფორმაციის უსაფრთხოების კომიტეტი

ბიზნეს ხაზები წარმოადგენენ იმ რისკებზე მთავარ პასუხისმგებელ ერთეულებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ყოველდღიურ საქმიანობებზე და ოპერაციებზე. ბიზნეს პროცესები მოიცავს შესაბამისი რისკის ერთეულის წარმომადგენლების მიერ შესრულებული საქმიანობების კონტროლს. რისკის მართვის ფუნქციების მქონე ერთეულები, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან ძირითადი საქმიანობებისგან, მონაწილეობენ რისკების მართვასა და შიდა კონტროლში. ისინი წარმოადგენენ კონტროლის და დაცვის მეორე ხაზს, დაცვის პირველი ხაზი უზრუნველყოფილია ბიზნეს ფუნქციების მქონე ერთეულებით. ქვემოთ ჩამოთვლილი დეპარტამენტები/განყოფილებები პასუხისმგებელნი არიან საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა ფინანსური და არაფინანსური რისკების ყოველდღიურ მართვაზე:

- ორგანიზაციული რისკების მართვა (ERM);
- ხაზინა;
- საკრედიტო რისკების მართვა;
- კრედიტების ადმინისტრაცია;
- საოპერაციო რისკების მართვა (ORM);
- საინფორმაციო უსაფრთხოება;
- უსაფრთხოება;
- ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა;
- კანონმდებლობასთან შესაბამისობა.

2.6.1 რისკების მართვის მექანიზმები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს რისკის მართვის დაცვის სამ ხაზს:

2.6.1.1 საკრედიტო რისკის კომიტეტი

საკრედიტო რისკის კომიტეტს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის დონეზე ყველა ტიპის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკების მართვაზე. კომიტეტი ასრულებს მთავარ როლს ბანკის პორტფელში შესაძლო მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების იდენტიფიკაციაში და აქვს საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება შეთავაზებულ საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული გარიგებების დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ. საკრედიტო რისკის კომიტეტმა შეიმუშავა საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა და პროცედურები, რომელიც შეესაბამება ბანკის მოქმედ რისკის პროფილს და მომავალი ზრდის გეგმებს. საკრედიტო რისკის დეპარტამენტები და ერთეულები უზრუნველყოფენ საკრედიტო რისკის კომიტეტისთვის ინფორმაციის მიწოდებას. არსებითი საკრედიტო რისკის გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით დაინერგა ყოვლისმომცველი კონტროლის და მონიტორინგის სისტემები, რომელშიც მკაფიოდ არის განსაზღვრული საკრედიტო რისკის მართვაში ჩართული პერსონალის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები.

საკრედიტო რისკის კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობებია:

- რისკის მართვის სტრუქტურის და პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება;
- საკრედიტო რისკების დამტკიცება დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში;
- საბალანსო და ბალანსგარეშე საკრედიტო და კონცენტრაციის რისკების მართვა და ზედამხედველობა;
- საკრედიტო ლიმიტების განსაზღვრა კლიენტის კატეგორიის და ოპერაციის ტიპის მიხედვით;
- საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული შესაძლო ზარალის წინასწარ დადგენა;
- კრედიტების სათანადო ადმინისტრაციის, შეფასების და მონიტორინგის პროცესის წარმოება ყველა ბიზნეს ხაზზე.

2.6.1.2 აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია კაპიტალის, ლიკვიდობის, საპროცენტო და დაფინანსების რისკების მართვა. კომიტეტის თავმჯდომარე არის გენერალური დირექტორი. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ეფექტური გადაწყვეტილების მისაღებად წარმოადგენს რელევანტურ ანალიტიკურ მონაცემებს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი მიზნებია:

კაპიტალის რისკი	• სეზ-ის მიხედვით კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და კაპიტალის პროფილის ანალიზი; • ეკონომიკური კაპიტალის მართვა და ძირითადი ცვლილებების ანალიზი; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი და კაპიტალის კვარტალური სტრეს-ტესტი;
ლიკვიდობის რისკი	• დაფინანსების გეგმის შემუშავება ბანკის საინვესტიციო შესაძლებლობების გათვალისწინებით ჭარბი ლიკვიდური სახსრების თავიდან ასაცილებლად; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი ყოველთვიური ლიკვიდობის სტრეს-ტესტებთან ერთად და შესაბამისი ქმედებები შედეგების; • ლიკვიდობის რისკის მიტიგაციის ინსტრუმენტების და აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის პოზიციის მართვა;
საბაზრო რისკი	• საპროცენტო განაკვეთისა და საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის პოზიციის მართვა • FX პოზიციის მართვა;
ფასდადება	• მინიმალური საპროცენტო განაკვეთის დაწესება სესხებისა და გარანტიებისთვის; • ფასდადებასთან მიმართებაში გაცემული სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კონტროლი;

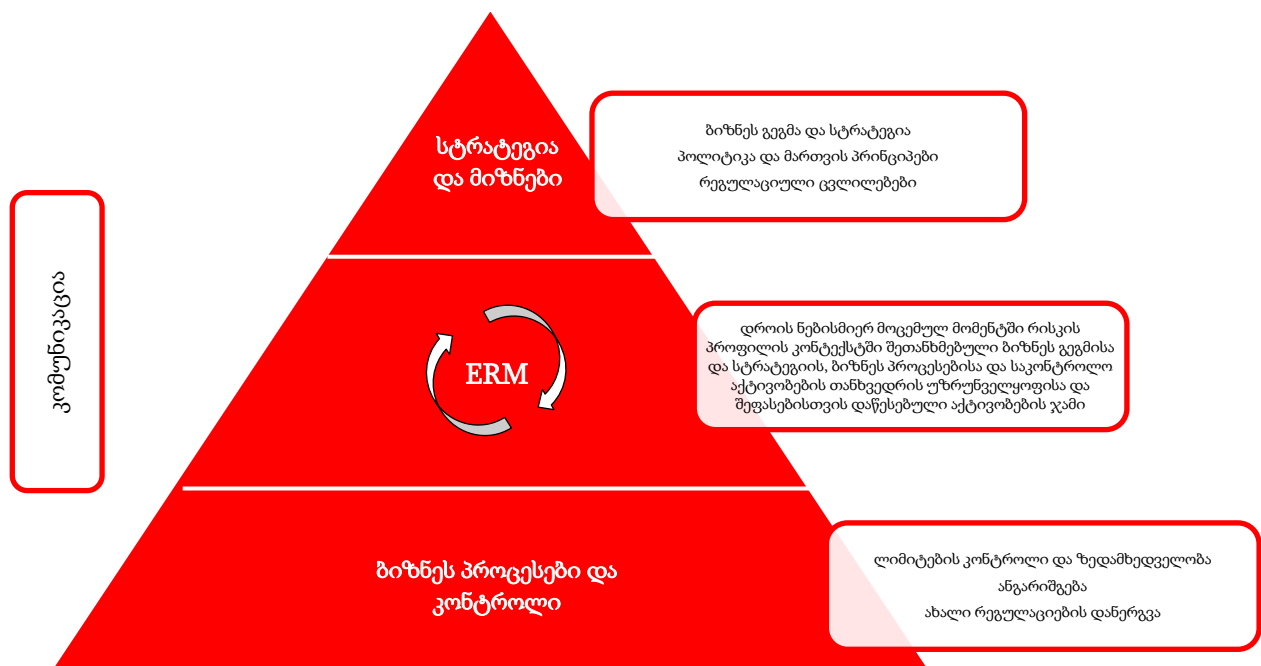
2.6.1.2 აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (გაგრძელება)

დამატებით, კომიტეტი აწესებს ლიმიტს ბანკთაშორის კონტრაგენტის რისკისთვის. კომიტეტი თავისი ძირითადი პასუხისმგებლობების შესრულებით, უზრუნველყოფს შესაბამისი აქტივების და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის შემუშავებას და განხორციელებას. აღნიშნული პოლიტიკა არის მთავარი სახელმძღვანელო ბანკის საბალანსო ანგარიშგებასთან და მის მაჩვენებლებთან დაკავშირებით სრული მონიტორინგის და ღრმა ანალიზის შესრულებისთვის.

2.6.1.3 ორგანიზაციული რისკების მართვა

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების მიზანია საფრთხეებისა და შესაძლებლობების საუკეთესო დაბალანსებისთვის რისკის მისაღები დონის შენარჩუნება - რისკის დასაშვები დონისა და საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება დაინტერესებულია ორგანიზაციის განვითარებასთან ერთად უზრუნველყოს დასახული მიზნების მიღწევა და ორგანიზაციის აქტივების შესაფერისი მართვა, არასასურველი მოვლენების შედეგად დანაკარგების თავიდან არიდების ჩათვლით. ეს მოიცავს ორგანიზაციის ყველა დონეზე არსებულ საკითხებს. მმართველობაში ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების როლი ილუსტრირებულია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

მმართველობასა და ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების კავშირი

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ხელს უწყობს რისკებთან დაკავშირებული საქმიანობების მართვას, როგორებიცაა რისკების თავმოყრა და ანალიზი, რისკების ანგარიშგება, და მოიცავს ისეთ საკითხებს, რომლებიც არ არის განსაზღვრული კონკრეტული ტიპის რისკში. განყოფილების ძირითადი ფუნქციები მოიცავს:

- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესზე და აღდგენის გეგმის დოკუმენტაციაზე პასუხისმგებლობა;
- დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ხელის შეწყობა RAS-ის მიმოხილვის პროცესის კოორდინირებაში და RAS შესაბამისობის მონიტორინგი, კონტროლი და ანგარიშგება;
- სხვადასხვა ტიპის სტრეს-ტესტების ჩატარება ორგანიზაციის დონეზე;
- ხაზინის დეპარტამენტთან ყოველდღიური კომუნიკაცია და ALCO-სთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდება;
- საზედამხედველო რისკის მართვა და ანგარიშგება.

2.6.2 დოკუმენტი რისკის დასაშვები დონის შესახებ

2.6.2.1 რისკის დასაშვები დონე

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის სტრუქტურის შექმნასა და ბანკის რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრაზე. ბანკის რისკის დასაშვები დონე განსაზღვრულია დოკუმენტში, რისკის დასაშვები დონის შესახებ ("RAS"). რისკის დასაშვები დონე განისაზღვრება, იმ რისკის ტიპების და დონის სახით, რომლის მისაღებად ბანკი მზად არის თავისი აქციონერების და მენაბრეების სახელით მის სტრატეგიულ, ტაქტიკურ და ტრანზაქციულ ბიზნეს ოპერაციებში. რისკის დასაშვები დონე გამოხატულია, როგორც კონკრეტული, რაოდენობრივი ფარგლების პაკეტი სხვადასხვა სარისკო საქმიანობებზე, რომლის კროსირებაც არ უნდა მოახდინოს ბანკმა. RAS ასევე განსაზღვრავს სხვადასხვა ლიმიტებს კონტრაგენტებზე კონცენტრაციის რისკების თავიდან ასაცილებლად.

რისკის მიღების შესაძლებლობა წარმოადგენს ბანკის საერთო შესაძლებლობას მიიღოს პოტენციური ზარალი. რისკის პროფილი არის ბანკის რისკის პორტფელის მოკლე ასახვა დროის კონკრეტულ ეტაპზე (წარსული, აწმყო ან მომავალი). რისკის დასაშვები დონე არ არის ბანკის მიერ რისკის მიღების შესაძლებლობა (და უნდა იყოს მასზე ნაკლები) და ასევე შესაძლოა განსხვავდებოდეს ბანკის რისკის პროფილისგან. რისკის პროფილი ზოგადად დაბალი უნდა იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე. რისკის პროფილი შეიძლება მაღალი იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე გამონაკლის შემთხვევებში (მაგალითად, ბანკის რისკის დასაშვები დონის გამოხატული ცვლილების და გარე იმპულსების გამო) დროის შეზღუდულ და მოკლე პერიოდებში.

2017 წელს ახალმა მმართველობამ გადაწყვიტა რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი ცალკე დოკუმენტად დაემტკიცებინა.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში აღწერილია ბანკის მიდგომები შემდეგ რისკებთან მიმართებაში:

- საკრედიტო რისკი
- სახაზინო და კაპიტალის რისკი
- საბაზრო რისკი
- საოპერაციო რისკი
- სხვა მნიშვნელოვანი რისკები

ბანკის რისკის დასაშვები დონის ზომები განსაზღვრულია ბანკის სტრატეგიული მიზნების მიღწევის და გაუმჯობესებისთვის სახელმძღვანელო მითითებებისა და უსაფრთხოების ზომების უზრუნველყოფის მიზნით:

- კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა ნებისმიერ დროს;
- ლიკვიდობის და დაფინანსების რისკის სათანადო მართვის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს: LCR და ლიკვიდობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას საზედამხედველო მოთხოვნილ მინიმუმზე ზემოთ. შეზღუდვებს ერთი კლიენტის რისკის პოზიციებზე; კონცენტრაციის ლიმიტებს; სტრეს-ტესტების ჩაბარებას (საბაზო, რბილი და მძიმე შემთხვევები) და სათანადოდ დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურის მიღწევას და შენარჩუნებას;
- წინასწარი შეფასება მითითებულ რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებით უნდა წარედგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მნიშვნელოვანი ახალი პროექტების / ინვესტიციების, ახალი პროდუქტების თვალსაზრისით, და ბაზრის ახალ სეგმენტში ან ბიზნეს ხაზებში შესვლისთვის;
- მდგრადი ეკონომიკური სარგებელის შესაბამისობის შენარჩუნება აღებულ მოვალეობებთან.

დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად, ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში უფრო ხშირად, განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის რისკის დასაშვებ დონეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ იგი შეესაბამება ბანკის სტრატეგიას, ბიზნეს და საზედამხედველო გარემოს და დაინტერესებულ მხარეთა მოთხოვნებს.

ბანკის რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებული დოკუმენტები რეგულარულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ რისკის დასაშვებ დონეს, უნდა არსებობდეს ზომების კონკრეტული პაკეტი დირექტორთა საბჭოს დავალებებთან ერთად, რომელშიც შედის აღნიშნული ზომების განხორციელება ბანკის რისკის პროფილის შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით რისკის დასაშვებ დონესთან დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

დირექტორთა საბჭო და განყოფილების ყველა ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია შეასრულოს და დაიცვას რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი.

2.6.2.2 მონიტორინგი, ანგარიშგება და გადახედვა

სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საბოლოო პასუხისმგებლობა ბანკის საერთო რისკის პროფილის მართვაზე. საკრედიტო რისკის კომიტეტი, ALCO, ინფორმაციის უსაფრთხოებისა და საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტები და ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილება პასუხისმგებელი არიან რისკების მონიტორინგზე და რისკის დასაშვები დონის შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე. ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილებას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა RAS პარამეტრების და ლიმიტების უწყვეტ მონიტორინგზე და RAS შესრულების შესახებ ანგარიშგებაზე სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ყოველკვარტალურად.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი გადაიხედება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, ან ბანკის საოპერაციო გარემოს მნიშვნელოვანი ცვლილების დროს, რა შემთხვევაშიც გადახედვის პროცესს ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭოს შეუძლია მიუთითოს სამეთვალყურეო საბჭოს, რომ RAS საჭიროებს გადახედვას, თუმცა სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას როდის დაიწყოს აღნიშნული პროცესი.

გადახედვის კოორდინაციას ახორციელებს ორგანიზაციული რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში შეთავაზებული ცვლილებები დასტურდება დირექტორთა საბჭოს მიერ და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

2.6.3 რისკის ტიპები

ბანკი თავისი საქმიანობის ფარგლებში სხვადასხვა რისკის წინაშე დგას, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი მითითებულია ქვემოთ. რეგულაციები მოიცავს საკრედიტო რისკს, საბაზრო რისკს, საოპერაციო რისკსა და სახაზინო და კაპიტალის რისკს. კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის თანახმად ბანკი ითვლის ეკონომიკურ კაპიტალს, რომელიც საჭიროა ლიკვიდობის რისკის გარდა ყველა მატერიალური რისკის დასაფარად.

2.6.3.1 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი მხარის მიერ შეთანხმებული პირობების შესაბამისად ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული რისკი. როგორც წესი, აღნიშნული ვალდებულებები წარმოადგენენ ბანკის ტრადიციული არასავაჭრო საკრედიტო საქმიანობის, კონკრეტულად სესხების, შემადგენელ ნაწილს.

ბანკს აქვს საკრედიტო რისკის სხვადასხვა კატეგორია:

- დეფოლტის რისკი - არის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სასესხო ვალდებულების გადახდას.
- ქვეყნის რისკი - ქვეყნის კრედიტუნარიანობის მოულოდნელი გაუარესების ან დეფოლტის რისკი, რომელიც გამოწვეულია სოციალური არეულობით, პოლიტიკური არასტაბილურობით, ომით ან სხვა არახელსაყრელი მოვლენებით ქვეყანაში.
- კონცენტრაციის რისკი - ერთი აქტივის ან აქტივების ჯგუფის დიდი პოზიციის დაკარგვის რისკი. ეს რისკი წარმოიქმნება, როცა პორტფელი სექტორის და მსესხებელთა ჯგუფის თვალსაზრისით ნაკლებადაა დივერსიფიცირებული.

საკრედიტო რისკების მართვის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს ბანკში მოქმედი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასების და აღიარების მიდგომა. აღნიშნული მიდგომა დაფუძნებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტის - ფასს 9 მოთხოვნებზე და საქართველოს ეროვნული ბანკის მარეგულირებელ დოკუმენტზე „ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კატეგორიებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის წესი“. ლიბერთი ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას ახორციელებს ორი მიმართულებით: ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციებისა და კოლექტიურად შეფასებული (ჰომოგენული ჯგუფების) რისკის პოზიციების ჭრილში, რისთვისაც ბანკს შემუშავებული აქვს შესაბამისი რისკის პოზიციების გაუფასურების ორი მეთოდოლოგია.

2.6.3.1 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ლიბერთი ბანკის მიერ გაცემული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციების (ISRE – Individually Significant Risk Exposure) და კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების (CARE – Collectively Assessed Risk Exposure) ფასს-9 მიხედვით გაუფასურების მეთოდოლოგიების საფუძველზე შექმნილი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვები გამოიყენება როგორც ბანკის შიდა ისე საზედამხებელო ანგარიშგების მიზნებისთვის. აღნიშნულმა მიდგომამ 2023 წლის მეორე ნახევარში სრულად ჩაანაცვლა მანამდე მოქმედი „კომერციული ბანკების მიერ აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნისა და გამოყენების წესი“.

ფასს-9 მიდგომით სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვების ფორმირება ეფუძნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ECL (Expected Credit Losses) აღრიცხვის მოდელს და არა უკვე დამდგარი ზარალის აღრიცხვის მოდელს. განახლებული ფასს 9 დარეზერვების ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

- ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციას საკრედიტო რისკის მიხედვით გაუფასურების სტადიების მიხედვით, მათ შორის:
 - 1-ლი დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 1) ხვდება სტანდარტული საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის გაუფასურებული ან რომლებზეც საკრედიტო რისკი არ არის მნიშვნელოვნად გაზრდილი საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-2 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 2) ხვდება საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-3 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 3) ხვდება საკრედიტო რისკის მიხედვით სრულად გაუფასურებული (დეფოლტური) საკრედიტო ინსტრუმენტები.
- კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციებისთვის, ჰომოგენური ჯგუფების ჭრილში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR Significant Increase in Credit Risk) ან/და დეფოლტის თრიგერებად გამოიყენება DSCR & PTI & LTV კოეფიციენტები. ეს ფუნდამენტური ცვლილებაა და სეზ-ის ახალი მოთხოვნების გარეშე, ისედაც საჭირო იყო მისი განხორციელება. ვინაიდან გაუფასურების სტადიებს შორის მიგრაციების არსებული ხარისხობრივი პარამეტრები, ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელის/პროდუქტების შესაბამისი რისკების საპასუხო საჭიროება განახლებას და გაუმჯობესებას.
- მოქმედებს კლიენტების ჭრილში კონტამინაციის პრინციპი, რომლის მიხედვითაც მსესხებლის ერთ-ერთი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა/გაუფასურება, იწვევს ამავე მსესხებლის სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას/გაუფასურებას, მიუხედავად იმისა, ეს ინსტრუმენტები ერთ ჰომოგენურ ჯგუფში ხვდება თუ სხვადასხვაში.
- რისკის პოზიციების კატეგორიების რეკლასიფიკაცია (კატეგორიების გაუმჯობესება) დაფუძნებულია მსესხებლების ფინანსურ ანალიზსა და ასევე 3, 6, 12 თანმიმდევრული დემონსტრაციული გადახდების ისტორიებზე.
- მოქმედებს რეკლასიფიკაციის და დარეზერვების სპეციალური მიდგომები საყურადღებოდ მოდიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტების (სმფი), განმეორებითი რესტრუქტურირების და რეფინანსირებული სესხების მიმართ.
- კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად ბანკის გარესაბალანსო ვალდებულებების ნაწილში მოქმედებს CCF (Credit Conversion Factor) კონცეფცია, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ მიღებულ პრაქტიკას. აღნიშნულიდან გამომდინარე ბანკი გამოიყენებს კრედიტის კონვერსიის ფაქტორებს, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი რისკის პოზიციებისთვის Stage 1, Stage 2, Stage 3 კატეგორიების ჭრილში.
- ბანკი იყენებს ინდივიდუალური შეფასების მიდგომას $\geq$ GEL 500,000 მოცულობის ბიზნეს სესხებისთვის და ყველა ოქროს საბითუმო ლომბარდის (ოსლ) რისკის პოზიციისთვის, სადაც დანერგილია ECL შეფასების შესაბამისი უნიფიცირებული მიდგომები, რაც ითვალისწინებს კომპანიების შეფასებას S&P GMI-ის PD&LGD სქორქარდებით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას.

2.6.3.1 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად საჭირო რისკის ძირითადი პარამეტრების დადგენა ჰომოგენური ჯგუფების ჭრილში ხდება სპეციალურად შემუშავებული მეთოდოლოგიების გამოყენებით, მათ შორის:

- დეფოლტის ალბათობის (PD) დადგენა ხდება ე.წ. Months on Book მიდგომის გამოყენებით, კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციებისთვის (CARE). ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციებისთვის (ISRE) ამ მიზნით გამოიყენება S&P Generic Corporate Scorecard.
- დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მოცულობის (LGD) განსაზღვრისთვის CARE-ს შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის მდგომარეობაში ყოფნის პერიოდების (AGE) მიხედვით სესხების ამოღების მაჩვენებლების (Recovery Rate) შეფასების მიდგომა, ხოლო ISRE-ს შემთხვევაში გამოიყენება S&P Corporate & Leverage Finance LGD Scorecard.
- დეფოლტის მომენტისთვის დავალიანების მოცულობის (EAD) შესაფასებლად ბანკმა დანერგა სოფისტიცირებული მოდელი, რომელიც სამი ძირითადი დეტერმინანტისგან შედგება:
 - o TTD (Time to default) - დეტერმინანტით დგინდება კონკრეტულ ჰომოგენურ ჯგუფში, რეპორტირების თვიდან საშუალოდ, შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, მერამდენე თვეს დეფოლტდება რისკის პოზიცია. ამ მაჩვენებლის გადათვლა ხდება წელიწადში ერთხელ, წლის დასაწყისში, კერძოდ იანვრის თვეში. TTD - დროის მაჩვენებელია და ის თვეებში იზომება.
 - o FPAG (Future Payments According to the Graphics) - სესხის გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდების მოცულობა.
 - o Prepayment Rate - რისკის პოზიციის წინსწრებით დაფარვის პროცენტული მაჩვენებელია, რომელიც გვიჩვენებს კონკრეტულ ჰომოგენურ ჯგუფში მსესხებლის მიერ რისკის პოზიციის გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდების გარდა, დამატებით ვალის შემცირების რეალურ პოტენციალს. წინსწრების მაჩვენებელი გვიჩვენებს გრაფიკის მიხედვით კლიენტს რა თანხის გადახდა უწევდა და რეალურად რა გადაუხადა ბანკს. თუ რეალურად გადახდილი თანხა აღემატება გრაფიკით გათვალისწინებულს, მაშინ მათ შორის სხვაობა წინსწრებაში ჩაითვლება, წინააღმდეგ შემთხვევაში წინსწრება = 0. აღნიშნული განაკვეთი პროცენტული მაჩვენებელია.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გამოთვლის და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასების პროცესი ტექნიკურ დონეზე ხორციელდება ავტომატურად, მინიმალური მანუალური ჩარევით, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის საოპერაციო რისკების ინფერენტულ რისკს და მის ერთ-ერთ ძლიერ მიტიგანტს წარმოადგენს. ავტომატიზებული პროცესი მოიცავს MOB, AGE, PD, LGD, EAD, STAGE პარამეტრების კალკულაციას სხვადასხვა მეთოდოლოგიის ჭრილში. კალკულაციის ავტომატური პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს ტექნიკურად გაამარტივოს ჰომოგენური ჯგუფების დაშლის და ახალი ჯგუფების ფორმირების პროცესი, რაც ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელიდან გამომდინარე ახალი გამოწვევების შესაბამისი ჰომოგენური ჯგუფების ფორმირების შესაძლებლობებს წარმოშობს.

2.6.3.2 საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური ბაზრის შედეგებზე. საბაზრო რისკის ძირითადი ტიპები მოიცავს საპროცენტო განაკვეთისა და გაცვლითი კურსის რისკს და მათი ცვალებადობის დონეს. საბაზრო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება სავაჭრო საქმიანობებიდან. იგი მოიცავს აქციების გადაფასებასთან დაკავშირებულ ზარალის რისკს, ასევე საპროცენტო განაკვეთებისა და გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეულ ზარალს, რაზეც ბაზრის ცვალებადობა ახდენს გავლენას.

2.6.3.3 საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის დანაკარგების მიღების რისკი, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას გაუმართავი შიდა პროცესებით, ადამიანური ქმედებით, სისტემების გაუმართაობით ან მათში დაფიქსირებული ხარვეზებით ან/და გარე ფაქტორებით (მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შიდა და გარე თაღლითობით, წყალდიდობით, ხანძრით, მიწისძვრით, ტერორისტული ან კიბერ-შეტევებით). საოპერაციო რისკი მოიცავს იურიდიულ, მაგრამ არ მოიცავს სტრატეგიულ და რეპუტაციულ რისკებს.

საოპერაციო რისკების კლასიფიკაცია:

- ბიზნეს პროცესთან დაკავშირებული რისკი- გულისხმობს პროცესის გაუმართაობის რისკს, რომელიც გამოწვეულია მისი არასათანადო განსაზღვრით ან/და დაკავშირებით სხვა პროცესებთან, ან პროცესის არაჯეროვანი დოკუმენტირებით ან/და გაკონტროლებით;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიური რისკი- მოიცავს როგორც ინდივიდუალური სისტემების შეფერხებას, ასევე მათ მთლიან გაუმართაობას საბანკო საქმიანობის განხორციელების დროს.
- ადამიანებთან დაკავშირებული რისკი-გულისხმობს მართვის შეცდომას, ორგანიზაციული სტრუქტურის გაუმართაობის, ან ადამიანური რესურსების შეცდომის რისკს, მაგ. დადგენილი პოლიტიკისა და პროცედურების დარღვევას. ეს რისკები შეიძლება გაზარდოს ან გააღრმავოს არაფექტურმა ტრენინგებმა, კონტროლის არაადეკვატურმა მექანიზმებმა, კადრების უკმარისობამ, ან სხვა ფაქტორებმა;
- თაღლითობის რისკი-ბანკის თანამშრომლების, კლიენტების ან მესამე პირების მიერ წინასწარ განზრახული და ბანკის მიმართ განხორციელებული ნებისმიერი კანონ-საწინააღმდეგო ქმედება, რომლის მიზანია ბანკისათვის ზარალის მიყენება ან/და ფინანსური სარგებლის მიღება (შიდა და გარე თაღლითური ქმედებები);
- გარე რისკები-მოიცავს ისეთ მოვლენებს, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ბანკის ძირითად საქმიანობასთან, მაგრამ შეუძლიათ ზეგავლენის მოხდენა ბანკის ფუნქციონირებაზე (წყალდიდობა, ხანძარი, მიწისძვრა, ტერორისტული შეტევები, საგანგებო/საომარი მდგომარეობა და სხვა).
- ხელოვნური ინტელექტის რისკი - კომპიუტერულ პროგრამებთან და ხელოვნური ინტელექტის მოდულებთან დაკავშირებული რისკი, (მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მანქანური სწავლება, კომპიუტერული ბიომეტრია, მაპროგნოზირებელი მოდულები).

2.6.3.4 საბაზინო და კაპიტალის რისკი

საბაზინო და კაპიტალის რისკი მოიცავს ლიკვიდობის და კაპიტალის რისკს. ლიკვიდობის რისკი არის ფინანსური რისკი, რომელიც წარმოიქმნება ბანკის მიერ ვალდებულებების დროული გადახდის პოტენციური უუნარობის, ან ამ ვალდებულებების შესრულებისას ზედმეტი ხარჯის გაწევის შედეგად. ბანკი ლიკვიდობის რისკს ორ ტიპად ყოფს:

საბაზრო ლიკვიდობა - საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკს არ შეეძლება აქტივის ყიდვა ან გაყიდვა ფასების მატერიალურად შეცვლისა და ტრანზაქციის დიდი ხარჯების გაწევის გარეშე.

დაფინანსების ლიკვიდობა - დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება, როცა ბანკს არ შეუძლია ვალდებულების გადახდა მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, ან ბანკს არ შეუძლია დეპოზიტების გატანის მსურველი მომხმარებლების დაკმაყოფილება.

კაპიტალის რისკი წარმოიქმნება რისკის პოზიციების მხარდასაჭერად კაპიტალის არაადეკვატურობით, რომელიც გამოწვეულია ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობებით, დივიდენდების მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობით, ინვესტორების რისკის დასაშვები დონის ან კრედიტ რეიტინგის გაუარესების გამო დაფინანსების ხარჯების ზრდით და ნორმალურ სამუშაო გარემოში საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობით.

2.6.3.5 მაკროეკონომიკური რისკი

მაკროეკონომიკური სიტუაცია გავლენას ახდენს ბანკის მომგებიანობაზე, პორტფელის ხარისხსა და ზრდის ტემპზე. მთავარი ფაქტორები, რომლებიც პირდაპირ ახდენს გავლენას საქართველოს საბანკო სექტორზე არის:

- მშპ-ს ზრდის ტემპი
- უმუშევრობის დონე
- გაცვლითი კურსი
- ინფლაცია
- რეალური საპროცენტო განაკვეთი
- ბიზნესის და მომხმარებლის მოლოდინები
- ფისკალური და მიმდინარე ანგარიშების დისბალანსი
- პოლიტიკური ციკლი

ამასთანავე, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მეზობელი ქვეყნების ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სიტუაციაზე. ამ ფაქტორებს შეუძლია გავლენა მოახდინოს ექსპორტზე, ტურიზმზე, ფულის გადარიცხვებსა და უცხოურ პირდაპირ ინვესტიციებზე.

2.6.4 აღდგენის გეგმა

ბანკი აღდგენის აღდგენის გეგმას (Recovery Plan), რომელიც ითვალისწინებს შესაძლო აღდგენის გზებს იმ შემთხვევაში, თუ ბანკი აღმოჩნდება პრობლემურ სიტუაციაში. აღდგენის გეგმა წარმოადგენს რისკის მართვის დამატებით ინსტრუმენტს და მისი მიზანია აღდგენის პერიოდის შემოკლება და კრიზისის შემთხვევაში ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა. ბანკის საერთო რისკის პროფილის და ბანკისთვის დამახასიათებელი რისკების საფუძველზე, გეგმა ითვალისწინებს კონკრეტულ გამომწვევ ფაქტორებს, რომლის შესაბამისადაც დირექტორთა საბჭომ უნდა ამოქმედოს აღდგენის გეგმა.

აღდგენის გეგმაში აღწერილია და განსაზღვრულია მოვლენები, რომლებმაც შესაძლოა გამოწვიოს აღდგენის გეგმის ამოქმედება. იმ კრიტიკული მოცულობების გათვალისწინების მიზნით, რომლებიც იწვევს აღდგენის გეგმის აქტივაციას, ჩატარდა საბაზო პროგნოზირებული (ბიუჯეტში გათვალისწინებული) სცენარის ანალიზი. ვინაიდან წინასწარ არ არის ცნობილი მოვლენის ზუსტი ბუნება, რომელიც გამოიწვევს ზეწოლას ბანკზე, გეგმა სტრესული მოვლენების სიმწვავის საპასუხოდ უნდა იყოს მოქნილი და ითვალისწინებდეს შესაძლო გამოსავლების ჩამონათვალს, რომლებიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას საჭიროებისამებრ. გეგმაში აღწერილია შესაბამისი მიტიგაციის ფაქტორები/ქმედებები და არსებულ ზეწოლებზე მათი გამოყენების ეფექტები.

გაჯანსაღების გეგმის ინდიკატორებს ყოველთვიურად აკონტროლებს ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. ნებისმიერი პოტენციური გამომწვევი მოვლენა ეგზავნება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება შეხვედრაზე. ამოქმედების შემთხვევაში აღდგენის გეგმის სტრატეგია განხორციელდება დირექტორთა საბჭოს ზედამხედველობით.

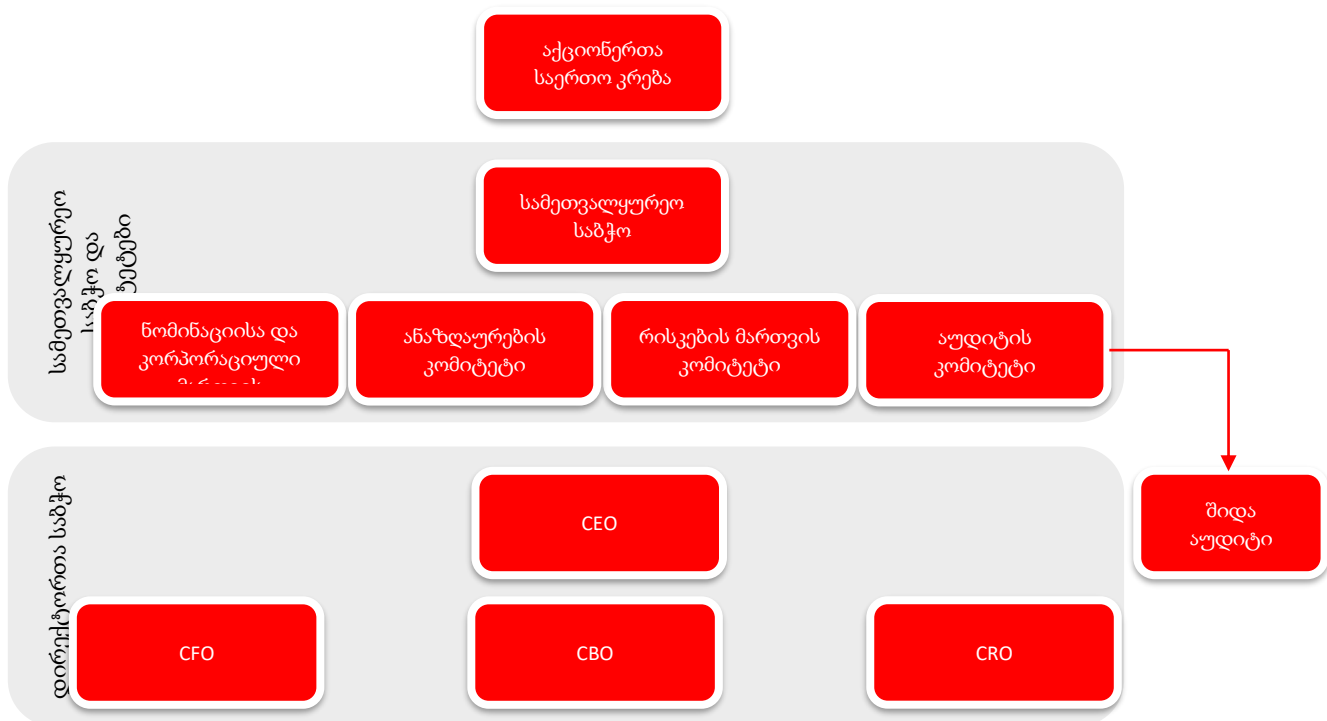
3 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კორპორაციული მართვის ჩარჩო მიმოიხილავს ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სტრუქტურას, პრინციპებს, პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც ბანკს საშუალებას აძლევს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მოლოდინები.

აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესების დასაცავად ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სისტემა ექვემდებარება მიმდინარე მიმოხილვას, შეფასებასა და გაუმჯობესებას. სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურად წერგავს მართვის პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც განკუთვნილია იმისთვის, რომ სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს ინტერესები შეუსაბამოს აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესებს და ხელი შეუწყოს ორგანიზაციის ყველა დონეზე ეთიკური ქცევისა და რისკის მართვის უმაღლეს სტანდარტებს.

"ლიბერთი ბანკის" ჩვეულებრივი აქციები წარმოდგენილია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩო სრულად შეესაბამება ადგილობრივ და საერთაშორისო სტანდარტებს. სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოების მიერ გამოყენებული დადგენილი პოლიტიკა და პროცედურები აღწერილია პილარ 3-ის ანგარიშის სხვა სექციებში. სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტების, მენეჯმენტის, აქციონერების და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა შორის ფუნდამენტური ურთიერთობები ეფუძნება ბანკის მმართველობის სტრუქტურას, რომელიც ქვემოთაა წარმოდგენილი. მათი საშუალებით დგინდება ბანკის მმართველობის ეთიკური ღირებულებები, სტრატეგიული და კორპორაციული მიზნები და განისაზღვრება ამ მიზნების მიღწევისა და მონიტორინგის ჩატარების გეგმები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე ნაჩვენებია ბანკის საერთო ორგანიზაციული სტრუქტურა 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

2023 წლის დეკემბრიდან გაუქმდა საოპერაციო დირექტორატი და საოპერაციო დირექტორის პოზიცია. საოპერაციო მიმართულებაში შემავალი დეპარტამენტები გადანაწილდა სხვადასხვა მიმართულებების დირექტორების დაქვემდებარებაში.

3.1 აქციონერთა წლიური საერთო კრება

აქციონერთა წლიური საერთო კრება (Annual General Meeting - “AGM”) არის ბანკის აქციონერების სავალდებულო ყოველწლიური შეკრება. აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე სამეთვალყურეო საბჭო/დირექტორატი წარმოადგენს წლიურ ანგარიშს, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას აქციონერებისთვის კომპანიის საქმიანობის შედეგების და სტრატეგიის შესახებ. ხმის უფლებების მქონე აქციონერები გადაწყვეტილებას იღებენ ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა სამეთვალყურეო საბჭოში წევრების არჩევა, მათი ანაზღაურების განსაზღვრა, დივიდენდის გადახდა, გარე აუდიტორის შერჩევა და მოქმედი კანონმდებლობით ან/და ბანკის წესდებით განსაზღვრული სხვა საკითხები.

3.1.1 წლიური საერთო კრების მოწვევა

ბანკის წესდების შესაბამისად, წლიურ საერთო კრებას სამეთვალყურეო საბჭო იწვევს ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვების გარე აუდიტის დასრულებიდან ორი თვის განმავლობაში და ნებისმიერ შემთხვევაში წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ექვსი თვის განმავლობაში. ის საკითხები, რომლებიც არ იქნა განხილული წლიური საერთო კრების მიერ და შედის წლიური საერთო კრების პასუხისმგებლობის ფარგლებში, განიხილება და გადაწყდება რიგგარეშე საერთო კრებებზე (Extraordinary General Meetings - “EGM”). რიგგარეშე საერთო კრებების რაოდენობა წლის განმავლობაში არ არის შეზღუდული და შესაძლოა შეიცვალოს წლიდან წლამდე. EGM შეიძლება მოწვეულ იქნას სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოს ან აქციების სულ მცირე 5%-ის მფლობელი აქციონერის წერილობითი მოთხოვნით. აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ გასცენ მინდობილობა მესამე პირზე, რომელიც მათ ნაცვლად შეძლებს ხმის მიცემას.

აქციონერთა საერთო კრებას ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ან, მისი არყოფნის შემთხვევაში, თავმჯდომარის მოადგილე, სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი ან საბჭოს ნებისმიერი სხვა წევრი. იმ შემთხვევებში, როდესაც თავმჯდომარე არ ესწრება სხდომას ან/და არ შეუძლია ხმის მიცემაში მონაწილეობა მიიღოს ინტერესთა შესაძლო კონფლიქტთან დაკავშირებული საკითხების გამო, სხდომას თავმჯდომარეობს თავმჯდომარის მოადგილე, სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არყოფნის შემთხვევაში კრებას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი.

AGM-ის ან/და EGM-ის სააღრიცხვო თარიღისთვის რეგისტრირებულ ყველა აქციონერს უფლება აქვს დაესწროს კრებას და მონაწილეობა მიიღოს ხმის მიცემაში (საჭიროების შემთხვევაში). აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ ხმა მისცენ მინდობილობის საფუძველზე.

3.1.2 წლიური საერთო კრების ფუნქციები

საქართველოს კანონმდებლობისა და ბანკის წესდების თანახმად, წლიურ საერთო კრებაზე აქციონერებს შეუძლიათ გადაწყვეტილებების მიღება შემდეგ საკითხებზე:

კორპორაციული მართვა

- წესდების მიღება, დამტკიცება და ცვლილება.
- ბანკის კონსოლიდაცია, გაერთიანება, დაშლა, ლიკვიდაცია, რეორგანიზაცია და/ან ტრანსფორმაცია.
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და გათავისუფლება.
- ბანკის ნებადართული და განთავსებული კაპიტალის გაზრდა ან შემცირება.
- ნებადართულ კაპიტალის ფარგლებში ახალი აქციების გამოშვება.
- ბანკის მიერ საკუთარი აქციების გამოსყიდვა

დამტკიცების უფლებამოსილებები

- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება ან უარყოფა.
- წლიური ანგარიშის და ანგარიშგებების დამტკიცება.
- დამოუკიდებელი აუდიტორის შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება.
- სამეთვალყურეო საბჭოს და/ან დირექტორთა საბჭოს წინადადების დამტკიცება მოგების განაწილების შესახებ ან მოგების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული ორგანოები არ წარმოადგენენ საერთო წინადადებას.

კონტროლის უფლებები

- გადაწყვეტილებების მიღება ბანკის მიერ ქონების, უფლების, აქტივის შეძენასთან, გასხვისებასთან, გადაცემასთან, გაცვლასთან (ან დაკავშირებულ გარიგებებთან) ან უფლებრივად დატვირთვასთან დაკავშირებით, რომლის ღირებულება აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 20%-ს.

3.1.3 2023 წელს ჩატარებული აქციონერთა კრებები და მიღებული გადაწყვეტილებები

2024 წლის 14 მაისს დირექტორთა საბჭოს სხდომის ოქმის საფუძველზე მოწვეულ იქნა აქციონერთა ყოველწლიური საერთო კრება. საერთო კრების მოწვევის შესახებ გადაწყვეტილება და საერთო კრების დღის წესრიგი „მეწარმეთა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული წესით გამოქვეყნდა მარეგისტრირებული ორგანოს ელექტრონულ პორტალზე. ყოველწლიური საერთო კრება ჩატარდა 2024 წლის 04 ივნისს და გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა საერთო კრების კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებზე, მათ შორის:

- ბანკის 2023 წლის აუდირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება;
- ბანკის მიერ გამოშვებულ პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდის გაცემა;
- ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის ხელახალი ვადით არჩევა;
- ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრთათვის წლიური ცვალებადი ანაზღაურების მაქსიმალური კოეფიციენტის განსაზღვრა;

3.1.4 კომუნიკაცია და მედია განცხადებები

როგორც წლიური საერთო კრების, ასევე რიგგარეშე საერთო კრების ჩატარების დრო, ადგილი და დღის წესრიგი ქვეყნდება საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ერთიანი ელექტრონული პორტალის ბანკის ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდზე, კრების ჩატარების თარიღამდე მინიმუმ 21 დღით ადრე. კანონმდებლობის მოთხოვნის შესაბამისად, საერთო კრებაზე განხილულ საკითხებზე კენჭისყრის შედეგები ასევე ქვეყნდება ბანკის ვებგვერდზე.

3.2 სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობებია:

- ბანკში კორპორაციული მმართველობის უმაღლესი სტანდარტების ხელშეწყობა;
- აქციონერთა ინტერესების შესაბამისად, ბანკის განვითარების ხელშეწყობა და მდგრადი ღირებულებების შექმნა და უზრუნველყოფა;
- მმართველობითი ორგანოების მიერ ბანკის გრძელვადიანი ზრდის ხელშეწყობა და შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემის შენარჩუნება;
- ბანკის წლიური ბიუჯეტისა და განვითარების სტრატეგიის დამტკიცება.

3.2.1 სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

წესდების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭო შედგება არანაკლებ 3 წევრისგან. სეზონის მიერ მიღებული რეგულაციის თანახმად, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 ივნისიდან, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არ უნდა იყოს დირექტორატის შემადგენლობაში და არ უნდა ახორციელებდეს აღმასრულებელ ფუნქციებს.

სამეთვალყურეო საბჭო საკუთარი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს, რომელიც იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებს, განსაზღვრავს დღის წესრიგს და ხელს აწერს შესაბამის კრების ოქმებს, კრების მდივანთან ერთად. სამეთვალყურეო საბჭოს კრება შეიძლება ჩატარდეს სატელეფონო ან ვიდეო კონფერენციის მეშვეობით.

31-დეკემბერი-2023	სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები
თავმჯდომარე (დამოუკიდებელი წევრი)	მურთაზ კიკორია
საბჭოს წევრი	ირაკლი ოთარ რუხაძე
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	მაგდა მალრაძე
თავმჯდომარის მოადგილე, საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი	მამუკა წერეთელი
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	ბრუნო ხუან ბალვანერა

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ფართო სპექტრის ცოდნა და გამოცდილება აქვთ ფინანსური ანალიზის, კაპიტალის ბაზრების, ფინანსური ანგარიშგების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, სტრატეგიული დაგეგმვის, რისკის მართვის, ანაზღაურების, საზედამხებდევლო მოთხოვნების, კორპორაციული მართვისა და მენეჯმენტის მიმართულებით და, ამასთან, შეხედულებათა მრავალფეროვნების ხელშეწყობისათვის საჭირო უნარებს ფლობენ. მათ აქვთ შესაბამისი ცოდნა ადგილობრივი, რეგიონალური, გლობალური, ეკონომიკური და საბაზრო ტენდენციებისა და სამართლებრივი და საზედამხებდევლო გარემოს შესახებ. მათი გამოცდილებისა და უნარების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს რისკების შემცირებაში ბანკისა და მისი აქციონერების ინტერესების სასარგებლოდ.

ირაკლი ოთარ რუხაძე

უნარები და გამოცდილება:

ირაკლი ოთარ რუხაძე სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ 2017 წლის ოქტომბერში იქნა არჩეული და იგი აღნიშნულ პოზიციას 2021 წლამდე იკავებდა. 2011 წლიდან იგი გახლდათ შპს Hunnewell Partners (UK) LLP-ის პარტნიორი ლონდონში. ირაკლი წარმოადგენდა Salford Capital Partners-ის LP Salford Georgia-ს აღმასრულებელ დირექტორსა და პარტნიორს თბილისში. აღმასრულებელი დირექტორის რანგში ირაკლი რუხაძე ხელმძღვანელობდა Salford-ის ქართულ ოპერაციებს და, ამავე დროს, პასუხისმგებელი იყო სპეციფიურ მიმართულებებზე (ტელეკომუნიკაცია, უძრავი ქონება) ქვეყნის საზღვრებს გარეთ. მან წარმატებით განაზოგოცელა ბევრი ცნობილი ბიზნეს გარიგება საქართველოში. მისი ზედამხედველობითა და ხელმძღვანელობით, საქართველოს ეკონომიკამ დაახლოებით \$ 150 მილიონის ინვესტიცია მოიზიდა. 2001-2003 წლებში ირაკლი გახლდათ შპს Argo Ventures-ის დამფუძნებელი და პარტნიორი ბოსტონში,

მასაჩუსეტსში. კომპანია ორიენტირებულია კერძო კომპანიებისათვის კონსულტაციების გაწევაზე – არაუზრუნველყოფილი კაპიტალის საკითხებზე კონსულტაციების ჩათვლით. კლიენტებს შორის იყო Global Realty Outsourcing - აშშ-ს უძრავი ქონების ანალიზის სფეროში წარმატებული კომპანია, რომლის ინვესტორთა სიაში ამჟამად ირიცხებიან Citigroup და First Union Securities. გარდა აღნიშნულისა, ირაკლი წარმოადგენდა შპს Caucasus Advisors LLC-ის დამფუძნებელსა და აღმასრულებელ დირექტორს ბოსტონში, მასაჩუსეტსში, და მისი პასუხისმგებლობის ფარგლებში შედიოდა მრავალმილიონიანი საინვესტიციო ფონდის მართვა კავკასიის რეგიონში არსებულ კომპანიებში ინვესტირების მიზნით. ირაკლი ასევე იკავებდა ჩართულობის მენეჯერის პოზიციას McKinsey & Company Inc.-ში ბოსტონში, მასაჩუსეტსში და დიუსელდორფში, გერმანიაში, სადაც იგი უძღვებოდა კონსულტაციებს და ჩართული იყო პრობლემების მოგვარების კუთხით კლიენტის კომპანიის საქმიანობის გასაუმჯობესებლად. 2021 წლის 30 დეკემბრიდან კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრინციპების შესაბამისად, ირაკლი რუხაძემ დატოვა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიცია და განაგრძობს საქმიანობას სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მანდატით, ხოლო საბჭოს ხელმძღვანელად არჩეულ იქნა დამოუკიდებელი წევრი, მურთაზ კიკორია.

განათლება:

ირაკლი ოთარ რუხაძემ ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხით დაამთავრა Tuck School of Business at Dartmouth College; იგი ასევე გახლავთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული მათემატიკისა და ეკონომიკის მეცნიერებათა მაგისტრის ხარისხით.

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

მურთაზ კიკორია

უნარები და გამოცდილება:

მურთაზ კიკორია სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2019 წლის ივნისში იქნა არჩეული. 2019 წლის ივლისში იგი აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარედ, ხოლო 2021 წლიდან იგი წარმატებით იკავებს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიციას მურთაზს საბანკო და საფინანსო სექტორთან დიდი გამოცდილება აკავშირებს. იგი იკავებდა გენერალური დირექტორის პოზიციებს სექტორის წამყვან კომპანიებში/ჯგუფებში, კერძოდ, 2015-2016 წლებში სს „საქართველოს ბანკში“ და 2012-2014 წლებში - „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფში“. მას ასევე აქვს მრავალწლიანი გამოცდილება სს „საქართველოს ბანკში“ ფინანსური დირექტორისა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში (EBRD) უფროსი ბანკირის თანამდებობაზე. შესაბამისად, მისი ცოდნა და გამოცდილება ფინანსებში, კაპიტალის ბაზრებსა და ზოგადად ბაზარზე მეტად მნიშვნელოვანი და ღირებულია ბანკისთვის.

მურთაზის გამორჩეული გამოცდილება საბანკო და საფინანსო სფეროში კიდევ უფრო გაღრმავებულია მისი მართვის, კონტროლისა და ზედამხედველობითი უნარებით, რომლებიც მან შეიძინა 2000-იანი წლების დასაწყისში საქართველოს ეროვნულ ბანკში საბანკო ზედამხედველობისა და რეგულირების განყოფილების უფროსად მუშაობისას. რის შემდეგაც 2016-2018 წლებში წარმატებით განაგრძო მუშაობა საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციაზე. 2021 წლის 30 დეკემბრიდან მურთაზ კიკორიამ დაიკავა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობა.

განათლება:

მურთაზმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი (ფინანსები და კრედიტები). მისი აკადემიური ცოდნა ასევე მდიდარია მრავალი მნიშვნელოვანი ადგილობრივი და საერთაშორისო კონფერენციით, ტრენინგებითა და სემინარებით საბანკო ოპერაციების შესახებ, ფინანსური ბაზრების, დაფინანსების, მოლაპარაკებებისა და ხელმძღვანელობის, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ და საბანკო სექტორთან დაკავშირებული სხვა შესაბამისი საკითხებით.

მაგდა მალრაძე

უნარები და გამოცდილება:

მაგდა მალრაძე სს "ლიბერთი ბანკს" 2019 წლის აგვისტოში შემოუერთდა. 2019 წლის ოქტომბერში იგი არჩეულ იქნა ანაზღაურების კომიტეტის, ხოლო 2022 წლის სექტემბერში აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ. მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს ერთადერთი ქალი წევრია. მას განსაკუთრებული გამოცდილება აქვს პროექტის მენეჯმენტში, სტრატეგიულ დაგეგმვაში, ფინანსებში, მონიტორინგში, კონტროლსა და ანგარიშგებაში. იგი ამჟამად ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციას იკავებს. მისი ხელმძღვანელობითა და ზედამხედველობით კომპანიამ წარმატებით განახორციელა რამდენიმე პროექტი. ამჟამად აღნიშნული ორგანიზაცია ახორციელებს გრძელვადიან პროექტს, რომელიც ათობით მილიონ აშშ დოლარს მოიაზრებს. პროექტის მთავარი მიზანი საქართველოში ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების შემუშავებაა, ასევე მოიაზრება საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია, აღჭურვა და აკადემიური პერსონალის პროფესიული განვითარების მენეჯმენტი.

2008-2013 წლებში მაგდა მუშაობდა ფონდი ღია საზოგადოება საქართველოს უმაღლესი განათლების მიმართულების აკადემიური მხარდაჭერის პროგრამის მენეჯერის პოზიციაზე. პროგრამა ძირითადად ორიენტირებული იყო განათლების განვითარებაზე სამხრეთ კავკასიაში, ადგილობრივი, რეგიონალური და გლობალური აკადემიური ქსელის შექმნით. მისი მცდელობისა და დაუღალავი ძალისხმევით შედეგად, საქართველოში განხორციელდა მრავალი გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამა. გამოკვეთილი უნარ-ჩვევებისა და გამოცდილების წყალობით, მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს სძენს მრავალფეროვნებას, დამოუკიდებლობას, პროფესიონალიზმისა და კონტროლის მაღალ დონეს. სამეთვალყურეო საბჭო და ზოგადად ბანკი დაბალანსებულია ბიზნეს ოპერაციების შესრულებისა და რისკების მართვის თვალსაზრისით.

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

განათლება:

მაგდამ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მიენიჭა იურისტის წოდება. იგი ასევე არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ურთიერთობების კურსდამთავრებული ეკონომისტის წოდებით.

მამუკა წერეთელი

უნარები და გამოცდილება:

დოქტორი მამუკა წერეთელი აირჩიეს ლიბერთი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2018 წლის დეკემბერში. 2019 წლის იანვარში იგი დაინიშნა აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, საბჭოს უფროს დამოუკიდებელ წევრად, ხოლო 2022 წლის სექტემბერში – ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის თავმჯდომარედ. დოქტორი წერეთელი არის America-Georgia Business საბჭოს პრეზიდენტი, Georgian House of Greater Washington, LLC-ის დამფუძნებელი და დირექტორი და American Foreign Policy Council-ში Central Asia-Caucasus Institute-ის უფროსი მკვლევარი. ის ასევე American University's School of International Service-ის ფაკულტეტის წევრია (Washington, DC & John Hopkins SAIS).

2013 წლის 11 მაისამდე მამუკას ამერიკის უნივერსიტეტის School of International Service (SIS)-ის Center for Black Sea-Caspian Studies-ის დირექტორის თანამდებობა ეკავა. მანამდე ის ასისტენტ პროფესორად მუშაობდა (2007-2011) და ამერიკული უნივერსიტეტის დამხმარე ფაკულტეტის წევრი იყო (2002-2007). 2006-2007 წლებში მამუკა George Washington University-ში Elliott School of International Affairs-ის დეკანატის წევრი იყო, სადაც ასწავლიდა ენერგო და სამოქალაქო უსაფრთხოებას.

12 წლის განმავლობაში მამუკა America-Georgia Business Council (AGBC)-ის აღმასრულებელ დირექტორად მუშაობდა. ამჟამად ის ორგანიზაციის პრეზიდენტი. საბჭო არის საქართველოში აშშ-ის ბიზნეს ინტერესების ხელშეწყობის და აშშ-საქართველოს სავაჭრო და ეკონომიკური თანამშრომლობის ძირითადი ინსტრუმენტი. მამუკას სახელს უკავშირდება AGBC-ს მიერ ორგანიზებული 20-ზე მეტი ყოველწლიური კონფერენცია, რომელიც ქართულ-ამერიკულ ეკონომიკურ პარტნიორობას მიძღვნილი საჯარო და კერძო სექტორებს შორის დიალოგის ყველაზე პოპულარული ფორუმების სერია გახდა. ყოველწლიური კონფერენციების გარდა, მამუკა უძღვებოდა და ორგანიზებდა უწევდა საქართველოში პოლიტიკურ და ეკონომიკურ განვითარებაზე ორიენტირებულ სტრატეგიულ დაგეგმვის მრავალ სესიას. ამ სესიებს სხვადასხვა დროს ესწრებოდნენ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების (IMF, World Bank, IFC, EBRD) წარმომადგენლები, აშშ-ს ექსპორტიორი სააგენტოები (Ex-Im Bank, OPIC, TDA), დონორი სააგენტოები (USAID, MCC), აშშ-ის და საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები, რეგიონის კერძო კომპანიები და ექსპერტები. 2007-2008 წლებში მამუკა წერეთელი ხელმძღვანელობდა ამერიკა-საქართველოს ბიზნეს საბჭოს საქართველოსთვის ტურიზმის სტრატეგიისა და საინვესტიციო გეგმის პროექტს, რომელიც დაფინანსებული იყო US Trade and Development Agency-ის მიერ.

განათლება:

დოქტორმა წერეთელმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და აქვს ეკონომიკური გეოგრაფიის მაგისტრის წოდება. მას აგრეთვე აქვს University of Maryland College მეცნიერებების მაგისტრის წოდება და რუსეთის ეკონომიკისა და პროგნოზის ინსტიტუტის მეცნიერების აკადემიის დოქტორის წოდება.

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

ბრუნო ხუან ბალვანერა

უნარები და გამოცდილება:

ბრუნო ხუან ბალვანერა სს „ლიბერთი ბანკს“ 2022 წლის აგვისტოში სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის სტატუსით შემოუერთდა, ხოლო 2022 წლის სექტემბრიდან წარმატებით იკავებს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციას. ბრუნო ბალვანერას აქვს 35 წელზე მეტი გამოცდილება საბანკო/საინვესტიციო სფეროში, მათ შორის 23 წელი სხვადასხვა პოზიციებზე EBRD-ში, როგორც სათავო ოფისში (ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი), ასევე რეგიონალურ ოფისებში (სანქტ-პეტერბურგი, მოსკოვი, თბილისი და ნურსულთანი). 2013-2018 წლებში ბრუნო ბალვანერა იყო რეგიონალური დირექტორი კავკასიაში, მოლდოვასა და ბელარუსში, რომელიც იმართებოდა თბილისიდან, შემდეგ კი ცენტრალური აზიის რეგიონის მმართველი დირექტორი 2020 წლამდე, სადაც ზედამხედველობას უწევდა საინვესტიციო საქმიანობას 6 ქვეყნის მასშტაბით.

ბრუნო ბალვანერას გამოცდილება მოიცავს კერძო სექტორში ინვესტიციებს მდგრადი განვითარების მიმართულებით და ასევე, წარმატებულ ექსპერტულ ცოდნას ინვესტიციების, რისკების, შესაბამისობის, სამართლებრივი, სოციალური და გარემოსდაცვითი სტანდარტების, ინკლუზიურობის და განახლებადი ენერგიის მიმართულებით.

ბრუნო ბალვანერას ეკავა რამდენიმე კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობა, მათ შორის 2020 წლის ბოლოს არჩეული იყო არა-აღმასრულებელ დირექტორად Asaka Bank-ში (უზბეკეთი), ხოლო 2022 წლის აგვისტოში აირჩიეს Qishloq Qurilish Bank-ში (QQB) (უზბეკეთი) სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად და ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარედ. ის ამჟამად აგრეთვე არის კერძო ინვესტორი ფინტექ მიმართულებით, ჩართულია საერთაშორისო ბიზნესსა და აკადემიურ სწავლებაში და ასევე, არის სტრატეგიის კონსულტანტი.

განათლება:

ბრუნო ბალვანერა ფლობს University of Chicago Booth (USA)-ის სტრატეგიის, აგრეთვე ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს. მან აგრეთვე დაამთავრა მექსიკის ITAM-ის უნივერსიტეტი ფინანსების, ხოლო Universidad Iberoamericana პოლიტიკური მეცნიერებების მიმართულებით.

3.2.3 სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

სამეთვალყურეო საბჭო მიიჩნევს, რომ უნარების, პროფესიული კარიერის, ცოდნისა და გამოცდილების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვანია ბიზნესის ეფექტურად წარმართვისთვის. სამეთვალყურეო საბჭო მისი ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტით მუშაობს რათა უზრუნველყოს უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობისა და საბანკო ცოდნის სათანადო დაბალანსება დაკისრებული პასუხისმგებლობების შესასრულებლად.

სამეთვალყურეო საბჭო შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან საბჭოში დამოუკიდებელი წევრების რაოდენობით. ამასთან, დამოუკიდებლობისა და მიუკერძოებლობის მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად, სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები დაკომპლექტებულია მხოლოდ დამოუკიდებელი წევრებისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს უკავია და/ან მანამდე ეკავა მაღალი თანამდებობა სხვადასხვა დაკავშირებულ სფეროში, რის შედეგადაც მათ თავისი გამოცდილებით და ხედვით ღირებული კონცეფციები შეაქვეყნეს სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობაში და მნიშვნელოვანი წვლილი - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. არც ერთ ფიზიკურ პირს ან ფიზიკურ პირთა ჯგუფს არ აქვს შესაძლებლობა აკონტროლოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის შესაფერისობა და დამოუკიდებლობა დანიშვნამდე ფასდება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსისა და კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების მოთხოვნების შესაბამისად. ამასთან, ბანკმა დაამტკიცა ადმინისტრატორთა დანიშვნის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკა, რომელიც კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად განისაზღვრა ადმინისტრატორის პოზიციების ჩამონათვალი, დეტალურად დადგინდა მათი შერჩევის პრინციპები, კრიტერიუმები და მოთხოვნები პირის განათლებასთან, გამოცდილებასთან, პიროვნულ/პროფესიულ თვისებებსა და უნარ-ჩვევებთან და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით.

3.2.4 სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სამეთვალყურეო საბჭო ჩართული იქნება ეფექტური კონტროლის განხორციელების პროცესში, კონკრეტული გადაწყვეტილებები საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებას. ქვემოთ განსაზღვრულია სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციის საკითხები:

სტრატეგია და მართვა	• ზედამხედველობა ბანკის საერთო მართვაზე; • ბანკის კომერციული და საინვესტიციო სტრატეგიების, წლიური ბიუჯეტების დამტკიცება და მნიშვნელოვანი ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება; • ბანკის საქმიანობის კონტროლი;
ფინანსური ანგარიშგება და კონტროლი	• ბანკის ოპერირების მაქსიმალური ეფექტურობის უზრუნველყოფა; • ხმის მიცემის უფლებების გამოყენება ბანკის ნებისმიერ მსხვილ შვილობილ კომპანიაში; • ფინანსური და საბუღალტრო აღრიცხვის დოკუმენტაციის და აქტივების შემოწმება;
რისკების მართვის ჩარჩო და რისკის დასაშვები დონე	• ბანკის ყველა მნიშვნელოვანი რისკის დადგენა და კონტროლი; • რისკის მართვის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრა და დამტკიცება; • კონკრეტული ზომების განსაზღვრა იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი გადააჭარბებს მისაღები რისკის დონეს;
შიდა კონტროლის მექანიზმები	• სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულაციების ან მსგავსი წესების მიღება, შეწყვეტა ან შეცვლა სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა ორგანიზაციასთან დაკავშირებით; • სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტ(ებ)ის შექმნა; • კომიტეტების რეკომენდაციების გათვალისწინებით, კონკრეტული ზომების მიღება; • განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების მარეგულირებელი სამოქმედო პოლიტიკების დამტკიცება.
კონტრაქტები	• მნიშვნელოვანი სესხების დამტკიცება, თუ ჯამური რისკის პოზიცია აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 5%-ს; • ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების შესაბამისად; • ნებისმიერი აქტივის შეძენა/გასხვისება, ან სხვა სახის ხელშეკრულების გაფორმება რომლის ღირებულება აღემატება 1,000,000 აშშ დოლარს; • ოურიდიულ პირთან ან კომპანიასთან გრძელვადიანი თანამშრომლობის გაფორმება ან შეწყვეტა, თუ იგი წარმოშობს წელიწადში 1,000,000 აშშ დოლარის ოდენობის ვალდებულებას ან ამავე ოდენობის თანხის მიღების ოპერაციას;
დანიშნულები და ანაზღაურება	• ცვლილებები დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში, ზომასა და შემადგენლობაში; • დირექტორთა საბჭოს წევრების, აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა კომიტეტების წევრების არჩევა და გათავისუფლება; • დირექტორთა საბჭოს წევრთა ანაზღაურების განსაზღვრა; • ბანკის აქტივების დამოუკიდებელი რეგისტრატორის შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება;
კორპორაციული მართვა	• დირექტორთა საბჭოს საქმიანობების ზედამხედველობა; • დირექტორთა საბჭოსთვის ინსტრუქციების მიცემა ბანკის სხვადასხვა პოლიტიკის ზოგადი მიმართულებების შესახებ; • დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებული ტრანზაქციების დამტკიცება და ზედამხედველობა; • ბანკის ზოგადი კორპორაციული მართვის სისტემის ანალიზი, წლიური ანგარიშგების და დირექტორთა საბჭოს წინადადებების განხილვა მოგების განაწილების შესახებ; • აქციონერთა რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევა; • ახალი შვილობილი კომპანიის დაფუძნება;
სხვა	• ნებისმიერი დავის წამოწევა, წარმოება ან გადაწყვეტა, როდესაც დავის თანხა აღემატება 500,000 აშშ დოლარს, ან დაკავშირებულია სისხლის სამართლის საქმესთან ან ბანკში მმართველ პოზიციაზე მყოფ პირთან; • ნებისმიერ პირთან ერთად ამხანაგობის ან ერთობლივი საწარმოს დაარსება; • ნებისმიერი პოლიტიკური შენატანის ან პოლიტიკური დონაციის განხორციელება;

3.2.4 სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საკითხთან მიმართებით, რაც მნიშვნელოვანია ბანკისთვის სტრატეგიული, ფინანსური ან რეპუტაციული თვალსაზრისით.

3.2.5 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა და კრებები

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები („კრება“) ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ ბანკის იურიდიულ მისამართზე ან სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით, ნებისმიერ სხვა ადგილას. ყველა სხვა წევრთან შეთანხმებით, თავმჯდომარეს (თავად ან ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით) შეუძლია მოიწვიოს კრება ზეპირი ფორმით ან სხვაგვარად დროის მოკლე პერიოდში. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შეიძლება წარმოდგენილ იქნან სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრების მიერ. თითოეულ წევრს უფლება აქვს წარმოადგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მხოლოდ ერთი სხვა წევრი. საკითხები, რომლებიც მოითხოვს გადაწყვეტილების მიღებას დაგეგმილი კრების ფარგლებს გარეთ, განიხილება სპეციალურ რიგგარეშე კრებებზე და სატელეფონო კონფერენციით. მთლიანობაში, 2024 წლის პირველ ნახევარში სამეთვალყურეო საბჭო ოფიციალურად შეიკრიბა თერთმეტჯერ და გადაწყვეტილებები მიღებულ იქნა როგორც უშუალო შეხვედრით ჩატარებული სხდომის ფორმატში, ისე სატელეფონო კონფერენციის საშუალებით. კრებების დროს სამეთვალყურეო საბჭო იღებს განახლებულ მონაცემებს ძირითადი ბიზნეს მიმართულებების, ფინანსური მდგომარეობის, შიდა საოპერაციო ფუნქციებიდან კონტროლის და რისკის მართვის, შესაბამისობის, შიდა აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას მიკუთვნებული მნიშვნელოვანი ტრანზაქციების შესახებ. გარდა ამისა, არსებობს დღის წესრიგის საკითხების წლიური განრიგი იმის უზრუნველყოფისთვის, რომ ყველა საკითხს დაეთმოს სათანადო ყურადღება და განხილულ იქნას შესაბამის ნაწილში ფინანსურ და ნორმატიულ ციკლში. ეს მოიცავს ბიუჯეტს, სავალდებულო ანგარიშგებებს, მართვის ანგარიშებს და აქციონერთა წლიური საერთო კრების მოწვევას. უშუალოდ სხდომების გარდა, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს და წევრებს ხშირი კონტაქტი აქვთ როგორც ერთმანეთთან, ისე გენერალურ დირექტორთან, კონტროლის ფუნქციების ხელმძღვანელ პირებთან და სხვა მნიშვნელოვან ბიზნეს ერთეულებთან. 2024 წლის პირველ ნახევარში განხილულ და დამტკიცებულ საკითხებს შორის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცება, ბანკის ინტერესთა კომფლიქტის განახლებული დებულების დამტკიცება და სს შპს ბანკისგან რეზანკის პორტფელის შეძენის ტრანზაქციის დამტკიცება.

3.2.6 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ზრუნავს თავისი ეფექტურობის გასაუმჯობესებლად და აღიარებს, რომ მისი შეფასების პროცესი მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია ამ მიზნის მისაღწევად. სამეთვალყურეო საბჭო წარმოადგენს ეფექტურ ორგანოს, რომელიც ქმნის კომპეტენციის და გამოცდილების სათანადო ბალანსს და აერთიანებს მოსაზრებების და პერსპექტივების მრავალფეროვნებას. კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების თანახმად, ლიბერთი ბანკმა დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების პოლიტიკა, რომლის საფუძველზეც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ყოველწლიურად ახორციელებს როგორც საკუთარი საქმიანობის, ისე კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების ეფექტურობის შეფასებას, როგორც ერთიანი კოლეგიური ორგანოს, ისე დამოუკიდებელი წევრებისა და თავმჯდომარის სათანადო ჩართულობის, კვალიფიციურობის, შესაფერისობისა და ეფექტურობის განსაზღვრის მიზნით. შეფასების პოლიტიკის მიხედვით, ყოველ სამ წელიწადში შეფასება ასევე ხორციელდება დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. აღნიშნული მოთხოვნის შესაბამისად, 2022 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის მიერ შეფასების განმახორციელებელ დამოუკიდებელ შემფასებლად დამტკიცდა დიდი ოთხეულის წევრი PricewaterhouseCoopers („PwC“). 2022 წლის საბჭოსა და საბჭოსთან არსებული კომიტეტების მუშაობის ეფექტიანობა გარე შემფასებლის მიერ შეფასდა 5 ძირითადი მიმართულებით და თითოეული მიმართულების კრილში შეფასების შედეგების მიხედვით ბანკი შესაბამისია წამყვან პრაქტიკასთან და საზედამხედველო მოთხოვნებთან. ამასთან, PwC-ს მიერ გაცემულ იქნა რეკომენდაციები, რომლებიც გათვალისწინებული და დანერგული იქნა ბანკის მიერ. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს, მასთან არსებული კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების მიერ 2022 წელს განხორციელებული საქმიანობა შეფასა თავად სამეთვალყურეო საბჭომაც.

3.2.6 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება (გაგრძელება)

ბანკის საქმიანობის შეფასების პოლიტიკის შესაბამისად განხორციელდა 2023 წლისთვის სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების თვითშეფასება დეტალური კითხვარის მეშვეობით, რომლის მიზანიც იყო რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტებისა და ინდივიდუალურად საბჭოს წევრების საქმიანობის შეფასება, მათ შორის და არა მხოლოდ, მათი კვალიფიკაციის, საჭირო პროცესებში ჩართულობის, ინფორმირებულობის, ზედამხედველობისა და კონტროლის მხრივ.

აღსანიშნავია, რომ 2022 წელთან შედარებით გაიზარდა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ჩართულობა თვითშეფასების პროცესში, ვინაიდან 2023 წლის თვითშეფასების პროცესში მონაწილეობა მიიღო სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრმა. ასევე, შენარჩუნდა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მონაწილეობა სხდომებზე და ისევე როგორც წინა წლებში, დასწრება 2023 წელს ჩატარებულ სხდომებში იყო აბსოლუტური (დასწრების უფლების გათვალისწინებით). თვითშეფასების შედეგებმა აჩვენა, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების განათლების, უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მისი კომიტეტების საქმიანობა, საერთო ჯამში, იყო ეფექტური, გამჭვირვალე, ნაყოფიერი და შეესაბამებოდა ბანკის მასშტაბებსა და მიზნებს. ამასთან, გამოიკვეთა ის პრიორიტეტული მიმართულებები და სფეროები, რომლებიც დამატებით გაუმჯობესებას საჭიროებს, კერძოდ, ერთ-ერთ ასეთ მიმართულებას წარმოადგენს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხები, რომლებსაც საბჭოს წევრების მოსაზრებით, მომავალში მეტი დრო და რესურსი უნდა დაეთმოს.

3.3 სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები

კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების მიხედვით, სისტემურ კომერციულ ბანკებში სამეთვალყურეო საბჭოსთან უნდა არსებობდეს შემდეგი კომიტეტები:

1. აუდიტის კომიტეტი
2. რისკების კომიტეტი
3. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი
4. ანაზღაურების კომიტეტი

კომიტეტების რაოდენობის, მათი მოწყობისა და შემადგენლობის მხრივ ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

3.3.1 აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია შიდა კონტროლის ფუნქციების შესრულების მონიტორინგზე, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის მიერ წლიური სამოქმედო გეგმის შესრულების დაგეგმვასა და ზედამხედველობაზე, გარე დამოუკიდებელ აუდიტორებთან კომუნიკაციაზე. კომიტეტი ასევე რეკომენდაციას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა კონტროლის მექანიზმების შესაძლო სისუსტეზე.

აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობას უწევს ბანკის შესაბამისობას მექრთამეობასა და კორუფციასთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვასა და გამჟღავნებასთან დაკავშირებულ შიდა პოლიტიკებთან. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, აუდიტის კომიტეტი მიიჩნევს, რომ მისი შიდა კონტროლის ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული და ექვემდებარება სამეთვალყურეო საბჭოს. 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მაგდა მალრაძე (თავმჯდომარე);
- მამუკა წერეთელი (კომიტეტის წევრი);
- მურთაზ კიკორია (კომიტეტის წევრი).

აუდიტის კომიტეტის შეხვედრა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ კვარტალურად და, საჭიროების შემთხვევაში, რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

3.3.1 აუდიტის კომიტეტი (გაგრძელება)

აუდიტის კომიტეტის ძირითადი როლები და პასუხისმგებლობები:

- ბანკის საბუღალტრო და საანგარიშგებო წესების განსაზღვრა, ამ წესების დაცვა და ბანკის შიდა აუდიტის მეშვეობით ბანკის აღრიცხვებისა და ჟურნალების შემოწმება;
- მოქმედ კანონმდებლობასთან ბანკის შესაბამისობის ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციონირების ზედამხედველობა, რომლის მიზანია ბანკში რისკის მართვისა და კონტროლის სისტემებისა და პროცესების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის საქმიანობის მარეგულირებელი დოკუმენტების დამტკიცება და ბანკის დირექტორთა საბჭოსგან შიდა აუდიტის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის მომსახურების კვარტალური/ნახევარწლიანი რეპორტების დამტკიცება და სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსთვის შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარდგენა;
- შიდა აუდიტის მიერ შედგენილი წლიური სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და გეგმის კვარტალური გადახედვა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციის შეფასება, სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;
- ბანკის გარე აუდიტორებთან თანამშრომლობა;

აუდიტის კომიტეტის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებას წარმოადგენს გარე აუდიტორთან თანამშრომლობა, მისი საქმიანობის ხელშეწყობა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა. ბანკის აქციონერის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, 2022-2024 წლებში ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო აუდიტს განახორციელებს შპს „იუაი“, რომელიც წარმოადგენს დიდი ოთხეულის წევრს. მომავალი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის დამოუკიდებელი გარე აუდიტორის შერჩევა განხორციელდება აუდიტის კომიტეტის ჩართულობით, მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით.

2024 წლის პირველ ნახევარში აუდიტის კომიტეტი შეიკრიბა სამჯერ.

3.3.2 ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი

2018 წლის დეკემბერში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დააარსა ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობის შერჩევის, დანიშვნების, წევრთა როტაციის, მათი მუშაობის ეფექტურობის შეფასების და ბანკის კორპორაციული მართვის საზედამხებდევლოდ.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია, იგი ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და უნდა შედგებოდეს სულ მცირე 3 (სამი) წევრისგან, რომლებიც იმავდროულად უნდა იყვნენ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მამუკა წერეთელი (თავმჯდომარე);
- ბრუნო ხუან ბალვანერა (კომიტეტის წევრი);
- მაგდა მალრაძე (კომიტეტის წევრი).

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები:

- **ნომინაცია.** სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოსა და მათი კომიტეტების სტრუქტურის, ზომისა და შემადგენლობის რეგულარული გადახედვა კომიტეტის თავმჯდომარესთან კონსულტაციით, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და დირექტორთა საბჭოს მიერ გაწეული საქმიანობის გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და სხვა მაღალი რანგის აღმასრულებელი პირების როტაციის დაგეგმვა მათი საქმიანობის გათვალისწინებით, ბანკისთვის არსებული გამოწვევების, შესაძლებლობების და სამომავლოდ საჭირო უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასების ჩატარება და წარმოქმნილი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა.

3.3.2 ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი (გაგრძელება)

- **კორპორაციული მართვა.** კომიტეტი უზრუნველყოფს საუკეთესო კორპორაციული მართვის პრაქტიკის დანერგვას და მისი მუდმივ გაძლიერებას, მათ შორის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკების შემუშავებას და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენას.
- მონიტორინგს უწევს განვითარებად ტრენდებს, ინიციატივებს და საუკეთესო პრაქტიკას კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებით, აფასებს აღნიშნული ტრენდების, პრაქტიკის გავლენას/თავსებადობას ბანკთან და საჭიროების შემთხვევაში გასცემს რეკომენდაციებს.
- პერიოდულად განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოსთან დაკავშირებულ პოლიტიკასა და ეთიკას და სამეთვალყურეო საბჭოს აძლევს შესაბამის რჩევებს.
- გადახედავს და განიხილავს შიდა შემოწმებასთან ან/და მოკვლევასთან მიმართებაში არსებულ საჩივრებს, რომელიც განხორციელდა შესაბამისობის სამსახურის ან მსგავსი უფლებამოსილების მქონე სხვა სტრუქტურული ერთეულის მიერ, ქცევისა წესებისა და ეთიკის კოდექსის დარღვევის შემთხვევების ამოცნობის ან/და თავიდან არიდების მიზნით, აგრეთვე, ამ დარღვევებზე გავრცელებულ დისციპლინურ ზომებს და სხვა საჩივრებს.
- სამეთვალყურეო საბჭოს პერიოდულად აცნობებს მისი კომპეტენციის ფარგლებში მიმდინარე აქტივობების შესახებ და აფასებს კომიტეტისთვის მინიჭებული უფლებებისა და მოვალეობების შესრულებას.

2024 წლის პირველ ნახევარში ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი არ შეკრებილა.

3.3.3 რისკების მართვის კომიტეტი

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა/პროცედურების ზედამხედველობასა და შესაბამისობაზე, ასევე რისკის მართვის სტრუქტურის ადეკვატურობის განსაზღვრაზე, ბანკის წინაშე არსებული ყველა რისკის ტიპის მიხედვით.

კომიტეტი დახმარებას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს და აძლევს რეკომენდაციებს რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის, რისკის კონტროლის ფუნქციების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის შეფასების მიმართულებით, კონკრეტული ტიპის საოპერაციო, საკრედიტო და სხვა ტიპის რისკების იდენტიფიცირებისა და პრევენციის მიზნით.

რისკების კომიტეტი ასევე ატარებს ბანკის რისკის მართვისა და მიტიგაციის პოლიტიკა-პროცედურებთან შესაბამისობის მონიტორინგს. ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, კომიტეტი მიიჩნევს, რომ მთლიანობაში ბანკის შიდა კონტროლის საერთო ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. კომიტეტის წევრები არიან:

- ბრუნო ხუან ბალვანერა (თავმჯდომარე);
- მამუკა წერეთელი (კომიტეტის წევრი);
- მურთაზ კიკორია (კომიტეტის წევრი).

კომიტეტი უნდა შედგებოდეს არანაკლებ სამი წევრისგან და კომიტეტის წევრთა უმრავლესობას უნდა წარმოადგენდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები. ამ მხრივ, ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

რისკების კომიტეტის სხდომა უნდა ჩატარდეს არანაკლებ კვარტალურად, საჭიროების შემთხვევაში ნებისმიერ დროს შესაძლოა მოწვეულ იქნას კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა.

3.3.3 რისკების მართვის კომიტეტი (გაგრძელება)

რისკების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და ძირითადი პასუხისმგებლობებია:

- რისკების მართვის ანგარიშგების რეგულარულად დამტკიცება;
- რისკის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის კონტროლი, მათი თანმიმდევრულობა და შესაბამისობა ბანკის სტრატეგიასთან, კაპიტალსა და ფინანსურ გეგმებთან. აღნიშნული მიმართულებით კომიტეტი საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს;
- კაპიტალისა და ლიკვიდობის, ასევე ბანკისთვის რელევანტური ყველა ტიპის რისკის კონტროლი: საკრედიტო, საოპერაციო, საბაზრო, რეპუტაციული და სხვა ტიპის რისკების მართვის სტრატეგიები, რათა უზრუნველყოს მათი შესაბამისობა რისკის დასაშვებ დონესა და კულტურასთან;
- რისკის აპეტიტთან შესაბამისობის ანგარიშგებების განხილვა, რისკის დასაშვები დონიდან თითოეულ გადაცდომასა და შერჩეული ქმედების ადეკვატურობაზე;
- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის (ICAAP) ანგარიშგების განხილვა და დამტკიცება;
- რისკების დირექტორის (CRO) ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის კონტროლი, მისი საქმიანობის შეფასება და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აღნიშნულ პოზიციაზე დანიშვნისა და/ან გათავისუფლების შესახებ რეკომენდაციების წარდგენა.

რისკების კომიტეტი 2024 წლის პირველ ნახევარში შეიკრიბა ორჯერ.

3.3.4 ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირებისთვის ადეკვატური და ეფექტური ანაზღაურების სისტემის შექმნაზე და მისი გამართულად ფუნქციონირების ზედამხედველობაზე.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. იგი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მურთაზ კიკორია (თავმჯდომარე);
- ბრუნო ხუან ბალვანერა (კომიტეტის წევრი)
- მაგდა მალრამე (კომიტეტის წევრი).

ანაზღაურების კომიტეტი უნდა შედგებოდეს არანაკლებ სამი წევრისგან და მასში წარმოდგენილი უნდა იყოს დამოუკიდებელი წევრების საკმარისი რაოდენობა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სამეთვალყურეო საბჭოში ახალი წევრის არჩევის შემდეგ, სამეთვალყურეო საბჭო ნომინაციის და კორპორაციული მართვის კომიტეტი დაკომპლექტდა იმგვარად, რომ კომიტეტის შემადგენლობა სრულად შეესაბამება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

ანაზღაურების კომიტეტი ტარდება წელიწადში არანაკლებ ორჯერ. საჭიროების შემთხვევაში, კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

ანაზღაურების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და პასუხისმგებლობებია:

- ანაზღაურების პოლიტიკის რეგულარული გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებთან და მარეგულირებლის მიერ დამტკიცებულ შესაბამის რეგულაციებთან;
- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა სიის რეგულარულად გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა;
- არაფულადი სახით ანაზღაურების სქემის განხილვა, საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების გაცემა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა დასამტკიცებლად;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების გაცემა ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკით გათვალისწინებული პირების ანაზღაურების შესახებ;
- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა საქმიანობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) შესრულების შეფასება;
- ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ინფორმაციის გამჟღავნების პროცესის ხელმძღვანელობა.

2024 წლის პირველ ნახევარში ანაზღაურების კომიტეტი შეიკრიბა სამჯერ.

3.3.5. კომიტეტების როლი კორპორაციულ მართვაში

სამეთვალყურეო საბჭოს უფლება-მოვალეობების შესრულების ხელშეწყობის, მისი ეფექტურობის ამაღლების მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია კომიტეტები, რომლებზეც გარკვეულწილად დელეგირებულია სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები სხვადასხვა მიმართულებით. კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებულია კონკრეტული მიმართულებით, რაც ზრდის ექსპერტული ჩართულობისა და ხარისხობრივი შესრულების მაჩვენებლის დონეს. კომიტეტების ჩართულობის გაზრდა, მათი პროაქტიულობა ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი კომპონენტია. შესაბამისად, 2020 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცდა კონკრეტული ანგარიშგებების/რეპორტების კალენდარი, რომლის დანერგვაც დაიწყო 2020 წლის მიწურულს. 2021 წლიდან აუდიტისა და რისკების კომიტეტების სხდომები ტარდება ფიზიკური შეხვედრის ფორმატში, კომიტეტების ინფორმირებულობა, ჩართულობა და საზედამბედველო კონტროლი გახდა ბევრად ნაყოფიერი და პროდუქტიული. პერიოდულად, ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის შუამდგომლობით, ხორციელდება კალენდრით გათვალისწინებული ანგარიშგებების გადახედვა და რეკომენდაციების გაცემა ბანკის მენეჯმენტისთვის კომიტეტების ზედამხედველობის სფეროში შემავალ საკითხებთან დაკავშირებით დამატებით გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ. აღნიშნულის ფარგლებში კომიტეტები ანგარიშგებების სახით იღებენ ინფორმაციას ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე, რაც ხელს უწყობს მათი ინფორმირებულობის გაზრდას, ჩართულობას და მმართველობის ორგანოებს შორის ჯანსაღი და ეფექტური ანგარიშგებისა და კომუნიკაციის სისტემის უზრუნველყოფას.

3.4 დირექტორთა საბჭო

ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობებს ახორციელებს დირექტორთა საბჭო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. ბანკი აცნობიერებს დირექტორთა საბჭოს მნიშვნელობას, რომელიც მოიცავს კვალიფიკაციების, გამოცდილების და დივერსიფიცირებულობის სწორ ბალანსს, რაც შესაძლებლობას აძლევს მათ ეფექტურად შეასრულონ დაკისრებული ფუნქციები და მოვალეობები.

3.4.1 დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა

საქართველოს კანონი „კომერციული ბანკების საქმიანობების შესახებ“ და საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ“ განსაზღვრავს მთავარ პრინციპს, რომლის მიხედვითაც კომპანიის საქმიანობის განხორციელებისთვის მკაფიოდ უნდა გაიმიჯნოს პასუხისმგებლობები კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობასა და აღმასრულებელ უფლებამოსილებას შორის. დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში შედიან: გენერალური დირექტორი (Chief Executive Officer - “CEO”) და დირექტორები. გენერალური დირექტორი და თითოეული დირექტორი დანიშნულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც პასუხისმგებელია მართვის ყველა საკითხზე, რომელიც ეხება ბანკს. ყველა დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე. გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია შეიმუშაოს, წარმოადგინოს და ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის სტრატეგიას და საერთო კომერციულ მიზნებს, რომლებსაც ის განახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოსთან მჭიდრო კომუნიკაციით. გენერალური დირექტორი და დირექტორთა საბჭოს დანარჩენი წევრები პასუხისმგებელი არიან სამეთვალყურეო საბჭოს და შესაბამისი კომიტეტების გადაწყვეტილებების შესრულებაზე.

31 დეკემბერი 2023	დირექტორთა საბჭოს წევრები
გენერალური დირექტორი	ბექა გოგიჩაიშვილი
ფინანსური დირექტორი	ვახტანგ ბაბუნაშვილი
რისკების დირექტორი	გიორგი გვაზავა

3.4.2 დირექტორთა საბჭოს განათლება და გამოცდილება

დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ მრავალმხრივი ცოდნა და გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის, ფინანსებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, რისკების მართვის, სტრატეგიული დაგეგმვის, საგადასახადო და სამართლებრივი საკითხების, მენეჯმენტის და ხელმძღვანელობის, კორპორაციული მართვისა და მარკეტინგის კუთხით. ისინი გამოირჩევიან ადგილობრივი და რეგიონალური ეკონომიკური და საბაზრო პირობების გონივრული გააზრების უნარებით, სამართლებრივი და საზედამხებდევლო გარემოს სიღრმისეული ცოდნით. მათი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბანკში გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის კუთხით.

ბექა გოგიჩაიშვილი

უნარები და გამოცდილება: ბექა გოგიჩაიშვილი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად აირჩიეს 2020 წლის ოქტომბერში. იმავე წლის ნოემბრიდან იგი ასევე აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის წევრად. ბექას გააჩნია მრავალმხრივი და გამორჩეული გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით. ბექას დიდი წვლილი მიუძღვის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საბჭოს კომიტეტების როლის გაძლიერებასა და დაკისრებული ფუნქციების ეფექტურად განხორციელებაში. სწორედ სამეთვალყურეო საბჭოში მისი არჩევის შემდეგ დაიწყო საბჭოსა და მენეჯმენტის გაერთიანებული პერიოდული შეხვედრები, გაუმჯობესდა საბჭოს მიერ მენეჯმენტის კოორდინაცია და ზოგადი ხელმძღვანელობა, ეფექტური გახდა მენეჯმენტის შესრულების კონტროლი და კომიტეტებთან შესაბამისი რეპორტირება. მის პროფესიულ კარიერაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ინვესტიციების მენეჯერის პოზიცია ჰანზელ პარტნერს ჯორჯიაში, ინვესტიციებისა და აქტივების მართვის კომპანიაში, რომელიც დღეისათვის მართავს ათეულობით მილიონი ლარის

ღირებულების ინვესტიციებს სხვადასხვა ბიზნეს სექტორში. 2017 წლამდე ბექა მუშაობდა საპარტნიორო ფონდში, სადაც მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავდა საპარტნიორო ფონდის მიერ დასაფინანსებელი პროექტების ფინანსურ ანალიზსა და რისკების შეფასებას და შესაბამისად, დიდწილად განაპირობებდა საპარტნიორო ფონდის წარმატებულ საინვესტიციო საქმიანობას. ბექას ასევე გააჩნია გამოცდილება საბანკო სექტორში. 2013-2014 წლებში იგი მუშაობდა თიბისი ბანკში, სადაც უშუალოდ ახორციელებდა რეპორტირებს და ანგარიშგებას როგორც შიდა მიზნებისთვის, ისე საზედამხებდევლო შესაბამისობისთვის. 2022 წლის 29 აპრილს ბექამ დატოვა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის პოზიცია ხოლო 29 ივნისიდან დაინიშნა ბანკის გენერალურ დირექტორად, სადაც განახლებული ენერგიითა და ხედვებით განაგრძობს ბანკის მართვას ამავე დირექტორთა საბჭოს წევრისა და გენერალური დირექტორის პოზიციიდან.

განათლება: ბექა არის სასექსის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებული მენეჯმენტისა და ფინანსების მიმართულებით. 2010 წელს ბექამ ასევე დაამთავრა კავკასიის უნივერსიტეტი და ფლობს ბიზნესის მართვის ბაკალავრის აკადემიურ ხარისხს ფინანსების სპეციალობით.

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

უნარები და გამოცდილება: ვახტანგ ბაბუნაშვილი ლიბერთი ბანკის გუნდს შემოუერთდა 2020 წლის ივლისში, ფინანსური დირექტორის მოადგილის, ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე. 2021 წლის თებერვლიდან მან შეცვალა დავით წიკლაური გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსური დირექტორის პოზიციაზე. ვახტანგს ფინანსურ სექტორში მუშაობის თითქმის 20 წლიანი გამოცდილება გააჩნია. მისი პროფესიული კარიერა დაიწყო საკონსულტაციო კომპანია „სინერჯი ჯგუფით“, რის შემდეგაც მას არაერთი მენეჯერული პოზიცია ეკავა ბანკ რესპუბლიკაში (ჯგუფი სოსიეტე ჟენერალი), თიბისი ბანკსა და საქართველოს ბანკში. თიბისი ბანკში იგი იყო ფინანსური დირექტორის მოადგილე, სადაც ხელმძღვანელობდა ფასდადების მოდელების განვითარებას საცალო, მცირე და საშუალო, კორპორატიული სეგმენტის კრედიტების მიმართულებით, ხელმძღვანელობდა ორგანიზაციული რისკების მართვას და ფინანსური რისკების მენეჯმენტს.

განათლება: ვახტანგი ფლობს INSEAD-ის MBA ხარისხს, არის კავკასიის ბიზნეს სკოლის კურსდამთავრებული ფინანსების სპეციალობით და მოწვეული ლექტორი კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო და ფინანსური ინსტიტუტების მენეჯმენტის მიმართულებით.

3.4.2 დირექტორთა საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

გიორგი გვაზავა

უწარები და გამოცდილება: გიორგი გვაზავამ ბანკის დირექტორთა საბჭოში დავით აბაშიძე ჩაანაცვლა. გიორგი არის საბანკო სექტორის პროფესიონალი, მთელი მისი პროფესიული კარიერა ეთმობა ფინანსურ და კონკრეტულად საბანკო სექტორს, სადაც ძირითად იკავებდა სხვადასხვა წამყვან პოზიციას რისკების მართვის მიმართულებით. მას საქართველოს წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტებში მუშაობის 15 წლიანი წარმატებული გამოცდილება აქვს. გიორგიმ კარიერა დაიწყო „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საკრედიტო ანალიტიკოსის პოზიციიდან და მას შემდეგ ეკავა სხვადასხვა მენეჯერული და ტოპ მენეჯერული პოზიციები. „ლიბერთი ბანკის“ გუნდთან შემოერთებამდე გიორგი გვაზავა იყო „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ რისკების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და უშუალოდ ხელმძღვანელობდა „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საკრედიტო და საოპერაციო რისკების მართვას.

განათლება: გიორგი გვაზავა ფლობს ედინბურგის ბიზნეს სკოლის (EBS) მაგისტრის ხარისხს და არის CFA (Level 1) მფლობელი.

3.4.3 დირექტორთა საბჭოს ფუნქციები

ბანკის ყოველდღიური საქმიანობების განხორციელებთან ერთად, დირექტორთა საბჭოს მთავარი ფუნქციები წარმოდგენილია ქვემოთ:

- აქციონერთა ყოველწლიური/რიგგარეშე კრების მოწვევა;
- აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგის შედგენა;
- აქციონერთა საერთო კრების მიერ გაცემული ნებართვის საფუძველზე ბანკის აქციების გამოსყიდვა;
- ახალი აქციების წესდებით დადგენილ ნებადართული კაპიტალის მაქსიმალურ რაოდენობამდე გამოშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წლიური ბიზნეს გეგმის, მათ შორის ბიუჯეტის, მოგების და ზარალის პროგნოზის და ბანკის საინვესტიციო გეგმის წარდგენა;
- სესხების გაცემის, ანგარიშსწორებების, დაფინანსების, სალარო მომსახურებების, ბანკის ფულადი სახსრების და ფასეულობების აღრიცხვის და ანგარიშგების, შიდა კონტროლის და აღრიცხვის ორგანიზება და ზედამხედველობა, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის სათანადო მომსახურებას კლიენტებისთვის;
- ბანკის ფილიალების და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების ორგანიზება და ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტიდან ან გარე შემოწმებებიდან მიღებული ინფორმაციის გადახედვა, ასევე ფილიალის/სერვისცენტრის ხელმძღვანელი პირების მიერ წარდგენილი ანგარიშგების გადახედვა და სათანადო გადაწყვეტილებების მიღება ზემოაღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით;
- აქციონერთა საერთო კრების და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების უზრუნველყოფა;
- პროცედურების, შინაგანაწესის, პროდუქტებისა და მომსახურების პირობების, სხვა შიდა დოკუმენტების შემუშავება;
- გადაწყვეტილების მიღება პერსონალის შერჩევის, გათავისუფლების, ტრენინგის და ანაზღაურების შესახებ (იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭოს წევრებისა და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირების ანაზღაურების საკითხებზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ანაზღაურების კომიტეტი);
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი რისკის მართვის პრინციპების მონიტორინგი და ბანკის რისკის პროფილის რისკის აპეტიტის (Risk Appetite Statement – „RAS“) განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში მოქცევის უზრუნველყოფა.

დირექტორთა საბჭო ასევე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც სპეციალურად არ არის განსაზღვრული სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და/ან აქციონერთა საერთო კრებისთვის

3.4.4 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობა და კრებები

დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. გენერალური დირექტორი უფლებამოსილია ინდივიდუალურად წარმოადგინოს ბანკი ნებისმიერი პირის წინაშე. ნებისმიერი გარიგება ან ბანკის ნებისმიერი შიდა რეგულაცია, ბრძანება ან ინსტრუქცია შეიძლება დამოწმდეს გენერალური დირექტორის ხელმოწერით ან დირექტორთა საბჭოს ყველა დანარჩენი წევრების ხელმოწერებით. გენერალურ დირექტორს შეუძლია მიანიჭოს უფლებამოსილება სხვა დირექტორებს და შესაბამის პირებს, დამოუკიდებლად წარმოადგინონ ბანკი სხვადასხვა გარიგებებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

დირექტორთა საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს დირექტორთა საბჭოს სხდომებზე. დირექტორთა საბჭოს უფლებამოსილებები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით დელეგირებულია დირექტორთა საბჭოსთან არსებულ კომიტეტებზე, ხოლო უშუალოდ დირექტორთა საბჭო იკრიბება მხოლოდ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების განსახილველად.

2024 წლის პირველ ნახევარში დირექტორთა საბჭო შეიკრიბა ოთხჯერ და გადაწყვეტილებები მიიღო ბანკისთვის მნიშვნელოვან და აქტუალურ საკითხებზე, კერძოდ, შეიცვალა ბანკის თანამშრომლებისთვის ბონუსის გაცემის წესი, ორგანიზაციული სტრუქტურა, დეტალურად განისაზღვრა კონკრეტული მიმართულებების სტრუქტურული მოწყობა და განხორციელდა სამუშაო ძალის ოპტიმიზაცია, დამტკიცდა საკრედიტო კომიტეტების განახლებული სტრუქტურა, შემადგენლობა და უფლებამოსილების ფარგლები. დირექტორთა საბჭომ ასევე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები მიიღო ბანკის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, მათ შორის 2024 წლის 13 მაისს კრების ოქმით განსაზღვრა აქციონერთა ყოველწლიური საერთო კრების დღის წესრიგი და მოიწვია აქციონერთა საერთო კრება.

3.4.5 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აფასებს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობებს ბანკის საერთო მიზნების მიღწევის თვალსაზრისით და მიიჩნევს, რომ დირექტორთა საბჭოს გააჩნია გამოცდილების და ცოდნის სათანადო ბალანსი და ეფექტურად გააგრძელებს საქმიანობას.

3.4.6 დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები

3.4.6.1 საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო რისკის მართვისა და საკრედიტო რისკით გამოწვეული დანაკარგების შემცირების მიზნით, ბანკში არსებობს საკრედიტო კომიტეტების რამდენიმე დონიანი სისტემა, რომელიც განიხილავს კორპორატიულ, მიკრო, მცირე, საშუალო, საცალო და ბითუმი ლომბარდის საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს და იღებს გადაწყვეტილებას აღნიშნული საკრედიტო პროდუქტის პირობების დამტკიცებაზე.

ყველა დონის საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილებას იღებს მისთვის დამტკიცებული ლიმიტის ფარგლებში. საკრედიტო კომიტეტების იერარქიაში ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტის წევრები არიან რისკების დირექტორი და გენერალური დირექტორი ან შესაბამისი ბიზნეს მიმართულების დირექტორი. საკრედიტო რისკის მართვის ფუნქცია წარმოდგენილია ნებისმიერი რგოლის კომიტეტში თავმჯდომარის უფლებამოსილებით და სარგებლობს ნებისმიერი გადაწყვეტილების მიმართ ვეტოს გამოყენების უფლებით. ამასთან, იმ საკრედიტო კომიტეტების მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას, რომლის წევრიც არის ბანკის გენერალური დირექტორი, რისკის მართვის ფუნქციის წარმომადგენლის თანხმობასთან ერთად, საკითხის დადებითად გადაწყვეტისთვის სავალდებულოა მისი თანხმობაც. გარკვეული პერიოდულობით, დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებით ახლდება ბანკის საკრედიტო კომიტეტის გადაწყვეტილების მიღების წესი.

3.4.6.2 საოპერაციო რისკების კომიტეტი

რისკების ადრეული იდენტიფიკაციის, რისკის ეფექტური მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს საოპერაციო რისკების კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების ჩარჩოს შემადგენელი დოკუმენტების მომზადებაზე, საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის ეფექტურობაზე და შესაბამისი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის მიწოდებაზე. კომიტეტი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის დამოუკიდებელ და შეუფერხებელ საქმიანობას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა რისკების დირექტორი. კომიტეტი იკრიბება არანაკლებ თვეში ერთხელ, ან საჭიროების შემთხვევაში უფრო ხშირად.

3.4.6.3 ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი

ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე მონიტორინგის განხორციელებისა და ბანკის ინფორმაციული აქტივების დაცულობის უზრუნველსაყოფად ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი, რომელიც ახორციელებს ზედამხედველობას ბანკის ინფორმაციული უსაფრთხოების ჩარჩოზე და რისკის მართვის სისტემაზე, რისკის მართვის სტრატეგიის შესაბამისობაზე ბანკის მიზნებთან, აფასებს ძირითად რისკის პოლიტიკებსა და ზოგადად, რისკის მართვას.

კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია ინფორმაციული და კიბერ საფრთხეების იდენტიფიცირება და აღნიშნული მიმართულებით ბანკის დაცულობის კონტროლი, კიბერ საფრთხეებზე სათანადო რეაგირების ზომების არსებობა.

გენერალური დირექტორი, რისკების დირექტორი, ინფორმაციული უსაფრთხოების მთავარი ოფიცერი და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულების ხელმძღვანელი პირი წარმოადგენენ კომიტეტის წევრებს. კომიტეტის წევრებად დამატებით შესაძლოა მოწვეულ იქნან შესაბამისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე ხელმძღვანელი პირები და ბანკის სხვა თანამშრომლები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

3.4.6.4 ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი

ინფორმაციული ტექნოლოგიების საშუალებით ბანკში არსებული პროცესების ოპტიმიზაციის, ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში განხორციელებული ინვესტიციების მართვისა და ინფორმაციულ ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ხარჯების ოპტიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი.

კომიტეტი განიხილავს ბანკის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებულ იმ იდეებს, რომელთა განსახორციელებლად საჭიროა ინფორმაციული ტექნოლოგიების ჩართულობა, განიხილავს ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში შესულ განაცხადებს ახალი პროექტების შესახებ და საჭიროების შემთხვევაში განსაზღვრავს მათ პრიორიტეტულობას, განიხილავს ინფორმაციული ტექნოლოგიების საქმიანობაში არსებულ ხარვეზებს, ახდენს პოტენციური რისკებისა და ეფექტური საქმიანობის ხელშეწყობის გარემოებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და შესაბამისი მიმართულების მენეჯერები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ..

3.4.6.5 მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი

ბანკის საქმიანობის მარკეტინგული დაგეგმვის, ცნობადობის გაზრდის, ბანკსა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს შორის კომუნიკაციისა და თანამშრომლობის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი. კომიტეტი წარმოადგენს პლატფორმას, ხოლო კომიტეტის სხდომები საშუალებას, რომლის გამოყენებითაც ბანკის ბიზნესის დაგეგმვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირები მარკეტინგის თანამშრომლებთან ერთად უზრუნველყოფენ მარკეტინგული კამპანიების დაგეგმვას. კომიტეტი ასევე ორგანიზებას უწევს ბანკის სოციალური კორპორაციული პასუხისმგებლობის (CSR) ფარგლებში ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებას და ბანკის ბრენდის განვითარებასთან დაკავშირებით მარკეტინგული სტრატეგიის შემუშავებას, მისი განხორციელებისთვის საჭირო საშუალებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ და ახდენს როგორც მიმდინარე საკითხებისთვის პრიორიტეტების განსაზღვრას, ისე უკვე განხორციელებული კამპანიებისა და აქტივობების შესახებ ინფორმაციის შეჯამებას და მიღწეული შედეგის შეფასებას.

3.4.6.6 აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO)

ბანკის აქტივებისა და პასივების ეფექტური მართვის, საზედამხედველო და პრუდენციული ნორმატივებისა და მოთხოვნების დაცვით საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის მაქსიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი.

კომიტეტი უზრუნველყოფს ბანკის სახსრების ოპტიმალურ მართვას, პრუდენციული მოთხოვნების დაცვის კონტროლს, საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის ზედამხედველობას რესურსების ღირებულების გათვალისწინებით და შემოსავლიანობის გაზრდის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების განსაზღვრას. გარდა ამისა, კომიტეტი ასევე ახორციელებს სხვადასხვა სახის რისკის (სავალუტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების რისკი) კონტროლსა და ანალიზს, მათ შორის საპროცენტო რისკის დონის შეფასებას, ლიკვიდობის შენარჩუნებისთვის აუცილებელი მოცულობის აქტივების შენარჩუნების კონტროლს.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და ფინანსების, ხაზინის, ორგანიზაციული რისკების მართვის ერთეულების ხელმძღვანელი პირები. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

3.4.6.7 ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო (AML) კომიტეტი

ფულის გათეთრების/უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობისა, ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს AML კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებასა და მისი შესრულების კოორდინაციაზე.

კომიტეტი განიხილავს და შეიმუშავებს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების მიმართულებით ბანკის შიდა დოკუმენტების პროექტებს, განიხილავს კლიენტთა რისკის კატეგორიის ცვლილებას და კლიენტის რისკის კატეგორიის მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას ანგარიშის გახსნაზე ან ოპერაციების წარმოებაზე.

კომიტეტის თავმჯდომარე არის რისკების დირექტორი.

3.5 რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ

ბანკის მენაბრეების და კრედიტორების ინტერესების დაცვის და ბანკის მიერ აფილირებულ პირებთან გარიგებების ადეკვატური ზედამხედველობის და კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით, გადწყვეტილების მიმღები თანამშრომლები თავისუფალნი უნდა იყვნენ ინტერესთა ფაქტობრივი ან პოტენციური კონფლიქტებისგან, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ გადაწყვეტილებებზე ან ქმედებებზე და ხელი შეუშალოს ბანკის ინტერესების დაცვის მიზნით ობიექტური და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღებას. აღნიშნული მიზნისთვის, სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულება, რომელიც არეგულირებს ინტერესთა კონფლიქტის გაცხადებასა და მის მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

ინტერესთა კონფლიქტის მართვისთვის, ბანკი ადგენს დაკავშირებულ/აფილირებულ მხარეებს, ადგენს ასეთი დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალს, ახდენს ასეთი ჩამონათვალის კლასიფიკაციას, განსაზღვრავს ტრანზაქციის განხორციელების პროცესს, კონტროლის/ანგარიშგების განხორციელების წესს და გარიგებების სახეებსა და ლიმიტებს, რომლის დამტკიცების ექსკლუზიური კომპეტენცია ეკუთვნის სამეთვალყურეო საბჭოს.

ბანკის აუდიტის კომიტეტი და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად მოწოდებულია დახვეწოს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შიდა პროცესი რაც მიმართულია დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე სათანადო კონტროლისა და ანგარიშგების, ასევე აღნიშნული ტრანზაქციების მიმართ გაშლილი მკლავის პრინციპის დაცვის უზრუნველსაყოფად. აღნიშნულის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით 2024 წელს, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2015 წლის 10 მარტის #26/04 ბრძანებით გამტკიცებული „ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების“ შესაბამისად, განახლდა ბანკის შიდა ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულება და ახლებურად განისაზღვრა ისეთი ძირითადი და მნიშვნელოვანი საკითხები, როგორიცაა ბანკის დაკავშირებული პირის განმარტება, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დაკავშირებულ მხარესთან ტრანზაქციების დამრკიცების სხვა სტრუქტურულ ერთეულებზე დელეგირების ფარგლები, ლიმიტები, უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული მოთხოვნები და სხვ.

3.5.1 შესაბამისობა მეწარმეთა შესახებ კანონთან და კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა და მნიშვნელოვან წილის მფლობელთა შესაფერისობის განახლებულ დებულებებთან

„მეწარმეთა შესახებ“ კანონის ახალი რედაქციის („კანონი“) შესაბამისად, რომელიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 01 იანვრიდან, „ბანკი“ ვალდებულია უზრუნველყოს „კანონთან“ შესაბამისობა ამ უკანასკნელის ამოქმედებიდან 2 (ორი) წლის ვადაში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ბანკის მიერ შემუშავდა სადამფუძნებლო შეთანხმება და წესდების განახლებული რედაქცია („წესდება“), რომელიც სრულ შესაბამისობაშია კანონის მოთხოვნებთან. წესდებით დეტალურად მოწესრიგდა მმართველ ორგანოთა უფლებამოსილებები, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევასთან, კაპიტალთან, აქციებთან და ბანკის ორგანიზაციულ მართვასთან დაკავშირებული საკითხები.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ბრძანების შესაბამისად, კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა და მნიშვნელოვან წილის მფლობელ აქციონერთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ განახლებული დებულებების გათვალისწინებით, ბანკის ადმინისტრატორთა დანიშვნა/არჩევაზე უფლებამოსილმა სტუქტურულმა ერთეულებმა დაამტკიცეს არსებული ადმინისტრატორების შესაფერისობა. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცდა ადმინისტრატორთა შეჩევის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკა, რომელშიც განისაზღვრა ადმინისტრატორის პოზიციების ჩამონათვალი, დეტალურად დარეგულირდა მათი შერჩევის პრინციპები, კრიტერიუმები და მოთხოვნები პირის განათლებასთან, გამოცდილებასთან, პიროვნულ/პროფესიულ თვისებებსა და უნარ-ჩვევებთან და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით.

3.6 სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება

2017 წლის ოქტომბერში, მას შემდეგ რაც ბანკში განხორციელდა კონტროლის ცვლილება და Georgian Financial Group B.V.-მა (ყოფილი European Financial Group B.V.) იყიდა ბანკის განთავსებული აქციების 74.64% და შესაბამისად გახდა ბანკის მაჟორიტარი აქციონერი, საქართველოს მეწარმეთა შესახებ კანონით გათვალისწინებული წესით, Georgian Financial Group B.V.-მ („GFG“) გამოაცხადა სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება ყველა დარჩენილი აქციის გამოსყიდვის თაობაზე. სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების პირველი ეტაპი დასრულდა 2018 წლის თებერვალში. საბოლოოდ, მინორიტარი აქციონერებისგან GFG-იმ გამოსყიდა 334 მილიონზე მეტი ჩვეულებრივი აქცია და 2.25 მილიონი პრივილეგირებული აქცია.

გარდა სავალდებულო სატენდერო შეთავაზებისა, 2018 წელს GFG-მ მისი კუთვნილი 1,573,680 პრივილეგირებული აქცია დააკონვერტირა 31,600,000 ჩვეულებრივ აქციად. სავალდებულო სატენდერო შეთავაზებისა და პრივილეგირებული აქციების კონვერტაციის შედეგად GFG-ის ბენეფიციარი მფლობელები, ფიზიკური პირები ირაკლი ოთარ რუხაძე, ივორ ალექსევი და ბენჯამინ ალბერტ მარსონ-ნაითი, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაპირდაპირ ჯამურად ფლობდნენ ბანკის განთავსებული აქციების 91.985%-ს (2017: 74.64%). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით GFG-ის ჯამურად პირდაპირი/არაპირდაპირი პროცენტული მონაწილეობა ბანკის კაპიტალში გაიზარდა 95.99%-მდე, თუმცა აღნიშნულს მნიშვნელოვანი წილის მფლობელ ბენეფიციარ მესაკუთრეთა წილობრივი მონაწილეობაზე გავლენა არ მოუხდენია.

მიუხედავად იმისა, რომ 2024 წლის პირველი ნახევრის მდგომარეობით ბანკის სადამფუძნებლო სტრუქტურა დარჩა უცვლელი, საჯარო ფასიანი ქაღალდების აღრიცხვის მხრივ კანონმდებლობაში განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად, განსხვავებულად გადანაწილდა ბანკის აქციონერთა ხმის უფლებები. კერძოდ, 2024 წლის 01 ივნისიდან ბანკის მიერ საჯარო ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელი რეგისტრატორიდან საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალურ დეპოზიტარში გადატანის საფუძველზე და იმის გათვალისწინებით, რომ ცენტრალურ დეპოზიტარში ფასიანი ქაღალდების ფლობა შესაძლებელია მხოლოდ ანგარიშის მწარმოებლის მეშვეობით, იმ მინორიტარი აქციონერების აქციები, რომლებსაც არ ჰყავთ ანგარიშის მწარმოებლები, განთავსდა ცენტრალური დეპოზიტარის ერთიან ტექნიკურ ანგარიშზე და შეეზღუდათ აქციების ფლობასთან დაკავშირებული უფლებები (მათ შორის ხმის უფლება, დივიდენდის მიღების უფლება). შესაბამისად, ვინაიდან ტექნიკურ ანგარიშზე განთავსებული აქციები ხმის უფლების დათვლისას არ იანგარიშება, პრორპორციულად გაიზარდა სხვა აქციონერების ხმის უფლებები.

3.7 ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა

ბანკი ფინანსური ანგარიშგების დახურვას და წარდგენას ყოველდღიურად ახდენს როგორც ფასს-ის, ისე სეზ-ის მოთხოვნების მიხედვით. ყოველდღიურად ინფორმაციის წარდგენა ხორციელდება როგორც ბანკის შიდა სტრუქტურულ ერთეულებსა და მენეჯმენტისადმი, ასევე სავალდებულო წესით იგზავნება სეზ-ში შესაბამისი ახსნა განმარტებებით. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭოსა და სეზ-ისთვის მზადდება ფასს-ის და სეზ-ის მოთხოვნების მიხედვით მომზადებული თვიური კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ყოველწლიურად ბანკი ვალდებულია მოიწვიოს გარე აუდიტი და ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესით ჩაატაროს გარეაუდიტორული შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. 4 არაფინანსური ანგარიშგება

ამჟამად, ბანკში გარემოს დაცვის, სოციალური, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები რეგულირდება სხვადასხვა შიდა დოკუმენტებით და პროცესებით, მათ შორის ბანკის კორპორატიული სახელმძღვანელოთი, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულებით და KYC და AML პოლიტიკებით. ბანკი აქტიურად მუშაობს გარემოს დაცვის, სოციალური, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე ახალი კომპლექსური პოლიტიკების შემუშავებაზე.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები

სოლიდარობის ფონდი

2014 წლიდან ბანკი მონაწილეობს სოლიდარობის ფონდის მხარდაჭერის პროგრამაში, რომელიც ყურადღებას ამახვილებს 22 წლამდე ონკოლოგიური დაავადების მქონე ახალგაზრდების დახმარებაზე. ეს დახმარება მოიცავს საზღვარგარეთ დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თანადაფინანსებას, რაც საქართველოში არაა ხელმისაწვდომი (მაგალითად ღეროვანი უჯრედების გადანერგვა) და, აგრეთვე, საქართველოს ფარგლებში მკურნალობის დაფინანსება, რაც ცდება ჯანდაცვის და პირადი დაზღვევის კომპანიების პროგრამების ფარგლებს.

სარგებელი სოციალური ბარათის მფლობელებისთვის:

2019 წლიდან, ლიბერთი ახორციელებს ლოიალობის პროექტს სოციალური ბარათების მფლობელებისთვის. პროექტში ჩართულია 12 პარტნიორი კომპანია. ამ პარტნიორობის ფარგლებში ლიბერთის უფროსი თაობის მომხმარებლები და სოციალური ბარათის სხვა მფლობელები განსაკუთრებული პირობებით სარგებლობენ. მათ შესაძლებლობა აქვთ ისეთ ობიექტებში როგორცაა, ფარმადეპო, ნიკორა, ევექსი კლინიკები, მეგალაბი, თეატრები და სხვა ობიექტებში ისარგებლონ სპეციალური ფასებით.

2019 წლიდან დღემდე, ლოიალობის პროგრამის ფარგლებში, მომხმარებლების მიერ ჯამურმა დაზოგილმა თანხამ 10,609,239 ლარი შეადგინა.

MY DOC - მოძრავი კლინიკა

ლიბერთის ახალი პროექტი, რომელიც უფროსი თაობის მომხმარებლების საჭიროებებზეა მორგებული 2022 წლის გაზაფხულიდან დაიწყო.

თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილმა მოძრავმა კლინიკამ - MyDoc, ლიბერთის ექსპრეს მანქანებთან ერთად 436 სოფელი მოიარა და ლიბერთის 3000 მომხმარებელს უფასო სამედიცინო მომსახურება გაწვია გულ-სისხლძარღვოვან და სასუნთქი გზების დაავადებებზე მაღალტექნოლოგიური კვლევების მიმართულებით. ამ პროექტით ლიბერთიმ მიიღო საერთაშორისო აღიარება და გახდა Global Compact Awards 2022 გამარჯვებული.

მზიურმცოდნე

2022 და 2023 წელს, ახალი საგანმანათლებლო პროექტი “მზიურმცოდნე” ჩატარდა ლიბერთის მხარდაჭერით. ყოველ შაბათ-კვირას 30 სკოლის მოსწავლე, სპეციალურად მათთვის შექმნილ პროგრამაში ჩაერთო. პროგრამის მიზანია ბუნების, ეკოლოგიის, ცხოველებზე ზრუნვისა და ინკლუზიური გარემოს შესახებ ცოდნის გაღრმავება. პროექტი განხორციელდა ინკლუზიურ კაფე ‘მზიურის’ ინიციატივით.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები (გაგრძელება)

ლიბერთისა და Lingwing-ის ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი

ლიბერთის და Lingwing-ის ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში, ლიბერთიმ უზრუნველყო სოციალურად დაუცველი 500 აბიტურიენტის ინგლისურ ენაში მომზადება. პროექტში ჩართვის მსურველებისთვის ხელმისაწვდომი იყო ონლაინ რეგისტრაცია, სწავლაც მიმდინარეობდა ონლაინ რეჟიმში.

2023 წლიდან ლიბერთიმ ენების შემსწავლელ პლატფორმასთან ერთად ახალი ინიციატივა დაიწყო, კერძოდ ლიბერთის ფინანსური მხარდაჭერით შეიქმნა ქართული ენის შემსწავლელი კურსი. ემიგრანტებს და ასევე საქართველოში მცხოვრებ უკრაინელებს 8 თვის განმავლობაში შესაძლებლობა ექნებათ უსასყიდლოდ ისწავლონ (ინგლისურიდან და უკრაინულიდან) ქართული ენა. პირველადი მონაცემებით უკვე 3000 ადამიანი სარგებლობს აღნიშნული პროგრამით.

UN Women

2019 წლის 5 დეკემბრიდან დღემდე ლიბერთი UN Women-ის ქალთა გაძლიერების პრინციპების გლობალურ ინიციატივას უერთდება. თანამშრომლობის ფარგლებში, ლიბერთი სრულიად იზიარებს UN Women-ის ხედვასა და პრინციპებს ბანკში დასაქმებული ქალების ეკონომიკური გაძლიერების მხარდასაჭერად.

2022 წლიდან ლიბერთიმ გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან ერთად დასავლეთ საქართველოში მცხოვრებ ქალი მეწარმეებისთვის დაიწყო ფინანსური წიგნიერების სწავლების მოდული. პროექტში ჩართულები არიან ლიბერთის თანამშრომლები.

ასევე ლიბერთი ჩართულია პროექტში, რომელიც მიზნად ისახავს ქალების გაძლიერებას მათთვის ახალი უნარების შეძენის გზით. სასწავლო პროგრამა მოიცავს ფინანსურ აღრიცხვას, ეფექტურ კომუნიკაციას, ადამიანური რესურსების მართვას და იმ საგნებს, რომელიც ქალ მეწარმეებს დაეხმარებათ საკუთარი ბიზნესის მართვაში. სწავლებაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მცხოვრებმა 148-მა მეწარმე ქალმა.

ქალთა საფეხურთო კლუბის „ლანჩუთის“ მხარდაჭერა

ლიბერთი ბანკმა 202 წელსაც გააგრძელა ლანჩუთის ქალთა საფეხურთო გუნდის მხარდაჭერა. ლიბერთის მიზანია - ქალთა ეკონომიკური გაძლიერება და ასევე საზოგადოებაში არასწორი სტერეოტიპების მსხვერვა. ქალთა ფეხბურთის პოპულარიზაციით ლიბერთი აძლევს ქალებს.

ლიბერთი ათასწლეულის ინოვაციის კონკურსის სტრატეგიული პარტნიორი

კონკურსი მიზნად ისახავს უფროსკლასელებში ინოვაციებისა და ახალი ტექნოლოგიების შექმნის წახალისებას და დაინტერესების გაზრდას საბუნებისმეტყველო-საინჟინრო (STEM) დარგების მიმართ.

მესამე ადგილზე გასული გუნდი - „Mad Scientist“ ლიბერთის დაფინანსებით ბირთვული კვლევების ევროპულ ცენტრში (CERN), შვეიცარიაში გაემგზავრება.

„Mad Scientist“ გუნდმა შექმნა ინოვაციური პროექტი - „უნივერსალური მეგობარი სახლი“, რომელიც შშმ პირებს გაუადვილებს სახლსა და სხვა სივრცეებში უსაფრთხოდ გადაადგილებას.

2023 წელს, ივნისის თვეში ლიბერთის დაფინანსებით გამარჯვებული გუნდი იმყოფებდა CERN-ის ბირთვული კვლევების ცენტრში.

2023 წელს, ოქტომბრის თვეში კი უკვე გამოვლინდებიან კონკურსის 2023 წლის გამარჯვებულები.

მასწავლებლის ეროვნული ჯილდო

ლიბერთი 2017 წლიდან მხარს უჭერს გლობალურ კამპანიას - ‘მასწავლებლის ეროვნული ჯილდო’ და ხელს უწყობს მასწავლებლის პროფესიის პოპულარიზაციას. ჯილდოზე წარდგენილი იყო 3364 მასწავლებელი. მასწავლებლის ეროვნული ჯილდოს მფლობელი გახდა 6 მასწავლებელი საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან.

2023 წელს მაისის თვეში უკვე გამოვლინდა 10 საუკეთესო მასწავლებელი, ლიბერთი აქტიურად არის ჩართული სოციალურ კამპანიაში - საუკეთესო მასწავლებლები გააცნოს საზოგადოებას. ოქტომბრის თვეში კი ლიბერთი ტრადიციულად დააჯილდოვებს ათეულში გადასულ მასწავლებლებს.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები (გაგრძელება)

შშმ პირების მისაწვდომობის პროექტი

2022 წელს ლიბერთიმ დაიწყო შშმ პირთა მისაწვდომობის პროექტი, რომელიც დაფუძნებულია შშმ პირთა გაეროს კონვენციის სტანდარტებზე. პროექტის პარტნიორია არასამთავრობო ორგანიზაცია „პარტნიორობა ადამიანების უფლებებისთვის“.

პროექტი მოიცავს რამდენიმე ეტაპს და მისი მასშტაბურობიდან გამომდინარე, სამოქმედო გეგმა გაწერილია 3 წლის პერიოდზე.

პროექტის ძირითადი მიმართულებები:

- შშმ პირებისთვის ბანკის ფიზიკურ მისაწვდომობის გაუმჯობესება
- ბანკის სერვისების მისაწვდომობის გაუმჯობესება
- შშმ პირთა დასაქმება
- ლიბერთის თანამშრომლების გადამზადება
- ცნობიერების ამაღლება შშმ პირთა თემასთან დაკავშირებით
- ადვოკატირების პროცესი არასამთავრობო სექტორის ჩართულობით

ახალგაზრდული მეწარმეობა სოფლის განვითარებისთვის (RDYE)

RDYE არის 3.5 წლიანი პროექტი, რომელსაც ახორციელებს მერსი ქორფის წარმომადგენლობა საქართველოში (Mercy Corps Georgia) ავსტრიის განვითარების თანამშრომლობის (ADC) დაფინანსებით.

პროექტის განხორციელების მხარდამჭერები არიან ლიბერთი ბანკი და სპორტის, ტურიზმისა და ახალგაზრდობის საერთაშორისო ფონდი.

პროექტი მიზნად ისახავს ახალგაზრდების (18-დან 35 წლამდე) სამეწარმეო უნარ-ჩვევებისა და ცოდნის გაღრმავებას, სასოფლო-სამეურნეო და არასასოფლო-სამეურნეო მიმართულებების ბიზნესების მხარდაჭერას, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისა და საბაზრო კავშირების დამყარების ხელშეწყობას.

პროექტის აქტივობები ფოკუსირებული იქნება ახალგაზრდების სოციალურ და ეკონომიკურ მონაწილეობაზე, მათი კეთილდღეობის გაუმჯობესებასა და სამეწარმეო პოტენციალის ხელშეწყობაზე.

ლიბერთი ბანკმა სპეციალურად პროექტის სასწავლო პროგრამისთვის შექმნა ფინანსური წიგნიერები სამ ეტაპიანი სასწავლო მოდული.

1,500 ახალგაზრდა გაივლის ლიბერთის მიერ მომზადებულ ფინანსური წიგნიერების სასწავლო მოდულს.

გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელი

2022 წლის ივნისის თვიდან ლიბერთი „გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელის“ (Global Compact Network Georgia) წევრი გახდა და გაეროს გლობალური შეთანხმების ათ პრინციპსა და გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებს გაითვალისწინებს თავის საქმიანობაში.

„მთიელი წიგნები“

2023 წლიდან ლიბერთიმ დაიწყო საგანმანათლებლო პროექტი - „მთიელი წიგნები“ რომელიც მთაში მცხოვრები ბავშვებისა და მოზარდებისთვის წიგნების ადგილზე ჩატანას და ამ გზით მათთვის ლიტერატურისადმი ინტერესის გაღრმავებას გულისხმობს. ლიბერთი „მთიელი წიგნების“ სტრატეგიული პარტნიორია. „მთიელი წიგნების“ გუნდთან ერთად ლიბერთის თანამშრომლებმა გურიის, სვანეთისა და მთიანი აჭარის სოფლები მოიარეს და ადგილობრივ მოზარდებს ათასობით წიგნი გადასცეს საჩუქრად. სულ ჯამში ბავშვებს გადაეცათ 7000-ზე მეტი წიგნი.

„საუბრები ვეფხისტყაოსანზე“

ცაგერის ისტორიულ მუზეუმთან ერთად, ლიბერთი ცაგერის მუნიციპალიტეტის სკოლებში ახორციელებს პროექტს, რომლის ფარგლებშიც ცნობილი ადამიანები - ლიტერატორები, მეცნიერები- სკოლის მოსწავლეებს ლექციებს უკითხავენ ვეფხისტყაოსნის თემაზე.

სულ დაგეგმილია 6 ლექცია. საზოგადოების დიდი ინტერესიდან გამომდინარე ხდება ლექციების ჩაწერა და ასეთი ფორმით შინაარსზე მისაწვდომობის გაზრდა. ლიბერთის მიზანია ხელი შეუწყოს განათლებას და ცოდნის გაღრმავებას.

4.1.2 დასაქმების საკითხები

ბანკში დასაქმებულთა საერთო რაოდენობა 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 4,918 თანამშრომელი იყო, აქედან 1,499 მამრობითი და 3,419 მდედრობითი სქესის წარმომადგენელი. ორგანიზაციაში გენდერული თანასწორობაა, თანაბარი მოპყრობა დასაქმებასა და პროფესიულ სფეროში. ბანკში დასაქმებულია 31 შეზღუდული შესაძლებლობის თანამშრომელი (არ ექვეითებათ საშემოსავლო გადასახადი), მოქმედებს კერძო დაზღვევა.

ბანკი ზრუნავს დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლებასა და განვითარებაზე, რაც თავისმხრივ ზრდის თანამშრომელთა მოტივაციას, ხელს უწყობს მიმდინარე პროცესების დახვეწას, ავტომატიზაციას და მომხმარებელთან ურთიერთობის გაუმჯობესებას.

ასევე ბანკში მოქმედებს შეფასების სისტემა, რომელიც საშუალებას აძლევს როგორც დაქვემდებარებულ თანამშრომელს, ასევე ზემდგომს განსაზღვრონ შეფასების თვლადი კრიტერიუმები და მიიღონ აღნიშნულ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით უკუკავშირი. პროცესი გამჭვირვალეა და მიმართულია თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისკენ.

2020 წლის ბოლოს ბანკში დაიწყო წინა ხაზის საკრედიტო მიმართულებისთვის სტაჟირების/მენტორინგის პროექტი. თითოეულ სტაჟირს 3კაცს მენტორი, რომელიც გამოცდილი თანამშრომელია და სტაჟირების პერიოდში პასუხისმგებელია სტაჟირისთვის გამოცდილების გადაცემასა და პოზიციისთვის საჭირო უნარების განვითარების მხარდაჭერაზე. პროგრამა 3 ეტაპისგან შედგება:

- On boarding ტრენინგი ჩვენს სასწავლო ცენტრში;
- 15 დღიანი On job ტრენინგის/სწავლება ფილიალებში წინასწარ განსაზღვრული და გაწერილი გეგმის მიხედვით;
- 7 დღე თეორიული ტრენინგი სასწავლო ცენტრში.

შეფასება ხდება ყოველი კვირის ბოლოს და შემაჯამებელი გამოცდის ჩაბარების შემდეგ საქმეებიან ლიბერთი ბანკში.

2024 წელს გადამზადდა 14 მენტორი და 98 სტაჟირი, აქედან 41 დასაქმდა ლიბერთი ბანკში და 21 იმყოფება სწავლების პროცესში.

2022 წლიდან ვთანამშრომლობთ პროფესიულ სასწავლებელთან:

- უკვე ვთანამშრომლობთ 18 პროფესიულ სასწავლებელთან
- კოლეჯების საფინანსო სერვისების სტუდენტებისთვის დავგეგმეთ გაცნობითი ექსკურსია-ვიზიტი ბანკის ფილიალებში
- სავალდებულო სტაჟირება გავატარეთ პროფესიული სასწავლებლის 160 სტუდენტს
- უკვე დავასაქმეთ პროფესიული სასწავლებლის 41 სტუდენტი
- პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტებს ვუტარებთ ონბონდინგის შეხვედრებს ტრენინგცენტრში
- სამ პროფესიულ სასწავლებელში მოეწყო ლიბერთის სიმულაციური სივრცე, რომელიც აღჭურვილია ბანკის ფილიალის იდენტური ინვენტარით;
- ოთხ პროფესიულ სასწავლებელში მოეწყო ლიბერთის სივრცე სტუდენტებისთვის
- ბანკის მხარდაჭერის შემდეგ სახელმწიფოს მიერ დაფინანსდა საფინანსო სერვისების პროგრამა.

ბანკში მოქმედებს კორპორატიული სახელმძღვანელო, რომელშიც დაწვრილებითაა გაწერილი დასაქმებულის უფლება-მოვალეობები, კორპორატიული ეთიკა, კონფიდენციალურობა, უსაფრთხოების და დასაშვები ქმედებების პოლიტიკა, დასაქმებულის სამუშაო და დასვენების დრო, დეკრეტული და სხვადასხვა სახის შვებულებით სარგებლობის წესები.

4.2 გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

სს „ლიბერთი ბანკს“ დამტკიცებული აქვს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯმენტისა და შესაბამისი პოლიტიკის დოკუმენტი. 2023 წლის განმავლობაში „აწარმოე საქართველოსა“ და მსოფლიო ბანკთან გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, აქტიურად მიმდინარეობდა ეკო-მეგობრული კომპანიების თანადაფინანსება. გასულ წელს საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად, დოკუმენტბრუნვის ელექტრონულ სისტემაში ჩაშენდა ე.წ. Nace Code-ები და მას შემდეგ იწარმოება სესხების კლასიფიცირება გარემოსდაცვითი რისკის დონის მიხედვით. გარდა აღნიშნულისა, გაფორმდა ხელშეკრულება ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (EIB) ESG სფეროში საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარებისა და მისი - ჩვენს - ლიბერთის პროცესებში სრულად იმპლემენტაციის მიზნით. ეს უკანასკნელი ამავდროულად ითვალისწინებს, შესაბამისი კადრების ცნობიერების ამაღლების აქტივობებსაც.

სამომავლოდ ბანკი გეგმავს, გაზარდოს აქტივობა ზემოთმოყვანილი საკითხების დარგში, კერძოდ გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების მიზნით, სისტემატურად ჩატარდება ტრენინგები, ბანკი აპირებს ჩაერთოს „მწვანე“ აქციებში. ლიბერთი ბანკის საიტზე დამატებულია გარემოსდაცვითი კონტენტი, რომელიც მოიცავს ამავდროულად საჯაროდ გაზიარებული პოლიტიკის დოკუმენტს და გარდა ამისა, საკმაოდ საინტერესო და ინფორმატიულია ბანკის ერთგული კლიენტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის.

4.3 ადამიანის უფლებები

ადამიანის უფლებების დაცვა ბანკის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პრინციპია. ბანკი ზედმიწევნით იცავს დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს. ბანკში არსებული შიდა პროცედურები და პოლიტიკები სრულ შესაბამისობაშია ანტიდისკრიმინაციულ კანონმდებლობასთან. სავარაუდო დისკრიმინაციის ნებისმიერ ფაქტზე ხდება სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება, ხოლო დისკრიმინაციის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევაში ბანკი უზრუნველყოფს შესაბამისი ზომების მიღებას და დისკრიმინაციის შედეგების აღმოფხვრას, მესამე პირის უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების შეულახავად.

2022 წლის მაისში დამატებით გააქტიურდა „HR ანონიმი“ - ელექტრონულად შესავსები ფორმა, რომელიც საშუალებას აძლევს ნებისმიერ თანამშრომელს ანონიმურად ან არაანონიმურად (თანამშრომლის შეხედულებისამებრ) დააფიქსიროს დარღვევის ტიპი (სექსუალური შევიწროვება, ბულინგი, თადლითობა, სხვ.), რაზეც შესაბამისი სამსახურების მხრიდან მოხდება ფაქტის მოკვლევა და ზომების მიღება.

HR ანონიმის გააქტიურებასთან ერთად, თანამშრომლებისთვის დაიგეგმა და ჩატარდა ცნობიერების ამაღლების კამპანიები:

- სექსუალური შევიწროვება
- ბულინგი
- ოჯახში ძალადობა

ასევე დაგეგმილია კამპანიები:

- ფროდი

4.4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა

ბანკისთვის მნიშვნელოვანია აწარმოოს საქმიანი ურთიერთობა სამართლიანი, ეთიკური და კანონშესაბამისი ფორმით. ბანკის ანტიკორუფციული პოლიტიკის ელემენტები მოცემულია „კორპორატიულ სახელმძღვანელოში“ და სტანდარტულ შრომით ხელშეკრულებებში. დოკუმენტები განსაზღვრავს ბანკის თანამშრომელთა/დირექტორთა ქცევის წესებს და არეგულირებს საჩუქრის ან სარგებლის მიღების საკითხებს, რომელიც შესაძლებელია უკავშირდებოდეს მათ საქმიანობას.

ბანკი კორუფციულ რისკებს ასევე აკონტროლებს შესყიდვების პროცესშიც. ბანკის შესყიდვები ხორციელდება სატენდერო პროცედურის დაცვით, რომლის შედეგადაც გადაწყვეტილება მიიღება მიმწოდებლის შესწავლის, ინტერესთა კონფლიქტის ან/და კორუფციული რისკების გამოვლენის და აღმოფხვრის საფუძველზე.

2019 წელს მექრთამეობისა და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკის დამტკიცებით და დანერგვით, ბანკი უპირატესობას ანიჭებს შემდეგ ღირებულებებს:

- წინდახედულ და სანდო ქცევას;
- დასაქმებულის პასუხისმგებლიანობის წახალისებას;
- საქმიანობაში გაშლილი მკლავის პრინციპის გამოყენებას, როდესაც გარიგებაში მონაწილე მხარეები არიან დამოუკიდებლები და თანაბარ პირობებში.

პოლიტიკა კრძალავს როგორც ქრთამის შეთავაზებას ან/და გადახდას, ისე მის დაპირებას, ქრთამის მოთხოვნას, აღებას ან/და აღების მხარდაჭერას ან წახალისებას ნებისმიერი ფორმით, როგორც პირდაპირ, ისე არაპირდაპირ, ისევე როგორც კორუფციულ გარიგებაში მონაწილეობას, რაც გულისხმობს როგორც ფულადი, ისე არაფულადი ღირებულების მქონე საჩუქრის მესამე პირისთვის გადაცემას ან მისგან მიღებას, დაპირებას, ასევე ნებისმიერი დაუმსახურებელი შეღავათის მინიჭებას პირადი გამორჩენის მიზნით ან/და დაკავებული პოზიციის გამოყენებას მატერიალური სარგებლის მიზნით.

4.5 დამატებითი ინფორმაცია

დამატებითი ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია ბანკის 2023 წლის პილარ 3-ის ანგარიშში რომელიც ხელმისაწვდომია ბანკის ვებ-გვერდზე:

<https://www.libertybank.ge/ka/chven-shesakheb/investorebistvis/pinansuri-inpormatsia/regulatory-financial-reporting-to-the-national-bank-of-georgia>

და სეზ-ის ვებ-გვერდზე:

<https://nbg.gov.ge/supervision/banking-supervision?pageKey=pilar3Quarter>

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ბექა გოგიჩაიშვილი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

გენერალური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

31 ივლისი 2024 წ.

4.4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა

ბანკისთვის მნიშვნელოვანია აწარმოოს საქმიანი ურთიერთობა სამართლიანი, ეთიკური და კანონშესაბამისი ფორმით. ბანკის ანტიკორუფციული პოლიტიკის ელემენტები მოცემულია „კორპორატიულ სახელმძღვანელოში“ და სტანდარტულ შრომით ხელშეკრულებებში. დოკუმენტები განსაზღვრავს ბანკის თანამშრომელთა/დირექტორთა ქცევის წესებს და არეგულირებს საჩუქრის ან სარგებლის მიღების საკითხებს, რომელიც შესაძლებელია უკავშირდებოდეს მათ საქმიანობას.

ბანკი კორუფციულ რისკებს ასევე აკონტროლებს შესყიდვების პროცესშიც. ბანკის შესყიდვები ხორციელდება სატენდერო პროცედურის დაცვით, რომლის შედეგადაც გადაწყვეტილება მიიღება მიმწოდებლის შესწავლის, ინტერესთა კონფლიქტის ან/და კორუფციული რისკების გამოვლენის და აღმოფხვრის საფუძველზე.

2019 წელს მექრთამეობისა და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკის დამტკიცებით და დანერგვით, ბანკი უპირატესობას ანიჭებს შემდეგ ღირებულებებს:

- წინდახედულ და სანდო ქცევას;
- დასაქმებულის პასუხისმგებლობის წახალისებას;
- საქმიანობაში გაშლილი მკლავის პრინციპის გამოყენებას, როდესაც გარიგებაში მონაწილე მხარეები არიან დამოუკიდებლები და თანაბარ პირობებში.

პოლიტიკა კრძალავს როგორც ქრთამის შეთავაზებას ან/და გადახდას, ისე მის დაპირებას, ქრთამის მოთხოვნას, აღებას ან/და აღების მხარდაჭერას ან წახალისებას ნებისმიერი ფორმით, როგორც პირდაპირ, ისე არაპირდაპირ, ისევე როგორც კორუფციულ გარიგებაში მონაწილეობას, რაც გულისხმობს როგორც ფულადი, ისე არაფულადი ღირებულების მქონე საჩუქრის მესამე პირისთვის გადაცემას ან მისგან მიღებას, დაპირებას, ასევე ნებისმიერი დაუმსახურებელი შეღავათის მინიჭებას პირადი გამორჩენის მიზნით ან/და დაკავებული პოზიციის გამოყენებას მატერიალური სარგებლის მიზნით.

4.5 დამატებითი ინფორმაცია

დამატებითი ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია ბანკის 2023 წლის პილარ 3-ის ანგარიშში რომელიც ხელმისაწვდომია ბანკის ვებ-გვერდზე:

<https://www.libertybank.ge/ka/chven-shesakheb/investorebistvis/pinansuri-inpormatsia/regulatory-financial-reporting-to-the-national-bank-of-georgia>

და სეზ-ის ვებ-გვერდზე:

<https://nbg.gov.ge/supervision/banking-supervision/?pageKey=pilar3Quarter>

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ბეკა გოგიჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი
ფინანსური დირექტორი

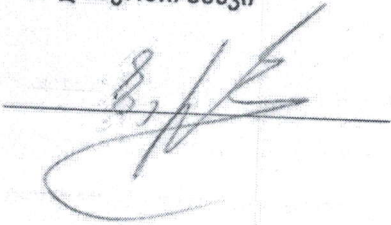

31 ივლისი 2024 წ.

სააქციო საზოგადოება ლიბერთი ბანკის
პასუხისმგებელი პირების განცხადება

„ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-6 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად, ვადასტურებთ, რომ სს „ლიბერთი ბანკის“ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, 2024 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული შუალედური ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობითი ანგარიშგება არის სრული, სწორი და სამართლიანი.

ბექა გოგიჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი
სს ლიბერთი ბანკი

2024 წლის 28 ოქტომბერი
თბილისი, საქართველო

მურთაზ კიკორია
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე
სს ლიბერთი ბანკი

